



ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA
CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI DORNA ARINI



HOTĂRÂRE

Privind aprobarea „Strategiei de dezvoltare economico-socială, a Comunei Dorna Arini, județul Suceava, pentru perioada 2024-2030”

Consiliul Local al Comunei Dorna-Arini, Județul Suceava, întrunit în ședință ordinară în data de 23.10.2025,

Având în vedere:

- Referatul de aprobare al Primarului comunei Dorna-Arini, județul Suceava, înregistrat sub nr.284 din 05.09.2025;

- Raportul Biroului buget local, resurse umane, funcții publice, administrare patrimoniu din cadrul aparatului de specialitate al Primăriei comunei Dorna Arini, Județul Suceava, înregistrat sub nr.285 din 05.09.2025;

- Avizul comisiei de specialitate pentru programe de dezvoltare economico-socială, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al comunei, agricultură, gospodărire comunală, protecția mediului și turism, înregistrat sub nr.54 din 23.10.2025;

- art.20 alin.(1), lit.j), art.25, lit. g), din Legea 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 7, alin.(1) - (4) din Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată cu modificările și completările ulterioare;

Văzând că nu este încălcat regimul conflictului de interese sau incompatibilități așa cum sunt ele definite în Legea nr. 161/2003, privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art. 129 alin. (1), alin. (2) lit. b), alin. (4) lit. e), alin. (14), art. 133, alin. (1), art.139 alin. (1), art. 140 alin. (1), art.155 alin. (3), lit. d), art. 196, alin. (1) lit. a) din Codul Administrativ adoptat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRĂSTE:

Art.1 - Se aprobă „Strategia de dezvoltare economico-socială, a Comunei Dorna Arini, județul Suceava, pentru perioada 2024-2030”, conform obiectivelor strategice și a propunerilor operaționale din anexă, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 - Primarul comunei, va duce la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri, iar secretarul comunei o va aduce la cunoștință publică și a celor interesați și o va înainta Instituției Prefectului - Județul Suceava pentru control și legalitate.

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Loredana-Rozalia GIOSANU**

**Contrasemnează,
SECRETARUL GENERAL AL COMUNEI,
Gabriel BÎRGĂOANU**

Strategia de Dezvoltare Economică- Socială



**a Comunei Dorna-Arini,
Județul Suceava
pentru perioada**

2024-2030

Cuprins

- I. Introducere
- II. Analiza situației actuale

- 1. Profilul localității
 - 1.1 Atestare documentară
 - 1.2 Elemente ale cadrului natural
 - 1.2.1. Caracteristicile reliefului
 - 1.2.2. Rețeaua hidrografică
 - 1.2.3. Clima
 - 1.2.4. Caracteristicile geotehnice
 - 1.2.5. Resurse ale solului și subsolului
 - 1.3 Relații în teritoriu
 - 1.4 Activități economice
 - 1.5 Populația. Elemente demografice și sociale
 - 1.5.1. Numărul și evoluția populației pe total comună și localități componente
 - 1.5.2. Structura populației pe principalele grupe de vârstă și sexe
 - 1.5.3. Indicatorii demografici și evoluția acestora
 - 1.5.4. Resurse de muncă și populația ocupată
 - 1.6. Circulația
 - 1.7. Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial
 - 1.7.1. Bilanțul teritorial al suprafețelor în limita teritoriului administrativ
 - 1.7.2. Bilanțul suprafețelor din intravilanul existent
 - 1.7.3. Caracteristicile ale principalelor zone funcționale
 - 1.7.3.1. Zona de locuire cu funcțiuni complementare
 - 1.7.3.2. Zona pentru instituții publice și servicii
 - 1.7.3.3. Zona turistică
 - 1.7.3.4. Zona construcții tehnico-edilitare
 - 1.7.3.5. Zona unităților industriale și depozit
 - 1.7.3.6. Zona unităților agro-zootehnice
 - 1.8. Zone cu riscuri naturale
 - 1.9. Echipare tehnico – edilitară
 - 1.9.1 Gospodărirea apelor
 - 1.9.2 Alimentarea cu apă
 - 1.9.3 Canalizare
 - 1.9.4 Alimentarea cu căldură și prepararea hranei
 - 1.9.5 Alimentarea cu energie electrică
 - 1.9.6 Telefonie
 - 1.10 Factorii de mediu
 - 1.11. Disfuncționalități
- 2 Administrația publică locală
 - 2.2 Structura administrației publice locale
 - 2.2 Structura veniturilor și cheltuielilor
- 3. Factorii interesați

III. Analiza SWOT

1. Generalități

2. Domenii de interes

- 2.1 Administrare domeniu public si privat**
- 2.2 Protecția mediului**
- 2.3 Administrație publică**
- 2.4 Juridic**
- 2.5 Relația cu societatea civilă**
- 2.6 Dezvoltare economico-socială**
- 2.7 Buget-finanțe**
- 2.8 Gospodărire comunală**
- 2.9 Invățământ**
- 2.10 Cultură**
- 2.11 Sport și agrement**
- 2.12 Sănătate**
- 2.13 Protecție Socială**

2.14. Concluzii

IV. Strategia de dezvoltare socio-economică

1. Generalități

1.1 Dezvoltarea durabilă

1.2 Dezvoltarea locală

1.3 Metode și caracteristici comune de planificare strategică

1.4 Strategiile locale de dezvoltare durabilă (SDD)

1.5 Definirea obiectivelor

1.6 Metodologie propusă

2. Seminarul viziunilor

3. Seminarul contradicțiilor

4. Seminarul direcțiilor strategice

4.1 Directie strategică : Dezvoltarea si modernizarea Infrastructurii

4.2 Directia strategică : Protecția și îmbunătățirea calității mediului

4.3 Directia strategică : Modernizarea serviciilor publice

4.4 Directia strategică : Crearea si promovarea imaginii localității

4.5 Directia strategică : Întărirea și dezvoltarea administrației publice locale

4.6 Directia strategică : Întărirea spiritului civic și implicarea cetățenilor în viața comunității

4.7 Directia Strategică : Dezvoltarea mediului economic

V. Planul strategic de dezvoltare socio-economica 2024-2030

I. Introducere

Prezentul document este Strategia de dezvoltare locală a Comunei Dorna-Arini.

Strategia a fost elaborată de către liderii comunității, membrii comunității și alți parteneri.

Dezvoltarea unei comunități, oricare ar fi ea, nu poate fi concepută în lipsa unei viziuni asupra direcțiilor spre care această comunitate dorește și poate să se îndrepte.

Pornind de la conștientizarea situației actuale și trecând prin analiza punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a riscurilor, am construit o strategie reală de dezvoltare, strategie care să fundamenteze, în viitor, modul în care comunitatea își utilizează atât resursele existente cât și cele care vor fi generate.

În timpul elaborării planurilor strategice ale comunității s-a ținut cont atât de necesitățile locale, cât și de strategiile de dezvoltare ale județului Suceava.

Planul strategic de dezvoltare socio-economică a comunei Dorna-Arini a fost elaborat în mod participativ, prin implicarea reprezentanților tuturor grupurilor social demografice din comunitate. Participarea populației la elaborarea planului strategic de dezvoltare social-economică va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a cetățenilor din comunitate, la implicarea păturilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunității pentru deciziile luate și pentru întreg procesul de dezvoltare. Totodată, implicarea tuturor actorilor din comunitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului dintre administrația publică locală, organizațiile comunitare și businessul privat în direcția soluționării problemelor comunitare.

Procesul de facilitare a elaborării în mod participativ a planului strategic de dezvoltare social-economică a comunei Dorna-Arini a inclus următoarele etape:

- Etapa de preplanificare
- Etapa de elaborare a planului strategic de dezvoltare social-economică a comunei Dorna-Arini
- Etapa de susținere a comunităților în procesul de implementare a planului strategic de dezvoltare social-economică a comunei Dorna-Arini elaborat.

Astfel, ETAPA DE PREPLANIFICARE a inclus următoarele acțiuni:

- Facilitarea administrației publice locale în crearea Comitetului Organizațional (Comitetul de inițiativă pentru informarea și consultarea comunității locale cu privire la componentele Strategiei de dezvoltare și ale Planului strategic de dezvoltare socio-economică a localității), care a fost responsabil de organizarea procesului de preplanificare și de implicare a cetățenilor din comunitate în proces.
- Acordarea asistenței tehnice administrației publice locale în elaborarea planului de acțiuni al Comitetului Organizațional.
- Instruirea membrilor Comitetului Organizațional în următoarele domenii:
- metode de implicare a comunității în procesul de preplanificare, procesul de elaborare și implementare a planurilor strategice de dezvoltare social-economică, monitorizare și evaluare participativă, elaborarea și implementarea planurilor de asigurare a durabilității obiectelor de infrastructură renovate.
- Facilitarea procesului de legiferare a abordării participative în elaborarea planului strategic de dezvoltare social-economică a comunei Dorna-Arini Astfel, prin Dispoziția primarului numărul 123/21.10.2008 a fost constituit Comitetul Organizațional la nivelul comunei Dorna-Arini, președintele Comitetului Organizațional și rolul acestuia, iar prin Hotărârea Consiliului Local al comunei Dorna-Arini numărul 33/24.10.2008 s-a aprobat constituirea Comitetului de Dezvoltare Socio – Economică a comunei Dorna-Arini și planul de acțiuni al Comitetului de Dezvoltare Social – Economică a comunei Dorna-Arini.

- Facilitarea procesului de creare a Comitetului de Dezvoltare Social – Economică a comunității miniere. Comisiile pe zonele de interes local din cadrul Comitetul Organizațional, au organizat adunări pe zone, la care au fost invitați toți locuitorii. La aceste întâlniri au fost discutate următoarele probleme: au fost identificate și prioritizate problemele locale care necesită să fie incluse în planul strategic de dezvoltare a comunității pentru dezvoltarea capacităților comunităților locale și au fost selectați reprezentanții pentru a fi incluși în Comitetul de Dezvoltare Social – Economică a localității. Ca rezultat al acestor adunări și discuții pe zone a fost stabilit Comitetul de Dezvoltare Social – Economică a localității, care este compus din reprezentanți ai administrației publice locale, ai businessului privat, precum și din fiecare domeniu de activitate (sănătate, învățământ, culte, poliție).

ETAPA DE ELBORARE A PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIAL – ECONOMICĂ A COMUNEI DORNA-ARINI a cuprins următoarele activități:

- Facilitarea procesului de creare a Grupurilor tematice de lucru specializate pe direcții strategice elaborate.
- În urma Seminarului Direcțiilor strategice din data de 12.11.2016, în vederea elaborării Planului strategic de Dezvoltare social-economică a comunei Dorna-Arini au rezultat direcții strategice principale, astfel:
 1. Direcția strategică: DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII
 2. Direcția strategică: PROTECTIA SI IMBUNATATIREA CALITATII MEDIULUI
 3. Direcția strategică: MODERNIZAREA SERVICIILOR PUBLICE
 4. Direcția strategică: CREAREA SI PROMOVAREA IMAGINII LOCALITĂȚII
 5. Direcția strategică: ÎNTĂRIREA SI DEZVOLTAREA ADMINISTRATIEI PUBLICE LOCALE
 6. Direcția strategică: ÎNTĂRIREA SPIRITULUI CIVIC SI IMPLICAREA CETATENILOR IN VIATA COMUNITATII
 7. Direcția strategică: DEZVOLTAREA MEDIULUI ECONOMIC

Astfel, în data de 12.11.2016 a avut loc ședința la care fiecare consiliu consultativ specializat a inclus în componenta sa membri ai Comitetului de Dezvoltare Social – Economică și specialiști calificați din cadrul aparatului de specialitate al primarului în domeniile corespunzătoare direcției strategice. Comisiile specializate vor participa la elaborarea planurilor de acțiuni pe direcții strategice, a bugetului estimativ și a propunerilor de proiect pentru a fi înaintate către donatori.

- Instruirea membrilor Comitetului de Dezvoltare Social–Economică a localității în elaborarea planului strategic participativ.
- Acordarea asistenței tehnice membrilor Comitetului de Dezvoltare Social Economică a localității în elaborarea profilului comunității.
- Facilitarea elaborării Planului strategic de Dezvoltare Social–Economică a localității.
- Facilitarea organizării adunărilor pentru discutarea proiectului planului strategic elaborat.
- Facilitarea organizării audierilor publice în vederea discutării planului de Dezvoltare Social-Economică a localității.
- Facilitarea Comitetului de Dezvoltare Social – Economică a localității în efectuarea modificărilor necesare ale planului strategic elaborat în conformitate cu discuțiile purtate cu cetățenii.
- Aprobarea Planului strategic de Dezvoltare Social–Economică a localității de către Consiliul Local.

II. Analiza situației actuale

1. Profilul localității

1.1. Atestare documentară

În adâncul Țării Dornelor se ascunde un colț de rai numit Dorna-Arini, unde natura își dezvăluie tainele într-o poveste împletită cu raze de soare și suspine de brumă.

Oriunde s-ar afla, privitorul poate admira măreția și frumusețea masivelor Călimani, Rodnei, Suhard, Giumalău, Rarău, Pietrosul Bistriței, dar nu numai. Dorna-Arini este, indiferent de anotimp, un refugiu pentru cei care vor să se bucure de tihnă și odihnă cum numai într-o comună din Țara Dornelor pot găsi, beneficiind de o poziție geografică privilegiată, aflându-se în zona de contact dintre Munții Bistriței și Rarău.

În Dorna-Arini, meșteșugul sculptatului în lemn și os încă se mai păstrează viu, natura fiind nu doar sursa, ci și un partener în tradiția meșteșugărească. Într-un echilibru perfect între natură și om, sunt create opere de artă care reflectă atât frumusețea naturală a regiunii, cât și măiestria transmisă din generație în generație.

Comuna Dorna-Arini (comuna Dorna, cum s-a numit până în anul 1956), este atestată documentar după domnia lui Ștefan cel Mare și Sfânt, când fostele răzeșii Dorna, Panaci, Șaru Dornei și Păltiniș au fost date unor boieri fideli domniei lui Bogdan cel Orb, fiul lui Ștefan cel Mare.

Ulterior, în secolul al XVIII – lea, în timpul domniei lui Aron Vodă, boierii care au fost în proprietate cu aceste răzeșii au fost expropriați și terenurile au fost date Mănăstirii Voroneț, apărând astfel în satul Ortoaia o obște de călugări de la această mănăstire, apoi, la sfârșitul sec. XVIII aceste satele au fost date boierilor Balș .

În timpul domniei lui Alexandru Ipsilanti, locuitorii răzeșilor Dorna, Panaci, Neagra Șarului și Păltiniș, au fost împrumutați cu suma de 12.000 galbeni, pentru a răscumpăra aceste răzeșii de la boierii Balș.

Comuna Dorna a fost până după primul război mondial o localitate de graniță, în Gura Negrii (astăzi parte componentă din satul Dorna-Arini) și Ortoaia fiind vamă .

Localitățile din stânga Râului Bistrița (Gheorgheni, Rusca II, Călinești – acum în satul Sunători), au făcut parte din comuna Vatra Dornei și până după primul război mondial au fost sub ocupație austriacă . În satul Rusca există cea mai veche școală din comună, construită în anul 1889.

În perioada 1870 – 1880, pe teritoriul comunei s-au refugiat 30 – 50 familii din Dorna Candrenilor, Vatra Dornei, Iacobeni, localități care atunci făceau parte din Imperiul Austro-ungar.

În perioada primului război mondial, pe teritoriul comunei Dorna-Arini a fost linia frontului, fiind distruse majoritatea clădirilor din comună, inclusiv primăria .

În perioada 1954 – 1956, la comuna Dorna-Arini au fost arondate și satele Gheorgheni, Rusca II, Călinești, care până atunci făceau parte din Municipiul Vatra Dornei.

1.2. Elemente ale cadrului natural

1.2.1. Caracteristicile reliefului

Teritoriul comunei Dorna-Arini este situat la marginea de SE a Depresiunii Dornelor, la contactul cu Masivul Giumalău-Rarău și M. Bistriței, mai precis Masivul Barnar (Pietrosu) într-o regiune de munti cristalini vechi, reintineriti în timpul orogenezei alpine.

Caracteristicile de ansamblu ale morfografiei demonstrează evoluția diferențială a reliefului, efect al complexității litostratigrafice și tectonice. S-a detasat astfel o regiune marginală Montană reprezentată de Munții Bistriței, mai exact Masivul Barnar (Masivul Nordic al M. Bistriței, delimitat de r. Bistrița la N și la E, de r. Neagra Șarului la V, de r. Neagra Brostenilor la S), și o regiune internă, joasă, depresionară situată în lungul văii Bistritei.

De altfel, raul Bistrița desparte comuna Dorna-Arini în două sectoare: unul Nordic, corespunzător masivului Gimalau-Rarau și altul sudic, reprezentat de Masivul Barnar, fragmentat la rândul lui în trei masive mai mici Pietrosu (1794 m), Scarisoare (1760 m), Grintiesu (1740 m), dintre care doar masivul Pietrosu aparține comunei.

Culmea principală a masivului Gimalau are o orientare SV – NE pe linia varfurilor Barnarel (1328 m) – Obcina Mica (1329 m) – Giumalau (1857 m) cu altitudinea de 1300-1600 m și din care se desprind culmi secundare, spre S și SE. Această culme se continuă mai departe spre EE, din Vf. Giumalau spre Vf. Tiharaiei (1576 m) prin Seaua Fundu Colbului, apoi coboară spre Cheile Zugreni, prin Vf. Batca Neagra (1252 m).

Culmea principală a masivului Pietrosu are aproximativ aceeași orientare SV – NE, putându-se urmări pe direcția varfurilor Pietrosu (1794 m).

Din această culme se desprind culmi secundare ce avansează spre N și S, particularitate ce se regăsește mai puțin pe direcțiile E și V.

Un alt aspect al morfologiei regiunii îl reprezintă înălțimile izolate, situate deasupra culmilor, sau detașate de către rețeaua hidrografică ce funcționează ca martori litologici sau martori de eroziune: vf. Giumalau, vf. Tiharaiei, vf. Pietrosu, vf. Palmes, vf. Corhana, vf. Vulturul, vf. Sarului.

Revenind la relieful regiunii depresionare, aceasta se prezintă ca o suită de munți joși și mijlocii ce apar sub formă de muscele (900 – 1200 m) (V. Mihailescu, 1944) având culmi rotunjite și plaiuri în trepte, ce coboară dinspre cele două culmi principale, spre r. Bistrița.

Valea Bistriței este caracterizată printr-o netă asimetrie a versanților.

Versantul drept este mai domol, cu terase etajate și dominat de picioare prelungi, care coboară dinspre culmea vf. Sarului – Pietrosu.

Versantul stâng este abrupt, fără fragmente de terasă, trădând tendința de retragere a râului spre stânga. Lățimea văii ajunge să depășească 1000 m la nivelul teraselor inferioare, pe teritoriul localității Dorna Arini.

Mai spre aval, după confluența cu paraul Ortoaia, valea începe să se îngusteze ca urmare a prezentei pe dreapta sa a crestei către leaga vf. Spaima de vf. Corhana (1055 m). Îngustarea aceasta se conturează în aval de Rusca, pentru că la confluența cu paraul Osoi să înceapă sectorul de chei.

În Rusca și Osoi, valea mai are încă lățimea de 500 m, la nivelul teraselor inferioare, dar în aval de Osoi acesta se îngustează sub 200 m.

În sectorul cheilor, valea este foarte îngustă și versanții au o înclinare mare, pe alocuri fiind abrupti. Versantul drept este dominat de vf. Palmes (1248 m) în aval de confluența cu paraul Osoi și apoi de o culme care pleacă din vf. Bogolin (1749 m) și coboară până la 1100 m. Tot din vf. Bogolin coboară repede o creastă până la 1330 m.

Versantul stâng este strajuit de culmile care coboară din vf. Giumalau, care dau uneori abrupturi către Bistrița.

Deducem astfel, că pe lângă faptul că valea Bistriței prezintă o puternică asimetrie a versanților, aceasta se caracterizează și printr-un sector de vale largă și un sector de chei, îngust.

Sectorul Bistriței, cuprins între limitele comunei este de vale transversală, aceasta tăind de-a curmezișul structurile rocilor dure întâlnite în cale și formând un sector de chei, a cărui origine a fost pentru mult timp o enigmă pentru geografi.

Sub aspectul hipsometric, comuna Dorna-Arini se încadrează între 750 m (confluența p. Colbu și r. Bistrița) și 1857 m în vf. Giumalau. Rezultă deci o diferență maximă de 1107 m.

Cele mai coborate valori altitudinale se găsesc în albia râului Bistrița (750-790 m), iar cele mai mari valori se găsesc pe marginea zonei studiate (vf. Giumalau, 1857, vf. Pietrosu, 1794 m).

Înălțimea medie a reliefului este de 1000-1100 m.

Se observă că altitudinea creste dinspre valea Bistriței spre masivele montane din lungul acesteia și dinspre V și SV spre E și NE.

Fragmentarea reliefului, reprezinta lungimea totala a apelor aflate pe o suprafata de 1 Km² fiind raportata la acelasi areal si este conditionata de prezenta vailor si interfluviilor, fiind un parametru essential in analiza reliefului.

Cele mai mici valori de 1-2 Km/Km² corespund cumpenelor de apa, interfluviilor largi unde scurgerea nu indeplineste conditiile necesare pentru formarea unei retele hidrografice. Valoarea medie este de 2-3 Km/Km². Valori mici ale fragmentarii reliefului pe orizontala se mai gasesc si la nivelul teraselor inferioare ale Bistriței.

Cele mai mari valori inregistreaza peste 4 Km/Km², dar ocupa suprafete restranse in bazinele paraielor Rusca, Arinu si Colbu.

Energia fragmentarii reliefului este si ea un factor important in analiza reliefului, reprezentand diferenta de nivel pe o suprafata de 1 Km². Cele mai mici valori ale energiei fragmentarii reliefului (sub 100 m) se pot regasi la nivelul teraselor inferioare ale Bistriței, pe teritoriul satelor Cozănești si Dorna-Arini, fapt ce tradeaza dominarea unui relief mai monoton.

Cele mai mari valori (de peste 500 m) sunt in zona cheilor Bistriței, la Zugreni, pe culmea Pietrosu si in bazinul Colbului.

Valorile medii de 200-350 m caracterizeaza restul versantilor.

Se evidentiaza astfel o diferentiere a teritoriului studiat: partea central-sud-vestica are valori mai mici fata de restul regiunii, fapt ce tradeaza o zona cu versanti lini si cu o deschidere mare, asemenea unui golf, iar pe partea de NE si E este reprezentata de un relief accidentat, cu valori mari ale energiei de relief.

Relieful pluvio-denudational

Pluvio-denudatia si eroziunea in suprafata ataca in special solurile si depozitele superficiale friabile fara vegetatie.

Procesul nu este insa atat de intens ca in regiunile deluroase, unde domina formatiunile friabile, neconsolidate, deoarece aici litologia este reprezentata de roci metamorfice dure, rezistente la eroziune.

Se estimeaza ca anual sunt erodate 20 t/ha de sol pe terenurile de numai 2° si pana la 50 t/ha de sol pe terenurile de peste 14°.

Situatia se diversifica in functie de faptul daca terenul este arat, pasunat sau cu fanete, sau de durata si gradul de torentialitate a ploii, de roca, exounere, lungimea versantului.

Apare si un sezon critic de eroziune, corespunzator perioadei cu cele mai multe precipitatii si anume 1 mai – 1 septembrie.

Efectele eroziunii in suprafata constau in indepartarea continutului de humus sau chiar indepartarea totala a orizontului superior, precum si crearea unor forme de relief specifice.

Eroziune liniara, process intalnit pe versanti sit erase favorizat de prezenta depozitelor friabile (luturi, pietrisuri), de circulatia animalelor, de expozitia vestica, gradul de ocupare a vegetatiei.

Culmile, reprezentate prin culmea dintre vf. Barnarel si vf. Giumalau, culmea dintre vf. Tiharaiei – vf. Batca Neagra si culmea Pietrosu – vf. Sarului, caracterizate print erase sinuase, cu abateri negative si pozitive determinate de petrografie. Din cele 3 culmi principale, coboara culmi secundare, mai scurte, separate de paraie, toate fiind caracterizate de forma rotunjita a acestora.

Varfurile, de forma piramidala, conica sau rotunjita puncteaza culmile fiind rezultatul actiunii pluvio-denudationale: vf. Giumalau (1857 m), vf. Pietrosu (1794 m), vf. Tiharaiei (1576 m), vf Sarului, vf. Busuiocului, vf. Corhana, vf. Palmes, vf. Spaima.

Bâtcile reprezinta o rezultanta a eroziunii selective. Astfel de forme se intalnesc in vf. Corhana (satul Gheorghiteni) si vf. Batca Neagra (Mas. Rarau).

Conurile de dejectie sunt create de paraie in regim torrential. Acestea s-au format acolo unde panta, micsorandu-se, a provocat scaderea vitezei apei. De aceea, conurile de dejectie se intalnesc pe suprafata podurilor teraselor sau albiei majore.

Pot fi citate conurile de dejectie ale paraielor Arinu, Gheorghiteni, Rusca, Arseneasa, Osoi, Calugarului.

Relieful antropogen de excavare

Carierele constituie excavatii efectuate in versanti pentru extractia mineralelor de constructie. La Gheorghiteni apare o cariera de calcar cristalin, aflata in prezent in conservare.

Excavatiile din albiile majore sau minore ale Bistriței exploateaza prundisuri necesare amenajarii unor drumuri comunale si forestiere sau realizarea unor constructii.

Relieful antropogen de depozitare

Digurile s-au realizat de-a lungul cursului Bistriței pentru a preveni inundarea suprafetelor de teren si a asezarilor omenesti.

Haiturile sunt amenajari hidrotehnice ce au facilitat in trecut pluraritul. Un asemenea baraj s-a construit la Zugreni dar nu mai este functiunonal. Constructia se mentine inca si constituie un obiectiv turistic important al Cheilor Bistriței.

1.2.2. Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică aferentă comunei Dorna-Arini, județul Suceava, este formată din o serie de pâraie cu debit pe tot cursul anului , precum și de Râul Bistrița, care străbate comuna de la vest la est pe o porțiune de cca.17 Km și Râul Neagra, care străbate comuna de la SV la V, pe o porțiune de cca 5 Km, acest râu fiind și granița dintre comuna Dorna-Arini și Municipiul Vatra Dornei.

Aceste cursuri de apă sunt specificate în tabelul de mai jos, după cum urmează:

Nr. crt.	Categoria	Denumirea	Localitățile din comună prin care trece
1	Râu	Bistrița	Dorna-Arini, Ortoaia, Gheorghiteni, Cozănești, Rusca, Sunători, Călinești
2	Râu	Neagra	Dorna-Arini
3	Pârâu	Rece	Dorna-Arini
4	Pârâu	Arinului	Dorna-Arini
5	Pârâu	Cozănești	Cozănești
6	Pârâu	Ortoaia	Ortoaia
7	Pârâu	Rusca I și II	Rusca
8	Pârâu	Sunători	Sunători

Ca urmare a condițiilor geologice, de climă și de relief, teritoriul comunei Dorna-Arini se remarcă printr-o mare bogăție de ape subterane și de suprafață.

Apele de suprafață

Apele de suprafața apartin intregului bazin hidrografic al râului Bistrița, împreună cu afluenții săi: Neagra Șarului, pârâul Arinului, Ortoaia, Rusca I , Rusca II, Osoiul, Sunători, Zugreni, Buliceni, Gheorghiteni, Giumalău, Calinesti, Colbul.

Râul Bistrița are un bazin de receptie cu o suprafața totală de 7042 Km² , din care doar 14072 ha apartin comunei. Lungimea raului se apropie de 300 Km, dar din acestia numai 16,35 Km se gasesc in limitele comunei.

Râul isi are izvorul pe versantul Nordic al Muntilor Rodnei, rezultand din unirea a doua paraie: Bistricioara si Putreda.

Orientarea geografica a râului Bistrița este pe directia NV-SE, dar la confluenta cu raul Neagra Sarului, Bistrița cotește brusc spre NE, pastrandu-si directia pana la confluenta cu paraul Colbu, la Zugreni, de unde revine la directia NV-SE.

În zona comunei Dorna-Arini, râul Bistrița primește o serie de afluenți. Astfel pe partea dreaptă, imediat ce intră pe teritoriul zonei studiate are loc o confluență cu râul Neagra Sarului care izvorăște din Munții Calimani. Acesta are o suprafață a bazinului hidrografic de 311 Km² și o lungime de 35 Km, din care doar 3,5 Km aparțin comunei.

Urmează apoi ca Bistrița să primească apele paraului Arinul cu afluentul sau Arinasul, paraul Ortoaia, paraul Bolatau, paraul Rusca II, paraul Osoi, paraul Sunatori și paraul Zugreni.

O contribuție importantă o au și paraiele de pe stânga Bistriței: paraul Buliceni, Gheorghiteni, Rusca I, Calinești, Arseneasa, Colbu, care au debite destul de mari.

Afluenții Bistriței au lungimi reduse datorită etajării verticale a reliefului și energiei mari de relief. Debitele sunt relative constante, datorită precipitațiilor bogate (800-900 mm) și a rocilor cu permeabilitate redusă.

Densitatea rețelei hidrografice este ridicată. Aceasta are valori medii de 2-3 Km/Km². Valorile cele mai mari (peste 4 Km/Km²) se înregistrează în bazinele paraielei Rusca, Arini și Colbu, iar valorile cele mai mici (1-2 Km/Km²) pe interfluvii și pe terasele inferioare ale Bistriței.

Scurgerea maximă reprezintă cea mai importantă fază din regimul scurgerii râurilor din cauza efectelor distructive pe care le provoacă.

Valoarea maximă a debitului s-a măsurat în 1985, când la data de 11 aprilie au fost 447 m³/s. Tot atunci la postul hidrometric nivelul apei măsura 396 cm, în condițiile în care nivelul de 330 cm reprezintă cota de atenție, iar nivelul de 410 cm cota de inundație.

Viitura a fost favorizată de prezența unor ploii torențiale și de topirea rapidă a zăpezilor din Rodna și Calimani.

Apele subterane

În ceea ce privește apele subterane de adâncime, acestea sunt bogate și dau naștere la numeroase și abundente izvoare cu apă cristalină, mai cu seamă la contactul calcarelor și al conglomeratelor cu șisturile cristaline marginale ale flișului cretacic.

Apele subterane sunt cantonate la baza depozitelor permeabile la adâncimi ce variază între 0,35 → >10,1 m, iar din punct de vedere hidrochimic apele au o mineralizare redusă, încadrându-se în categoria apelor potabile normale (Clasa B, STASS 1342,16).

Stratul acvifer este alimentat atât din precipitațiile pluvio-nivale ce se infiltrează de pe versanți cât și direct din cursurile pâraielor.

1.2.3. Zone inundabile

În cazul unor viituri, zonele care ar putea fi afectate sunt de întindere mică și situate de o parte și de alta a Râului Bistrița. Terenurile respective au categoria de folosință fânețe sau pășuni naturale și nu sunt amplasate pe aceste terenuri construcții.

Aceste zone sunt:

- În satul Gheorghiteni, pe malul stâng al Râului Bistrița, la km.3 + 200 și 3 + 900
- În satul Gheorghiteni, pe malul stâng al Râului Bistrița la km.5 + 300
- În satul Rusca, pe malul drept al Râului Bistrița la km.7 + 500, în amonte de podul Rusca.
- În satul Rusca, pe malul stâng al Râului Bistrița la km.8 + 300, în aval de podul Rusca.
- În satul Călinești, pe malul drept al Râului Bistrița la km.13 + 500

1.2.4. Clima

Sub aspect climatic, unitatea administrativă studiată se încadrează în aria climatului temperat moderat continental, care suportă influențe ale climatului boreal din nord și unele manifestări ale climatului mai accentuat continental din est.

Zona este situată la extremitatea NE a provinciei central europene, caracterizată printr-un climat cu ierni lungi, bogate în zăpezi, verile sunt scurte, răcoroase și umede, temperaturile medii anuale prezintă valori scăzute iar precipitațiile atmosferice sunt bogate.

Temperaturile medii ale lunilor cele mai calde, iulie-august, sunt în jur de 15°C, iar a celor mai reci, decembrie-februarie, în jur de 5°C.

Temperatura medie anuală la Vatra Dornei este de 4,5°C, iar la Rarau de 2°C.

Relieful accidentat, cu altitudini și expoziții variate, precum și celelalte componente ale climatului determină variații importante ale valorilor termice.

Temperaturi medii multianuale la stațiile meteorologice
Vatra Dornei (1967-2000) și Rarau (1896-1955)

Stacia (alt)	Luna												Media anului
	I	F	M	A	M	I	I	A	S	O	N	D	
Vatra Dornei (800 m)	-4,3	-3,5	-0,5	4,4	8,8	12,2	13,5	12,9	8,7	4,9	0,6	-3,9	4,5°C
Rarau (1536 m)	-7,7	-7,2	-4,3	0	5,6	9,4	11,6	11,3	8,4	3,5	-14	-5,2	2°C

Mediile lunare cele mai coborâte se înregistrează în ianuarie (- 3,5°C), iar cele mai ridicate în iulie (16,4°C). Extremele absolute sunt mult mai mari: de exemplu, în iulie 1957 s-au înregistrat 34,4°C, iar în ianuarie 1963 m -30,3°C.

Rolul altitudinii reliefului asupra temperaturii este deosebit de important: astfel, comparativ cu datele prezentate anterior pentru Stația meteo din Municipiul Vatra Dornei (800 m), la stația din Rarau (1536 m) cei trei indici termici au valori mai coborâte cu circa 4 - 5°C. Media anuală este de 2,3°C, media lunii cele mai reci (ianuarie) este de -7,7°C, iar a celei mai calde (iulie) de +11,8°C. Temperaturi medii diurne sub zero grade se pot înregistra timp de peste 100 de zile.

Frecvența temperaturilor medii diurne sub 0°C variază de la 100 zile în depresiunea Câmpulung Moldovenesc, la 150 zile în Giumalău. Temperaturi sub 0°C se înregistrează, însă, timp de 2/3 din durata anului.

Frecvența zilelor de iarnă variază de la 120 la 150 și chiar 180 de zile pe culmile cele mai înalte. Iernile sunt lungi și aspre în Rarau și Giumalău și ceva mai moderate în depresiune. Prima zi cu îngheț se semnalează înainte de 1 octombrie, iar ultima zi cu îngheț după 1 mai.

Fenomenele caracteristice formelor negative de relief, în special depresiunilor și culoarelor de vale, cum sunt inversiunile termice, au o frecvență, durată și intensitate mare.

Astfel, și în bazinul depresionar Dorna-Arini au loc, îndeosebi în perioadele reci ale anului, inversiuni termice: pentru câteva ore sau zile, în vatra depresiunii este mai frig decât pe munții din preajmă. În aceste condiții, pe văi se produc fenomene meteorologice caracteristice: rouă, brumă, „mări de nori”, în timp ce pe culmile înalte strălucește soarele.

Poziția geografică a localității face ca desprimăvărarea să întârzie circa trei săptămâni față de locurile de la aceeași latitudine din Câmpia Moldovei. Cu același interval de timp își fac apariția mai timpurie și fenomenele de toamnă (bruma, căderea frunzelor). Urmarea este o scurtare a anotimpului cald, care împiedică la rândul-i creșterea unor plante de cultura și, deci, determină o suprafață agricolă mai redusă.

Precipitațiile și regimul pluviometric

Regimul precipitațiilor este influențat de circulația atmosferei și particularitățile reliefului. Valoarea precipitațiilor medii anuale oscilează între 686 mm la Vatra Dornei, 926 mm pe Rarau și peste 1000 mm pe Giumalău. Cea mai mare parte a precipitațiilor cade în perioada de vară. Astfel, la Rarau,

în intervalul iunie-septembrie, se înregistrează peste 51% din cantitatea anuală, dar luna cea mai ploioasă este mai, când cad 143 mm, față de 133,7 mm în iunie, 126 mm în iulie, 119,5 mm în august și doar 9,37 mm în septembrie. Lunile cu cele mai puține precipitații sunt, pe Rarău, noiembrie - 33,2 mm, decembrie - 33,9 mm și ianuarie - 36,1 mm.

Zăpada, având în medie 50 cm, este prezentă din noiembrie până în aprilie, durând între 115 – 135 zile/an, putând fi cu succes valorificată pentru diverse sporturi de iarnă. Ploile torențiale din perioada iunie – august produc uneori viituri pe cursurile de apă.

Dintre fenomenele meteorologice negative legate de precipitații *grindina* are o frecvență redusă, mai obișnuite fiind fenomene hidrometeorologice ca *roua*, *bruma*, *ceața*.

Comparativ cu precipitațiile medii anuale, *evapotranspirația* este mai redusă, ea variind între aproximativ 600 mm în sud și 500 mm în nord – vest.

Indicele de ariditate înregistrează o valoare maximă în luna iulie (24) și cea mai mică valoare în luna noiembrie (20).

Dinamica aerului

În zona comunei Dorna-Arini, direcția vânturilor la sol este în mod hotărâtor influențată de orientarea generală și gradul de fragmentare al reliefului regiunii și de circulația generală a maselor de aer în această zonă. Relieful exercită o mare influență asupra vânturilor, determinând modificarea direcției și vitezei acestora, ceea ce conduce la intensificări sau accentuări locale.

Cea mai mare frecvență o au vânturile din sectoarele V-NV (28%), urmate de cele din SE, cu intensități mari toamna și primăvara, viteza medie anuală fiind de 8-10 m/s. Vânturile din direcția NE au o frecvență și durată mai reduse și bat, de regulă, iarna și primăvara. În perioada în care invaziile de aer din nord sunt mai puternice, acestea capătă o mare dezvoltare pe verticală, traversând culmile și provocând efectul de foehn pe versanții de sud.

Frecvența calmului poate atinge chiar 40%, mai ales în depresiuni, datorită zonei de adăpost, la Dorna-Arini atingând valori chiar mai ridicate – 52,3%.

Pe văi se înregistrează și influența brizelor, de munte și de vale, ușor de sesizat, acestora datorându-li-se aerul curat și bine ozonat. Cu un rol climatic deosebit de benefic sunt brizele de munte: cele de dimineață ridică ceturile de pe fundul văilor și le dispersează în atmosfera înaltă, iar cele de seara, cu caracter descendent, îngrămădesc pe văi aerosoli și ioni negativi, care sunt de mare importanță în calmarea sistemului nervos.

În concluzie, *climatul comunei Dorna-Arini este unul temperat cu nuanțe de moderat - continentale, care suportă influențe ale climatului boreal din nord și unele manifestări ale climatului mai accentuat continental din est. Predomină vânturile din V-NV și SE, cu intensități mari toamna și primăvara. Iernile sunt lungi, bogate în zăpezi; verile sunt scurte, răcoroase și umede. Temperaturile medii anuale prezintă valori scăzute, precipitațiile atmosferice sunt bogate.*

Cunoașterea caracteristicilor climatice predominante în zona analizată este importantă deopotrivă pentru întreținerea căilor de transport rutier, agricultură, habitat în general și prevenirea eventualelor situații de risc cauzate de acestea.

1.2.4 Caracteristicile geotehnice

Din punct de vedere *geologic*, regiunea prezentată face parte din compartimentul nordic al sinclinalului, cunoscut și sub denumirea de Sinclinalul Rarăului.

În alcătuirea acestui sinclinal iau parte șisturi cristaline, care alcătuiesc flancurile acestuia și formațiuni rudimentare, care formează sinclinalul propriu-zis. Șisturile cristaline alcătuiesc fundamentul regiunii.

Solurile din zona Dornelor sunt *brune acide* și sunt favorabile dezvoltării pajiștilor montane dar au limitat, împreună cu clima specifică zonei montane, culturile agricole.

1.2.5 Resurse ale solului si subsolului

1.2.5.1 Resurse naturale ale solului

Pădurea, principalul ecosistem al zonei, prin ceea ce oferă (lemn, ciuperci comestibile din flora spontană, fructe de pădure) este și principala resursă naturală de pe teritoriul comunei.

Pădurea este principalul ecosistem din zonă ca răspândire și întindere. Zona se înscrie în etajul pădurilor de molid.

Teritoriul comunei este acoperit de pădure în proporție de cca. 68,1 %.

Deasemeni, *pășunile și fânețele naturale* reprezintă altă resursă naturală exploatată de locuitorii zonei.

O altă resursă naturală existentă o reprezintă petrișul și prundișul din albia râurilor care stăbat comuna.

1.2.5.2 Resurse naturale ale subsolului

Deși Bazinul Dornelor face parte din Zona Minieră Bucovina, activitatea de minerit nu a afectat teritoriul comunei decât în mică măsură. În subsolul comunei se află minereuri de mangan și calcare.

Apele minerale sunt o altă resursă a subsolului comunei.

Modul de valorificare a resurselor solului.

Resursele oferite de pădure sunt valorificate după cum urmează:

- *Lemnul* - firme private de pe teritoriul comunei, sau din Bazinul Dornelor, precum și proprietarii particulari, persoane fizice, dar la scară mai mică, exploatează masa lemnoasă aprobată în condițiile legii și o prelucreează prin firmele de profil în cherestea, mobilier, binale, sau pentru construcții. Majoritatea clădirilor din zonă sunt construite din lemn.
- *pășunile și fânețele naturale* – sunt folosite la creșterea animalelor, care este principala ocupație a locuitorilor din zonă.
- *Ciuperci comestibile din flora spontană* – sunt recoltate de pe terenurile din zonă de locuitorii comunei și achiziționate de firme de profil. Pe teritoriul comunei funcționează o astfel de firmă.
- *Fructe de pădure* - sunt recoltate de pe terenurile din zonă de locuitorii comunei și achiziționate de firme de profil. Pe teritoriul comunei funcționează o astfel de firmă.

Modul de valorificare a resurselor subsolului

- Minereu de mangan - exploatarea este în stadiul de desfășurare (faza descoperirii zăcămintului).
- *Calcare* - pe teritoriul comunei Dorna-Arini – sat Gheorghiieni există o carieră de mozaic, care acum este închisă, fiind în stadiul de conservare.
- *Apele minerale* - nu sunt exploatate la scară industrială. Apa de la izvoarele care se găsesc pe teritoriul comunei, de apă carbogazoasă și apă plată, este folosită de locuitorii comunei pentru consum.

Relații în teritoriu

Comuna Dorna-Arini, județul Suceava se află situată în partea de sud vest a acestui județ, în Bazinul Dornelor, având ca vecini următoarele unități administrativ-teritoriale:

- NORD- comuna Pojorâta
- NORD-EST- municipiul Câmpulung Moldovenesc
- EST și SUD-EST- comuna Crucea
- SUD- comuna Broșteni
- SUD-VEST- comuna Șarul Dornei și comuna Panaci
- VEST- municipiul Vatra Dornei

Distanța de la centrul de comună (satul Cozânești), până la municipiul Vatra Dornei este de 3 km.

Comuna este străbătută de DN 17 B Vatra Dornei-Bicaz-Piatra Neamț, drum care străbate aproape toate localitățile care intră în componența acestei unități administrativ-teritoriale, cu excepția satului Gheorghieni. De asemenea, o porțiune din satul Dorna-Arini, este străbătută de DJ 174 Dorna-Arini - Panaci.

Ca urmare a împărțirii administrativ-teritoriale prin HCM nr.1108/1968, comuna Dorna-Arini, cu o suprafață de 14.706 ha ,are următoarea componență:

- Satul Cozânești-centrul de comună
- Satul Dorna-Arini
- Satul Ortoaia
- Satul Rusca
- Satul Sunători
- Satul Gheorghieni

Satele comunei sunt amplasate de o parte și de alta a Râului Bistrița, având o dispunere de la vestul la estul comunei, după cum urmează :

- satul Dorna-Arini, situat în partea vestică a comunei, se învecinează la nord cu Râul Bistrița,peste care se află satul Gheorghieni, la sud cu comunele Panaci și Șaru Dornei, la est cu satul Cozânești și la vest cu municipiul Vatra Dornei.
- satul Cozânești, centrul de comună, se învecinează la nord cu Râul Bistrița, peste care se află satul Gheorghieni, la sud cu comunele Panaci,Broșteni și Șaru Dornei, la est cu satul Ortoaia și la vest cu satul Dorna-Arini.
- satul Ortoaia, situat în centrul comunei, se învecinează la nord cu Râul Bistrița, peste care se află satul Gheorghieni, la sud cu comuna Broșteni, la est cu satul Rusca și la vest cu satul Cozânești
- satul Gheorghieni, situat în partea de nord vest a comunei, se învecinează la nord cu Vatra Dornei și comuna Pojorâta,la sud cu Râul Bistrița peste care se află satele Dorna-Arini, Cozânești și Ortoaia, la est cu satul Rusca și la vest cu municipiul Vatra Dornei
- satul Rusca, situat în partea de nord a comunei, se învecinează la nord cu comuna Pojorâta,la sud comuna Broșteni, la est cu satul Călinești-Sunători și la vest cu satul Ortoaia și satul Gheorghieni. Acest sat este despărțit în două de Râul Bistrița .
- satul Călinești - Sunători, situat în partea estică a comunei, se învecinează la nord cu comuna Pojorâta și municipiul Câmpulung Moldovenesc, la sud cu comuna Crucea, la vest cu municipiul, Câmpulung Moldovenesc și comuna Crucea și la est cu satul Rusca.Este despărțit de râul Bistrița în cătunele ălinești, în partea stângă a râului și Sunători, în partea dreaptă a râului.

Distanțele în kilometri, între satele din comună, sunt specificate în tabelul de mai jos.

	Dorna-Arini	Cozânești	Ortoaia	Gheorghieni	Rusca	Călinești
Dorna-Arini	0	1	2,5	2,5	4,5	7,5
Cozânești	1	0	1	1	3,5	6,5
Ortoaia	2,5	1	0	0,5	2,5	5,5
Gheorghieni	2,5	1	0,5	0	2,5	5,5
Rusca	4,5	3,5	2,5	2,5	0	3
Călinești	7,5	6,5	5,5	5,5	3	0

Activități economice

La nivelul comunei Dorna-Arini se desfășoară următoarele tipuri de activități economice:

Activități din sectorul primar (agricultură, silvicultură)

Creșterea animalelor

Cultura vegetală pe suprafețe restrânse

Lucrări de exploatare forestieră

Colectare ciuperci comestibile din flora spontană, fructe de pădure, plante medicinale

Activități din sectorul secundar (industrie, construcții)

Activități de prelucrare a lemnului

Activități de prelucrare a laptelui

Activități producere articole textile

Prelucrare ciuperci comestibile din flora spontană, conservare fructe de pădure, uscare și livrare plante medicinale;

Activități de construcții;

Activități din sectorul terțiar (servicii):

Transport mărfuri și persoane

Comerț cu ridicata și amănuntul produse alimentare și nealimentare

Administrație și ocrotirea sănătății

Turism rural și ecologic, -pensiuni agroturistice, cabane turistice (Cabana Zugreni, Cabana Giumalău)

Alimentație publică

Amplasată în imediata vecinătate a orașului stațiune Vatra Dornei, un important nod pe axa de circulație trans-carpatică, la o distanță de 47 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc și 114 km se reședința de județ Suceava, comuna Dorna-Arini beneficiază de posibilități sporite de dezvoltare economică, cu opțiuni mai diversificate decât ale așezărilor localizate pe văile secundare ale obcinelor.

Ca tip de spațiu rural, comuna Dorna-Arini este caracterizată ca fiind de tipul 3, mai precis, un spațiu rural slab populat, cu o agricultură bazată pe microexploatații individuale.

Activitățile economice s-au dezvoltat în concordanță cu potențialul și resursele locale: creșterea animalelor, în special a bovinelor, prin valorificarea suprafeței întinse a pășunilor și fânețelor, activități de silvicultură, exploatare forestieră și prelucrarea lemnului, valorificându-se astfel fondul forestier valoros al comunei și nu în ultimul rând, turismul, și mai ales agroturismul, care valorifică uriașul potențial turistic și amplasarea extrem de favorabilă, într-un peisaj de o frumusețe rară, unica în Bazinul Dornelor. De pe colinele mai înalte se pot admira maretia și frumusețea masivelor Calimani, Rodnei, Suhard, Giumalau, Raraul cu Pietrele Doamnei, Pietrosul Bistriței.

Studiul de față urmărește identificarea particularităților economice ale comunei, precum și evidențierea disfuncționalităților, în vederea stabilirii celor mai bune direcții de dezvoltare economică a comunei Dorna-Arini.

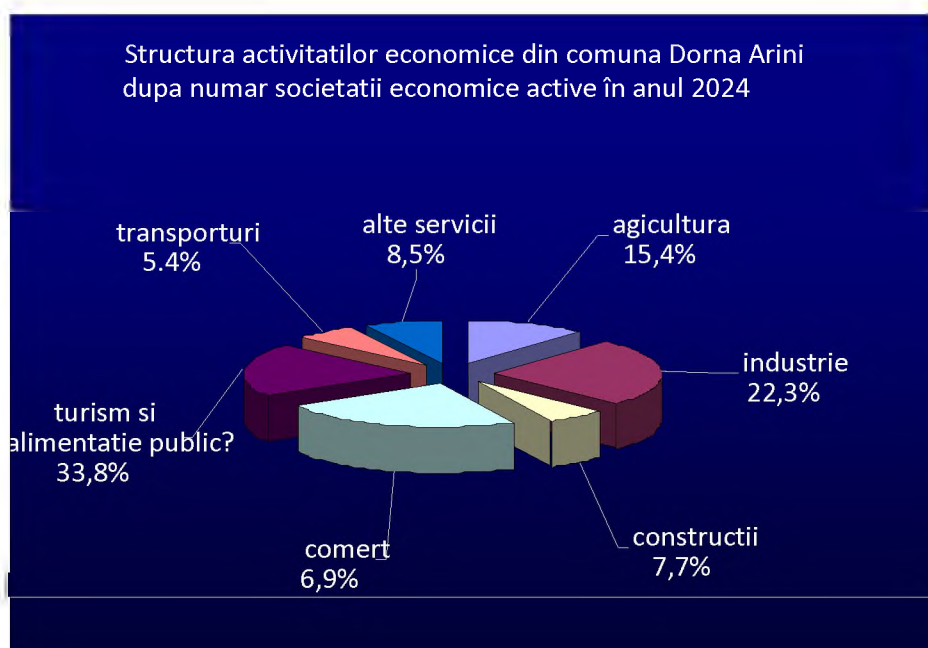
În realizarea studiului s-au utilizat date din Fișa localității, furnizată de Direcția Județeană de Statistică Suceava, date extrase din Registrul Agricol al comunei Dorna-Arini, informații colectate pe teren, informații provenind din diferite studii realizate în comuna Dorna-Arini.

Structura unităților economice pe domenii de activitate

În urma analizei societăților economice care funcționează în comuna Dorna-Arini, pe domenii de activitate, se constată următoarele:

Domeniul de activitate	Nr. unităților economice	Pondere %
Agricultură, silvicultură, piscicultură	20	15,4
Industrie	10	7,7
Industrie extractivă	1	0,8
Construcții	10	7,7
Comerț	9	6,9
Turism și alimentație publică	44	33,8
Transporturi	7	5,4
Servicii diverse	29	22,3
Total	130	100

Sursa: prelucrarea datelor furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024



Se remarcă dominanța, din punct de vedere al numărului de unități active, a sectorului de turism și alimentație publică care, cu 44 unități, deține 33,8% din totalul societăților din comuna Dorna-Arini, de unde rezultă gradul redus al dezvoltării activităților industriale din comună.

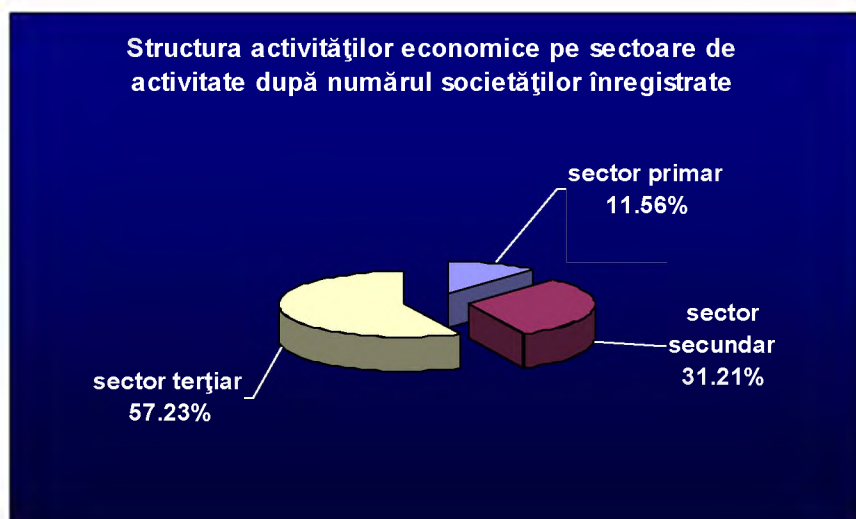
Pe locul 2, ca pondere din totalul activităților economice, se situează alte servicii, cu 22,3% din totalul unităților economice active.

Împreună, industria și construcțiile reprezintă sectorul secundar, construcțiile având o pondere de 16,2% din totalul unităților active din comuna Dorna-Arini.

Activitățile de transporturi dețin un procent de 5,4%.

Cele menționate anterior demonstrează tocmai caracterul diversificat și relativ echilibrat al economiei comunei Dorna-Arini.

Pe sectoare de activitate structura activităților după numărul de firme este următoarea:



1.4.1. Sectorul primar

Sectorul primar reunește activitățile din agricultură, silvicultură, piscicultură și industrie extractivă. În comuna Dorna-Arini, activitățile desfășurate în sectorul primar reprezintă, conform diagramei anterioare, 12,21% din totalul activităților economice din această unitate administrativ-teritorială.

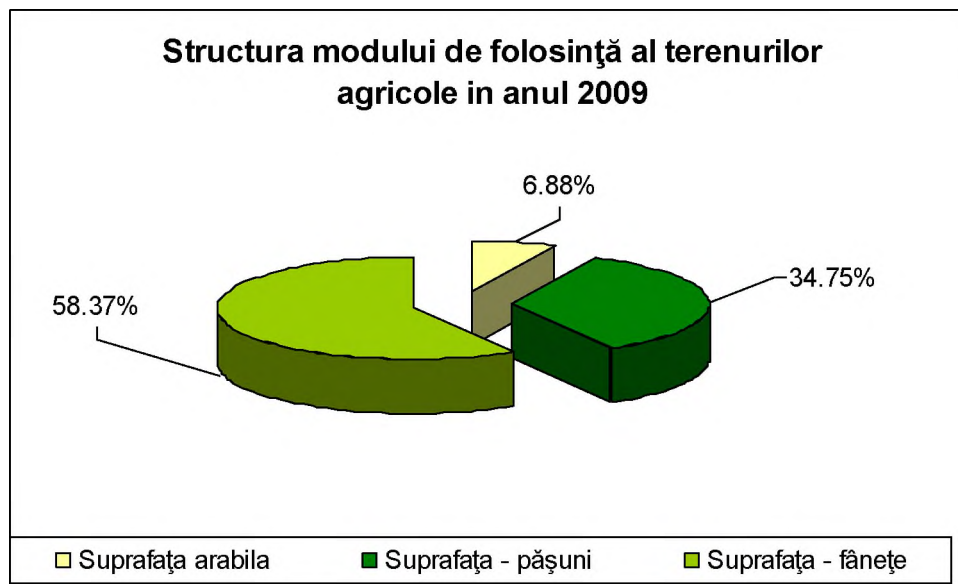
1.4.1.1. Agricultură

Potențialul agricol al comunei Dorna-Arini este reprezentat, ca în cazul tuturor așezărilor montane, de suprafața mare a pășunilor și fânețelor care determină ca principalul sector al agriculturii locale să fie creșterea animalelor, tradițional, a bovinelor. Cultura plantelor este de importanță secundară, datorită suprafeței foarte restrânse a terenurilor arabile fertile cât și datorită condițiilor climatice locale care nu favorizează decât cultura cartofului și, restrâns, cultura plantelor furajere și a legumelor, pe parcele mici. Din suprafața totală de 14706 ha a comunei Dorna-Arini, la nivelul anului 2024, terenul agricol ocupa o suprafață de 4012 ha, adică 27.28%. Suprafața redusă a terenului agricol este o caracteristică a așezărilor montane, în care cea mai mare parte a teritoriului administrativ al comunelor este ocupată de pădure. Suprafețele ocupate de diferitele categorii de folosință agricolă, la nivelul anului 2024, sunt prezentate în tabelul următor:

Modul de utilizare al terenurilor agricole – anul 2024

Suprafața agricolă totală	3015
Suprafața arabila	276
Suprafața - livezi si pepiniere pomicole	0
Suprafața - vii si pepiniere viticole	0
Suprafața - pășuni	1394
Suprafața - fânețe	2342

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, anul 2024



Din datele și graficul anterior se observă că, din totalul de 4012 ha teren agricol, 93% reprezintă suprafața ocupată de pășuni și fânețe, acestea din urmă ocupând mai bine de jumătate din suprafața terenului agricol. Suprafața ocupată de terenul arabil este nesemnificativă, acesta deținând o pondere de 7% din totalul terenului agricol.

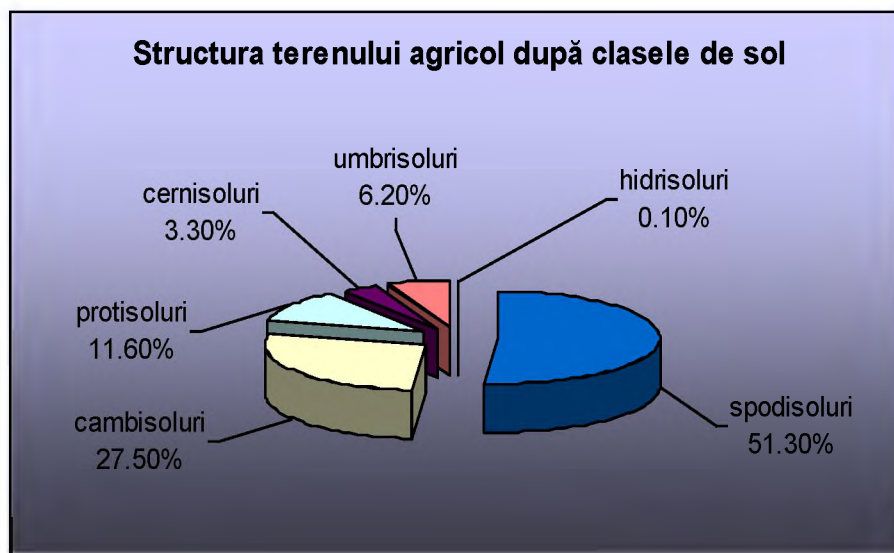
În cazul comunei Dorna-Arini nu putem vorbi despre suprafețe arabile întinse, de mari dimensiuni. Dimpotrivă, terenurile arabile sunt de dimensiuni reduse, răspândite pe lângă gospodăriile populației, concentrate în lungul văilor râurilor și pâraielor, care au furnizat, în timp, un minim de material fertil care permite o agricultură subzistențială, destinată consumului propriu al populației comunei. Comuna nu deține suprafețe cultivate cu pomi fructiferi și viță de vie, climatul local fiind nefavorabil acestor tipuri de plantații. Puținii pomi fructiferi sunt răspândiți în gospodăriile populației.

Fondul agricol din comuna Dorna-Arini nu se pretează pentru crearea de asociații agricole de cultură a plantelor, dată fiind suprafața redusă, distribuită în parcele mici, pe lângă gospodăriile populației. Peste 93% din terenul agricol este reprezentat de pășuni și fânețe, prin urmare, zona este favorabilă creării unor asociații și ferme de creștere a animalelor, mai precis a bovinelor, pentru care Bucovina este renumită.

Incadrarea terenului în clase de favorabilitate și pretabilitate

Operațiunea de bonitare reprezintă operațiunea complexă de cunoaștere aprofundată a condițiilor de creștere și dezvoltare a plantelor, determinarea claselor de calitate pentru fiecare folosință printr-un sistem de indicatori tehnici și note de bonitare.

Solurile prezente pe teritoriul comunei Dorna-Arini sunt specifice zonelor montane, 51,3% din teren fiind încadrat în clasa spodisolurilor care ocupă 2057,8ha, 27,5% din teren este încadrat în clasa cambisolurilor (1100,9 ha), 11,6% din teren reprezintă clasa protisoluri (467,2 ha), 6,2% din teren se înscrie în clasa umbrisoluri (250,6 ha), 3,3% din teren reprezintă clasa cernisoluri care ocupă 132,6 ha, iar 0,1% din teren reprezintă clasa hidrisoluri care ocupa 2,9ha.



Prin urmare, calitățile de fertilitate ale terenului arabil din comuna Dorna-Arini sunt destul de reduse, și nu permit cultivarea unei game variate de culturi agricole.

Din punct de vedere al categoriilor de folosință a terenului agricol, teritoriul comunei Dorna-Arini include teren arabil și pășuni. Pe teritoriul comunei Dorna-Arini s-a cartat pedologic o suprafață totală de 3761,4ha.

Redăm mai jos structura claselor de calitate după nota medie de bonitare naturală pe folosințe. Menționăm că datele au fost furnizate de Oficiul Județean Pentru Studii Pedologice și Agrochimice Suceava. De asemenea, precizăm că autorul studiului pedologic a bonitat întreaga suprafață ca și cum ar fi fost pășune sau fâneță.

1. Pentru folosința arabil (276 ha) avem :

- terenuri de clasa a V-a 276 ha

Încadrarea medie pentru folosința arabil este clasa V cu o notă de bonitare medie 8 puncte.

2. Pentru folosința pășune (1394ha) avem:

- terenuri de clasa a II-a 264 ha ,

- terenuri de clasa a III-a 822 ha,

- terenuri de clasa a IV-a 308 ha,

Reiese deci că, pentru folosința pășune, încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasa III cu o notă de bonitare medie 58 puncte.

2) Pentru folosința fâneță (2342 ha) avem:

- terenuri de clasa a II-a: 492 ha,

- terenuri de clasa a III-a: 1124 ha.

- terenuri de clasa a IV-a: 726 ha.

Pentru folosința fâneță, încadrarea medie a întregii suprafețe este de clasa III cu o notă de bonitare medie 57 puncte.

Lucrări de amenajare a terenurilor

În zona localității Dorna-Arini nu s-au efectuat lucrări sistematice de îmbunătățiri funciare cum ar fi: combaterea eroziunii de suprafață sau de adâncime și al alunecărilor de teren, eliminarea excesului de umiditate prin lucrări de desecare prin canale deschise sau drenaje.

De asemenea, pe anumiți versanți lipsiți de vegetație forestieră din teritoriul extravilan al comunei, dată fiind dezvoltarea sectorului de creștere a animalelor, se semnalează, datorită pășunatului excesiv, riscul

degradării pășunilor, fenomene de eroziune a solului, dezgolirea accentuată a biotopului, tasarea și strivirea învelișului vegetal și erodarea / degradarea unor suprafețe întinse de teren.

Servicii pentru agricultură

Îngrășăminte chimice, îngrășăminte naturale, pesticide

Se valorifică îngrășămintele naturale din gospodării. Gunoiul de grajd este practic singurul îngrășământ (organic și natural) utilizat de localnici - gospodăriile tradiționale din zona montană fiind ferite de colectivizare și de agricultura intensivă practică în zonele de șes. Referitor la îngrășămintele chimice, cantitatea acestora este destul de redusă. Aplicarea de pesticide și alte substanțe pentru combaterea bolilor și dăunătorilor se realizează pentru culturile de cartof.

Sectorul sanitar – veterinar

Comuna Dorna-Arini beneficiază de prezența dispensarului veterinar, localizat în satul Ortoaia, deservit de 1 medic și 1 asistent veterinar. De asemenea, în comună există un Punct de Însămânțare Artificială a Bovinelor.

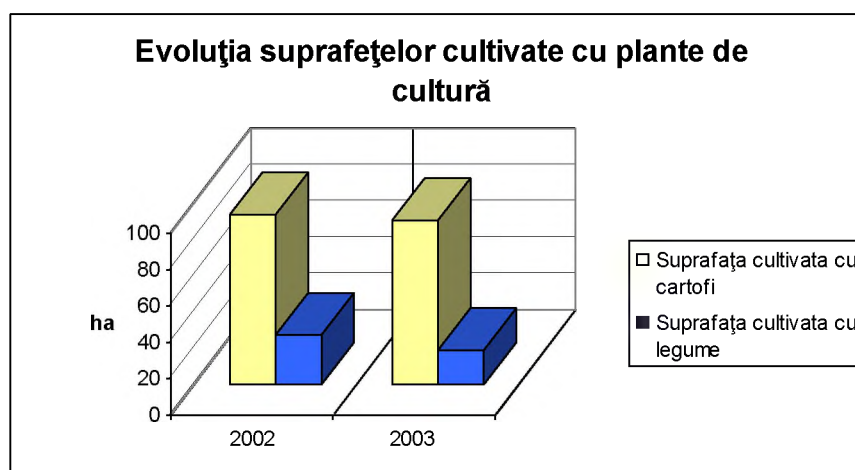
Producția vegetală

Producția vegetală este puțin reprezentativă pentru comuna Dorna-Arini, dată fiind suprafața restrânsă de teren pretabil pentru cultura plantelor. Atât clima, caracteristică zonelor montane, cu veri răcoroase și ploioase, cât și condițiile edafice – solurile specifice zonei montane, nu permit dezvoltarea plantelor cerealiere și tehnice, asigurând condiții favorabile dezvoltării vegetației ierboase din pășunile și fânețele naturale precum și a culturilor de plante furajere.

Suprafețele ocupate de principalele plante de cultură în cadrul terenurilor arabile și evoluția acestor suprafețe sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2023	2024
Suprafața cultivată cu cartofi (ha)	80	70
Suprafața cultivată cu legume (ha)	22	12
Alte plante de cultură (ha)		

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava

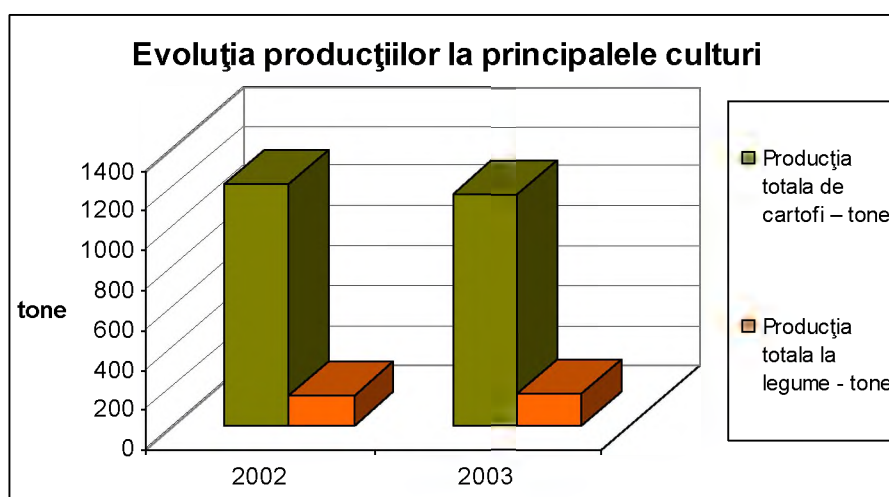


Cele mai însemnate culturi sunt cele de cartof și legume, răspândite pe suprafețele arabile de pe lângă gospodăriile populației. Cultura cartofului este singura care dă producții satisfăcătoare în comuna Dorna-Arini. Conform diagramei următoare, cartoful se cultivă pe aproximativ 33%, din suprafața arabilă, obținându-se producții inferioare producției medii a județului Suceava. Legumele se cultivă pe aproximativ 6% din suprafața arabilă a comunei Dorna-Arini. Producția vegetală, cu excepția plantelor furajere, (ne referim la cartofi și legume) este destinată aproape în totalitate locuitorilor comunei, deci autoconsumului.

Producțiile obținute la principalele culturi sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2023	2024
Producția totală de cartofi – tone	900	800
Producția totală la legume - tone	100	120

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava , Fișa localității, anul 2024



Comparând diagrama evoluției suprafețelor ocupate de culturile agricole cu diagrama evoluției producțiilor vegetale constatăm că între variația suprafețelor și variația producțiilor nu există un raport de dependență, mărimea suprafeței nu determină mărimea producției.

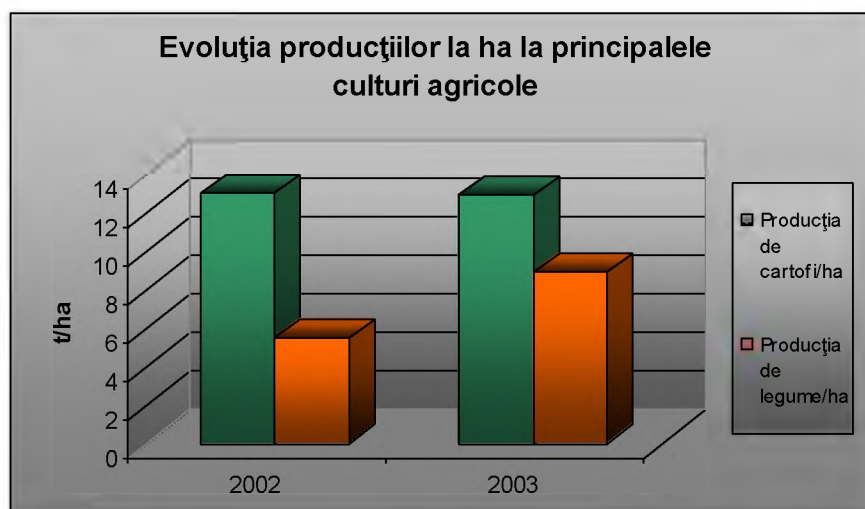
Intervin astfel o serie de factori care acționează în corelație, determinând variabilitatea producției. Aceștia sunt:

- condițiile meteorologice nefavorabile în fazele de vegetație;
- proprietățile și caracteristicile solului (fertilitate naturală, umiditate, pantă, erodabilitate, textură, porozitate), care sunt diferite pentru fiecare categorie de sol;
- agrotehnica deficitară;
- resurse materiale reduse ale proprietarilor de terenuri agricole;
- lipsa de experiență a cultivatorilor în gestionarea resurselor de sol;
- lipsa unor lucrări ameliorative și lipsa aplicării tratamentelor pentru combaterea bolilor și dăunătorilor.

Efectul direct al acestor factori se manifestă asupra producțiilor la hectar realizate pentru principalele plante de cultură. Acestea sunt prezentate mai jos:

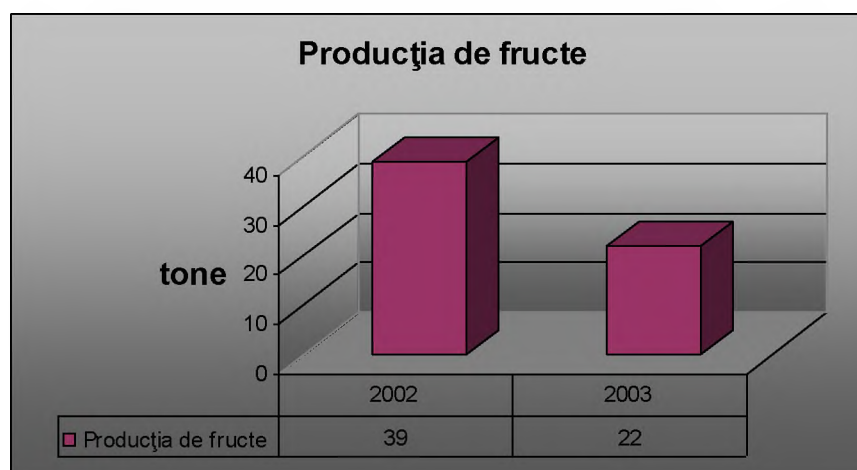
	2023	2024
Producția de cartofi	10	11
Producția de legume	4,5	7,8

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava , Fișa localității, anul 2024



Producțiile medii la hectar la culturile de cartofi, legume, sunt inferioare producției medii înregistrate în județul Suceava, cele din comuna Dorna-Arini situându-se între 48% – 84% din valoarea producției județene.

În ceea ce privește producția de fructe, aceasta este prezentată mai jos:



Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava , Fișa localității, anul 2010

Pentru producția de fructe se înregistrează o tendință descendentă în intervalul 2023-2024. Producția nu este mare, deoarece, prin specificul său montan, comuna nu dispune de terenuri pe care se pot dezvolta plantații viticole și pomicole pe suprafețe mari.

Puținii pomi fructiferi se cultivă în curți sau grădini. doar pentru necesarul familial și nu pentru comercializare. Ca pomi fructiferi, se cultivă meri, pruni, peri. Pomicultura nu are condiții optime în comună, soiurile indigene fiind de slabă productivitate, fructele rămânând uneori nematurizate sau brumele târzii produc căderea florilor înainte de fecundare.

Producția zootehnică

Ca toate comunele din zona montană, comuna Dorna-Arini își axează preocupările din agricultură pe ramura cea mai importantă, și anume creșterea animalelor, în special creșterea bovinelor.

Creșterea animalelor este o ocupație tradițională și îndelungată a locuitorilor acestei comune, asigurându-se necesarul de carne, lapte și produse lactate pentru populația locală și disponibilități de vânzare, atât pe piața urbană dar și pe plan local, prin valorificare în domeniul agroturismului.

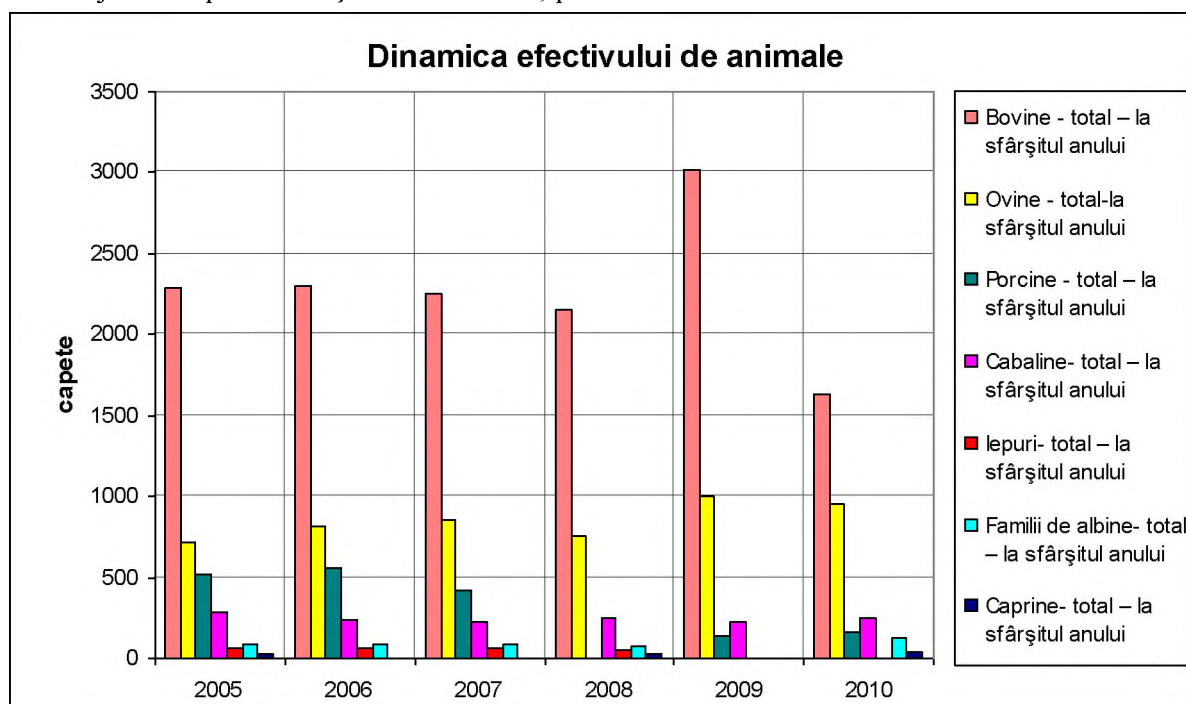
Potențialul natural este foarte favorabil dezvoltării acestei activități, comuna Dorna-Arini beneficiind de o generoasă suprafață acoperită de pășuni și fânețe naturale – 3736 ha - care reprezintă 93% din suprafața totală a terenului agricol, respectiv 25,4% din suprafața teritoriului administrativ al comunei.

Conform înregistrărilor statistice, efectivele de animale sunt prezentate în tabelul și diagrama următoare:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bovine - total – la sfârșitul anului	2285	2300	2250	2150	3017	1632
Ovine - total-la sfârșitul anului	720	815	850	750	1000	952
Porcine - total – la sfârșitul anului	520	560	420	-	140	157
Cabaline- total – la sfârșitul anului	290	230	220	250	220	251
Iepuri- total – la sfârșitul anului	60	56	60	50	-	
Familii de albine- total – la sfârșitul anului	85	90	85	75	-	129
Caprine- total – la sfârșitul anului	26			27	-	32

Sursa: date furnizate de Registrul Agricol al Primăriei Dorna-Arini, anul 2024

Animalele se cresc în sistem gospodăresc, în intervalul 2019-2024 neexistând complexe sau asociații cu personalitate juridică pentru creșterea bovinelor, porcinelor sau ovinelor.



Referitor la evoluția efectivelor de animale, se observă următoarele:

efectivul de bovine este cel mai însemnat, iar pe parcursul intervalului studiat numărul de capede de bovine a scăzut (cu excepția anului 2023), astfel că, în 2024 erau cu 28,57% mai puține bovine decât în 2019;

În bazinele Câmpulung Moldovenesc și Vatra Dornei specia taurină este reprezentată cu precădere de rasele Holstein, Bălțată germană, Bălțată românească, Brună, rasa Pinzgau, tradițională în această zonă, fiind pe cale de dispariție.. Condițiile de mediu și tehnologiile de creștere extensive, tradiționale din bazinele Vatra Dornei și Câmpulung Moldovenesc, recomandă creșterea taurinelor această zonă.

În comuna Dorna-Arini există preocupări pentru promovarea raselor superioare, cu producții ridicate de lapte și carne, prin utilizarea metodei de însămânțare artificială, prin Punctul de Însămânțări Artificiale Vaci Dorna-Arini, acesta fiind deservit de un tehnician veterinar. De asemenea, crescătorii de animale beneficiază și de sprijinul acordat de către stat prin subvenții pentru lapte și animalele de rasă.

efectivele de ovine cresc cu 32,22% în intervalul 2019-2024, cea mai adecvată rasă de ovine, în raport cu condițiile naturale ale comunei Dorna-Arini este rasa Țurcană, care se recomandă să fie crescută în zona montană și submontană a țării, datorită particularităților sale de rezistență la boli și intemperii

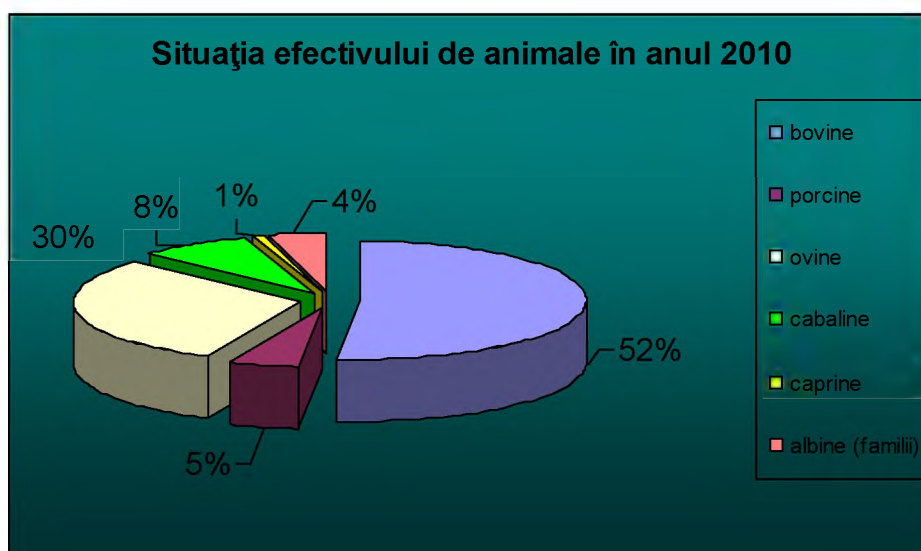
efectivul de porcine, prezintă în intervalul studiat o evoluție oscilantă, în anul 2024 numărul de capete reducându-se cu 26,92% față de anul 2019, pentru ca, în anul următor să crească cu 15,14% comparativ cu anul precedent;

În comuna Dorna-Arini porcinele nu au condiții optime de creștere, locuitorii preferând importul de pe alte piețe. Producția de cartof ce se obține în comună nu satisface necesarul ca furaj pentru porcine, în comună resimțindu-se lipsa cerealelor, mai ales a porumbului, care susține creșterea porcinelor.

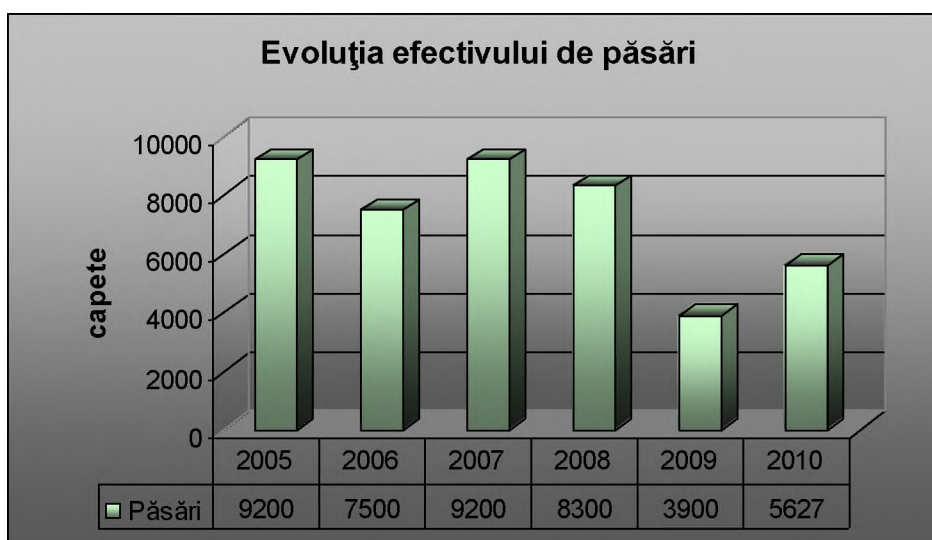
La nivelul anului 2024, structura efectivelor de animale din comuna Dorna-Arini se prezintă astfel:

Structura efectivelor de animale	nr. capete
bovine	1632
porcine	157
ovine	952
cabaline	251
caprine	32
familii de albine	129

Sursa: informații extrase din Catagrafie 2007, Centrul Agricol Dorna-Arini, anul 2024



Numărul păsărilor pe teritoriul comunei Dorna-Arini a avut o evoluție descendentă. În 2024 efectivele de păsări se reduc cu 39%, față de anul 2019.



1.4.1.2. Silvicultura și piscicultura

a) Silvicultura

Condițiile pedoclimatice favorizează dezvoltarea vegetației lemnoase care acoperea în trecut cea mai mare parte a teritoriului comunei Dorna-Arini. Pădurea reprezintă, poate, cea mai valoroasă resursă a comunei, atât din punct de vedere economic, cât și ecologic. În timp, pădurile au fost reduse prin defrișări pentru a se obține terenuri pentru pășuni și fânețe, astfel încât, în prezent, comuna Dorna-Arini dispune de un fond forestier de 10423 ha, reprezentând 70,87% din suprafața totală a comunei, peste 70% fiind constituite din arborete pure de molid, iar restul arboretelor din amestecuri de rășinoase (molid, brad) cu fag, și, azonal, din anișuri în luncile pâraielor.

Din cele 10423 ha pădure, peste 80% din totalul fondului silvic reprezintă proprietate privată aparținând persoanelor din comună, fiind administrate de Ocolul Silvic Vatra Dornei sau de structuri silvice private. Toate activitățile legate de activitatea de silvicultură constituie preocupări economice importante în teritoriu: conservarea și protecția pădurilor, lucrări de împăduriri, îngrijirea valorificarea produselor lemnoase, gospodărirea vânatului și a peștelui din apele de munte.

Pe lângă gospodărirea și regenerarea pădurilor, prin Ocolul Silvic Vatra Dornei se desfășoară și activități productive: exploatare și vânzări de material lemnos, recoltarea și comercializarea fructelor de pădure (zmeură, afine, mure), a ciupercilor comestibile.

O activitate deosebită o reprezintă practicarea vânătoriei de cerb carpatin, căprior, mistreț, pentru vânătorii străini și români.

b) Piscicultura

Ape, lacuri, iazuri aflate în proprietate publică sau privată ocupă o suprafață de 170 ha, din care:

168,8 ha proprietate publică

1,20 ha proprietate privată

Centru de pescuit la Rusca, proprietatea S.C. PĂSTRĂVUL AURIU S.R.L. Vatra Dornei.

1.4.2. Sectorul secundar

Din structura unităților economice pe domenii de activitate rezultă că activitățile sectorului secundar, industria și construcțiile, reprezintă 31,21% din totalul activităților economice din comuna Dorna-Arini.

1.4.2.1. Industria

În ceea ce privește industria, domină activitățile de prelucrare a lemnului (tăiere, rindeluire, impregnare), la care se adaugă activitățile din industria alimentară, anume fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor, producția de energie electrică, fabricarea articolelor din metal, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

Activitățile industriale reprezintă 27% din totalul activităților desfășurate în comuna Dorna-Arini.

Principalele ramuri industriale care funcționează în comuna Dorna-Arini sunt prezentate în cele ce urmează:

Industria de prelucrare a lemnului: reprezintă un important sector de producție din comuna Dorna-Arini. Industria de prelucrare a lemnului reprezintă o activitate susținută de bogatul fond forestier al comunei Dorna-Arini. Lista unităților care activează în acest domeniu este prezentată mai jos:

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	LOCALITATEA	STAREA FIRMEI	Domeniul de activitate
1.	ANDROCOSMIN	1610	S.R.L.	Com. DORNA-ARINI nr. 27 SAT SUNĂTORI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
2.	BALTAGUL	1610	S.R.L.	Com. DORNA-ARINI nr. 75 SAT DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului

3.	ELYSAB GREEN	1610	S.R.L.	nr. 60 SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
4.	FIRLONDRI	1610	S.R.L.	nr. 29 SAT SUNĂTORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
5.	FROZEN	2010	S.R.L.	nr. 76 SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului
6	UNGUREANU LEMNCOM	1610	S.R.L.	nr. 136 B SAT COZĂNEȘTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
7.	CIPROFLOR	1610	S.R.L.	nr. 100, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
8.	ADY COS MIRUNA	1610	S.R.L.	nr. 83, SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
9.	ALLSIM TIMBER	1610	S.R.L.	nr. 250, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului
10.	SILVAREM WOOD	1610	S.R.L.	nr. 80, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Tăierea și rindeluirea lemnului

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

Fabricarea îmbracamintei

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	LOCALITATEA	STAREA FIRMEI	Domeniu de activitate
1.	POPESCU I. ANGELICA- MIHAELA	1822	P.F.	nr. 30 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

Industria extractivă

Carierele constituie excavatii efectuate in versanti pentru extractia mineralelor de constructie.

Excavatiile din albiile majore sau minore ale Bistriței exploateaza prundisuri necesare amenajarii unor drumuri comunale si forestiere sau realizarea unor constructii.

La Gheorghiteni apare o cariera de calcar cristalin, aflata in prezent in conservare.

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	LOCALITATEA	STAREA FIRMEI	Domeniu de activitate
1.	OFZ BUCOVINA	0710	S.R.L.	nr. 304, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Extractia minereurilor feroase

1.4.2.2. Construcțiile

Unitățile economice active în sectorul construcțiilor reprezintă 5,78% din totalul activităților care se desfășoară în comuna Dorna-Arini. Domeniul construcțiilor se caracterizează printr-un remarcabil dinamism, care este vizibil pe teritoriul întregii comune, atât în ceea ce privește construcțiile de locuințe ale rezidenților comunei cât și în ceea ce privește construcțiile reședințelor de vacanță aparținând și unor persoane din alte zone ale țării.

Sectorul construcțiilor în comuna Dorna-Arini este reprezentat de următoarele societăți:

Nr. crt.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	LOCALITATEA	STAREA FIRMEI	Domeniul de activitate
1.	ANDROCOSMIN LEMN	1623	S.R.L.	nr. 4, SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Fabricarea altor elemente de dulgherie si tamplarie, pentru constructii
2.	PETRO PELLET	4120	S.R.L.	nr. 207, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
3.	EDIL ARINI	4120	S.R.L.	nr. 19, SAT GHEORGHITENI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
4.	MAXI KABAN STYL	4120	S.R.L.	nr. 195, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
5.	BUCOVINA CONCEPT DESIGN	4120	S.R.L.	nr. 188, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
6.	ALEXCAM JAC	4120	S.R.L.	nr. 69C, SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
7.	DANTOSTONE	4120	S.R.L.	nr. 97, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
8.	AAI TRACTARI CONSTRUCT	4120	S.R.L.	SAT GURA-NEGRII,	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor

				COMUNA DORNA-ARINI		rezidentiale si nerezidentiale
9.	OLARU DANIEL V.	4521	A.F.	nr. 97 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Construcții de clădiri și lucrări de geniu
10.	KONLAKRYS BUILDING	4120	S.R.L.	nr. 195 A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

Abordată ca obiectiv de perspectivă, în vederea diversificării domeniului de activitate și a exploatării resurselor zonale de materie primă, prelucrarea lemnului a evoluat din 1999 până azi, de la exploatare forestieră și fabricarea cherestelei până la proiectarea, execuția și montajul de construcții din lemn, construcții de o vastă diversitate, începând cu reședințe de vacanță sau locuit și terminând cu ansamblu rezidențiale sau birouri cu suprafețe de până la 1800 mp.

1.4.3. Serviciile

2.4.3.1. Comerțul, servicii destinate întreprinderilor și serviciile în turism și alimentație publică

Sectorul comerțului este bine reprezentat în comuna Dorna-Arini, existând, conform informațiilor furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, 41 societăți care se ocupă cu comercializarea diverselor bunuri. Activitățile în domeniul comerțului reprezintă 23,7% din totalul activităților desfășurate în comuna Dorna-Arini.

Structura bunurilor comercializate pe plan local nu este foarte diversificată, comercializându-se în special produse alimentare, băuturi și tutun, cel mai des întâlnit fiind - comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun.

Societățile cu activitate în domeniul comerțului sunt menționate în tabelul de mai jos:

NR. CRT.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	Localitatea	STAREA FIRMEI	Domeniul de activitate
1.	ADY STEF TOUR	4711	S.R.L.	nr. 60, SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
2.	ADY COS MIRUNA	4711	S.R.L.	nr. 83, SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun

2.	ALUPULUI I.RODICA	4711	I.I.	nr. 35 SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
3.	AURAS COM	4711	S.R.L	Com. DORNA- ARINI nr. 205 SAT DORNA- ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
4.	GURZUN GH.MARIANA	4711	I.F.	COM. DORNA- ARINI nr. 7 SAT SUNĂTORI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
5.	NAFAREANU GH. DĂNUȚ	4711	I.I.	nr. 151 SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
6.	VLEJU GH.ELENA	4711	.I.I	nr. 10 SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
7.	MIN ELENA	4711	S.R.L.	nr. 92 SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

8.	PIETRICICA	4711	S.R.L.	nr. 85 SAT GURA NEGRUI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
9.	ALKAYU PET	4711	S.R.L.	nr. 62 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

În afara serviciilor comerciale, în comuna Dorna-Arini s-au dezvoltat o serie de servicii private destinate atât întreprinderilor cât și populației. Acestea au apărut în concordanță cu necesitățile și oportunitățile de afaceri pe care le oferă mediul economic al comunei Dorna-Arini.

Astfel, ca urmare a accesibilității ridicate precum și a circulației și traficului auto intens, și a prezenței în comuna Dorna-Arini a unor unități producătoare, s-a dezvoltat serviciul transporturilor rutiere de mărfuri destinat întreprinderilor, precum și serviciile de întreținere și reparații a autovehiculelor, destinat populației.

O altă consecință a accesibilității ridicate, a traficului auto intens, dar și a prezenței unui potențial turistic remarcabil, o reprezintă prezența unităților de alimentație publică – restaurante și a celor din domeniul hoteluri. În afara acestora, în comună mai există societăți care se ocupă cu intermediari financiare și servicii de consultanță în agricultură și dezvoltare rurală.

Lista unităților care prestează servicii este prezentată în cele ce urmează:

Servicii transporturi de mărfuri și reparații autovehicule

NR. CRT	Denumirea unității	CAE N	Forma juridică	Localitatea	STARE A FIRMEI	Obiect de activitate
1.	PIETRICICA	4941	S.R.L.	nr. 85 SAT GURA NEGRUI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Transporturi rutiere de mărfuri
2.	DANNYSYM SPEED	4939	S.R.L.	nr. 45, SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte transporturi terestre de călători
3.	BOXCARCENTER SFR	4520	S.R.L.	nr. 55A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Întreținerea și repararea autovehiculelor
4.	BGA AUTO GARAJ	4532	S.R.L.	nr. 47, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule

5.	BUCOVINA GEN SPEDITION	4941	S.R.L.	nr. 57, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Transporturi rutiere de marfuri
6.	ALTFOR-EIA	4941	S.R.L.	nr. 1, SAT GHEORGHITEN I, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Transporturi rutiere de marfuri
7.	BRENCAR TRANS & SPEDITION	4941	S.R.L.	nr. 80, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Transporturi rutiere de marfuri

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

Servicii prestate în turism și alimentație publică:

Activitățile din domeniul Hoteluri și restaurante reprezintă 20,23% din totalul activităților economice desfășurate în comuna Dorna-Arini, reprezentând al doilea important domeniu din punct de vedere al numărului de societăți active, după comerț. Astfel, în comuna Dorna-Arini există 30 unități constând în pensiuni care oferă cazare turiștilor, la care se adaugă 5 restaurante, cafenele, baruri.

NR. CRT.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	localitatea	STAREA FIRMEI	Obiect de activitate
1.	ADY ȘTEF TOUR	5523	S.R.L.	COMUNA DORNA-ARINI nr. 60 SAT RUSCA	Funcțiune	Alte mijloace de cazare
2.	AVALON HOLIDAY	5590	S.R.L.	nr. 133 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
3.	ALECA&JO SILV	5590	S.R.L.	nr. 35, SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
4.	ALMA TRAVEL D"OR	5520	S.R.L.	SAT GURA NEGRII, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
5.	ANDROCOSMIN	5520	S.R.L.	nr. 27, SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
6.	FUNDATIA PRICOPIE SI ELISABETA	5520	S.R.L.	nr. 108, SAT GHEORGHITENI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
7.	CAVANA TRAVEL	5590	S.R.L.	nr. 190 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
8.	CENTRUL DE AFACERI ȘI	5520	S.R.L.	COMUNA DORNA-ARINI nr.	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și

	TURISM BUCOVINA			115 SAT ORTOAIA		perioade de scurtă durată
9.	CHIRILUȘ GH. LIVIU-PAUL	5590	I.I.	nr. 14 A SAT COZĂNEȘTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
10.	AURAS COM	5520	S.R.L.	nr. 205, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
11.	FLORIS AMBIENT	5590	S.R.L.	nr. 29 SAT SUNĂTORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
12.	LA GIUMALĂU	5520	S.R.L.	nr. 76A SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
13.	LATEȘ H. FLORIN	5520	I.F.	Com. Dorna-Arini nr. 153 SAT ORTOAIA	Funcțiune	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata
14.	MARCOCI V. DOREL- ȘERBĂNEL	5520	I.I.	nr. 93 SAT COZĂNEȘTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
15.	WALDANA TURISM	5590	S.R.L.	nr. 60 SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
16.	BUCOVINA TIP COMPANY	5520	S.R.L.	nr. 162A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
17.	CIRCIU COSTICA	5520	PFA	nr. 43C, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
18.	CRETU CECILIA	5590	I.I.	nr. 406A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
19.	DANOTII CLASS	5590	S.R.L.	SAT DORNA- ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
20.	DIMIANA MCO	5590	S.R.L.	nr. 14A, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare

21.	DOMENIUL CRIS	5590	S.R.L.	nr. 137, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
22.	FLORIS AMBIENT	5520	S.R.L.	nr. 29, SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
23.	GHERMAN MARIA CARMEN	5590	I.I.	nr. 32, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
24.	GUIU PAUL	5520	P.F.A.	nr. 166A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
25.	HAGATIS NICOLETA	5520	I.I.	nr. 115, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
26.	CHIRILUS LIVIU PAUL	5590	I.I.	nr. 14A, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
27.	JUNCU RODICA	5520	I.I.	nr.55, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
28.	MARIS DORIN FLORIN	5590	I.I.	nr. 33A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
29.	MARPIN TURISM	5520	S.R.L.	nr. 43C, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
30.	MAXI KABAN STYL	5520	S.R.L.	nr. 195A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
31.	NCD GRUP	5590	S.R.L.	nr. 43D, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
32.	PENSIUNEA CU CEAS	5510	S.R.L.	SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Hoteluri si alte facilitati de cazare similare

33.	PENSIUNEA LAURA	5590	S.R.L.	nr. 114D, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
34.	SIMONS TURISM	5590	S.R.L.	nr. 51, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte servicii de cazare
35.	CABANA CEI TREI	5510	S.R.L.	SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Hoteluri și alte facilitati de cazare similare
36.	TEEA&TOF	5520	S.R.L.	SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată
37.	RUSCA TURISM	5520	S.R.L.	SAT RUSCA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

c)Alimentație publică:

Nr. crt.	Denumirea societății	CAEN	Forma juridică	Localitatea	STAREA FIRMEI	Domeniu de activitate
1.	SIMONS TURISM	5610	S.R.L.	nr. 51, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Restaurante
2.	AURAS COM	5610 5630	S.R.L.	nr. 205, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Restaurante Baruri și alte activități de servire a băuturilor
3.	DANOTTI CLASS	5610	S.R.L.	SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Restaurante
4.	ALKAYU PET	5630	S.R.L.	nr. 62, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Baruri și alte activități de servire a băuturilor
5.	CAVANA TRAVEL	5610	S.R.L.	nr. 190, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Restaurante
6.	TEEA&TOF	5610	S.R.L.	SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Restaurante
7.	PERPETUM EFEUKAFE	56300	S.R.L.	nr. 45, SAT RUSCA,	Funcțiune	Baruri și alte activități de

				COMUNA DORNA-ARINI		servire a băuturilor
--	--	--	--	-----------------------	--	-------------------------

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, 2024

d) Alte servicii:

NR. CRT.	Denumirea unității	CAEN	Forma juridică	localitatea	STAREA FIRMEI	Obiect de activitate
1.	HORCEAG ELENA ANGELA	9602	I.I.	nr. 117B, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Coafura si alte activitati de infrumusetare
2.	BRUTARIE	1071	S.R.L.	nr. 19A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Fabricarea painii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie
3.	LARA X TEHNODENT	3250	S.R.L.	nr. 60, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Fabricarea de dispozitive, aparate si instrumente medicale stomatologice
4.	ALBERT & AROMA PADURII	0230	S.R.L.	nr. 5H,SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Colectarea produselor forestiere nelemanoase din flora spontana
5.	ONE LAND	7112	S.R.L.	SAT DORNA- ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
6.	GHIDORA PRO CONSULTING	6399	S.R.L.	nr. 294A, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Alte activitati de servicii informationale n.c.a
7.	DECOR ARTSILV	3299	S.R.L.	nr. 221, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
8.	LUCA S. LUMINIȚA-ALINA	6201	I.F.	nr. 17 SAT ORTOAI, SAT ORTOAI, SAT COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
9.	RO UTIL INSTAL	4322	S.R.L.	nr. 29 SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrări de instalații sanitare, de

						încălzire și de aer condiționat
10.	ZENER CONTACT	4321	S.R.L.	nr. 73A, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Lucrari de instalatii electrice
11.	AUTO CRIS DAVIDAR	7711	S.R.L.	nr. 17 SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Activitati de inchiriere si leasing cu autoturisme si autovehicule rutiere usoare
12.	LUTI BUCOVINA	4211	S.R.L.	nr. 216B, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor
13.	ASOCIATIA CRENGUTE DE ARINI	9499 8559	ASOCIATIE	nr. 5A, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Activități ale altor organizații n.c.a.
14.	ASOCIATIA SUFLET INVINGATOR	9499	ASOCIATIE	nr. 51, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Activități ale altor organizații n.c.a.
15.	ANATIBSTYLE	4791	S.R.L.	nr. 56, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Comert cu amanuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
16.	STAN IOAN-VALENTIN	7022	I.I.	nr. 169A, SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Activitati de consultanta pentru afaceri si management
17.	FUNICULARUL ARINI	0220	S.R.L.	nr. 309, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Exploatarea forestiera
18.	UNGUREANU FOREST	0220	S.R.L.	nr. 73, SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Exploatarea forestiera
19.	NEW GENERATION SHOP	4791	S.R.L.	nr. 56, SAT SUNATORI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Comert cu amanuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
20.	DORNA ECO BIO CASE	1623	S.R.L.	nr. 15, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Functione	Fabricarea altor elemente de dulgherie si tamplarie, pentru constructii

21.	PROTRANS ACN	0210	S.R.L.	nr. 9, SAT GHEORGHITENI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Silvicultura si alte activitati forestiere
22.	PLASTDORNA BUCOVINA	4391	S.R.L.	nr. 43, SAT RUCSA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de invelitori, sarpante si terase la constructii
23.	FIFTYSIX	9524	S.R.L.	nr. 33, SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Repararea mobilei si a furniturilor casnice
24.	AUTO TEHNIC INSTALL	4322	S.R.L.	SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Lucrari de instalatii sanitare, de incalzire si de aer conditionat
25.	VLADMARY PIESE AUTO	4532	S.R.L.	SAT RUCSA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule
26.	UNGUREANU GHEORGHE	0141	I.I.	SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Creșterea bovinelor de lapte
27.	OLARU D. ALINA FERMA	0141	I.I.	SAT DORNA-ARINI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Creșterea bovinelor de lapte
28.	TETEA DARIUS-CATALIN	0141	I.I.	SAT ORTOAIA, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Creșterea bovinelor de lapte
29.	TUTUIANU PETRICA FERMA	0141	I.I.	SAT COZANESTI, COMUNA DORNA-ARINI	Funcțiune	Creșterea bovinelor de lapte

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Suceava, anul 2024

1.4.3.2. Transportul

Situata în partea de sud vest a județului Suceava, în imediata vecinătate a orașului stațiune turistică Vatra Dornei, comuna Dorna-Arini este traversată de drumul național DN 17B, pe traseul Vatra Dornei - Dorna-Arini – Cozânești - Gheorghițeni – Rusca - Sunători.

a) Căi rutiere

Transportul se realizează prin următoarele căi rutiere:

DN 17B care leagă Vatra Dornei de lacul Izvorul Muntelui, coborând pe valea Bistriței în județul Neamț, până la intersecția cu DN15 aflată în dreptul localității Roșeni.

DJ 174 realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Dorna-Arini și comunele Șaru Dornei-Panaci-Broșteni unde se intersectează cu DN 17B,

DC 76 pe traseul Vatra Dornei – Gheorghițeni - Rusca

Transportul public. Transportul în comun este asigurat de curse regulate de maxi – taxi și autobuze pe traseul Vatra Dornei – Câmpulung Moldovenesc, Câmpulung – Dorna-Arini, care tranzitează comuna Dorna-Arini. Există de asemenea și trasee secundare care fac legătura cu localități din jur: Dorna Căndrenilor, Șaru Dornei, Pojorâta, Crucea, etc.

b) Căi ferate

Căi ferate. Comuna Dorna-Arini nu este traversată de nici o linie ferată, cea mai apropiată stație de Cale ferată este stația Vatra Dornei, traversată de magistrala CF 502 Suceava - Vama – Vatra Dornei - Floreni - Ilva Mică.

1.4.3.3. Poștă și telecomunicații

Comuna este deservită de Compania Națională Poșta Română, Direcția Regională de Poștă Iași, Oficiul Județean de Poștă Suceava – Oficiul Poștal Dorna-Arini, din localitatea Cozănești.

În domeniul telecomunicațiilor, comuna Dorna-Arini dispune de servicii de internet, telefonie și televiziune oferite de principalii furnizori naționali de servicii de telecomunicații (Orange, Telekom, Vodafone, Digi, etc).

1.4.3.4. Servicii în sănătate și asistență socială

Asistența medicală în comuna Dorna-Arini este asigurată de către dispensarul comunal situat în reședința de comună Dorna-Arini, cele două cabinete medicale de medicină de familie. Dispensarul și cabinetele sunt deservite de doi medici și două asistente. Există de asemenea și un cabinet stomatologic, în care serviciile medicale sunt asigurate de un medic stomatolog și un cadru sanitar mediu. Dispensarul din localitatea Dorna-Arini beneficiază de apă curentă din surse proprii, încălzirea se face cu ajutorul centralei termice. Cabinetele medicale sunt bine dotate, serviciile medicale fiind asigurate de cadre medicale bine pregătite profesional. În cadrul Primăriei comunei Dorna-Arini, activează un asistent medical comunitar.

Remarcăm insuficiența personalului medical precum și lipsa cabinetelor medicale în satele Gheorghițeni, Ortoaia, Rusca, Sunători.

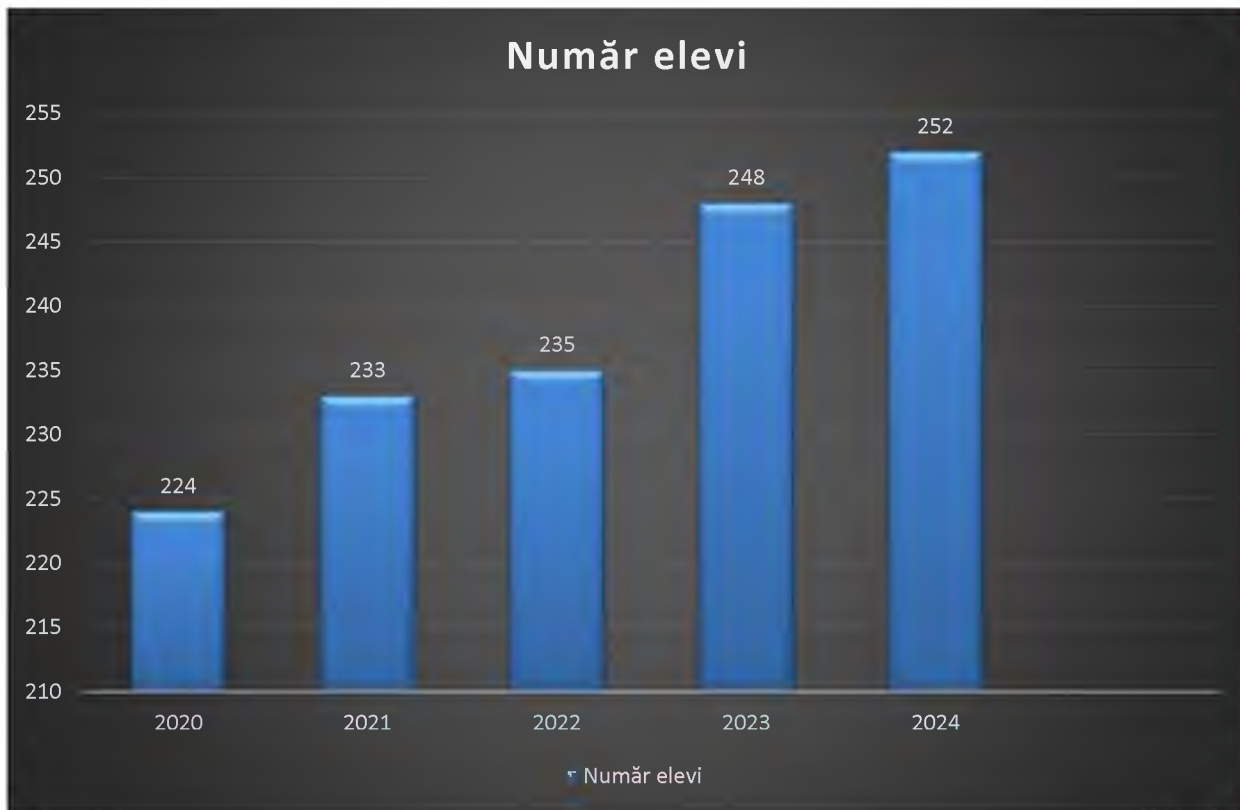
1.4.3.5. Învățământul

În comuna Dorna-Arini funcționează următoarele unități de învățământ:

Satul Cozănești:

- Învățământul preșcolar: 1 grădiniță de copii cu program normal și 1 grădiniță cu program prelungit, structuri arundate la Școala Gimnazială,
- Învățământul gimnazial: 1 școală cu clasele I – VIII.

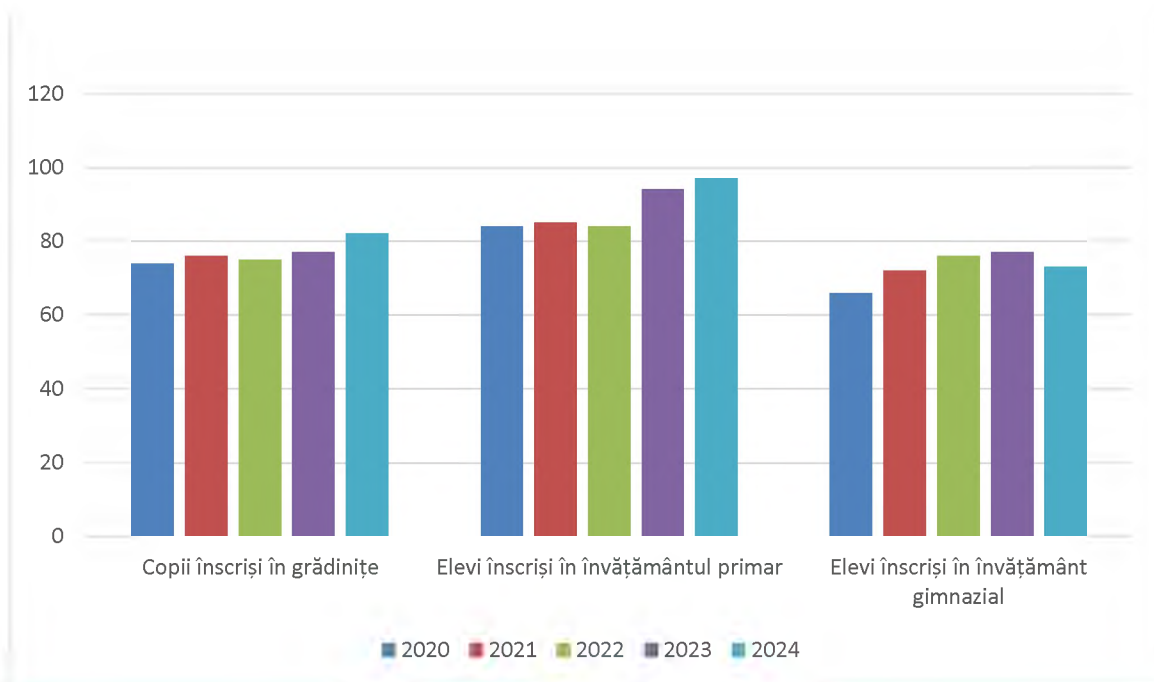
Evoluția populației școlare din comuna Dorna-Arini este prezentată în diagrama următoare. Se observă că, în intervalul 2020-2024, populația școlară a comunei a crescut treptat. În anul 2020 au fost înregistrați 224 elevi în unitatea de învățământ școlar din comuna Dorna-Arini, iar în anul 2024 au fost înregistrați 252 elevi și preșcolari. Până în anul 2024 populația școlară a crescut treptat, în medie cu 4% comparativ cu anul anterior.



Pe trepte de învățământ, situația numărului de elevi înscriși este următoarea:

	2020	2021	2022	2023	2024
Copii înscriși în grădinițe	74	76	75	77	82
Elevi înscriși în învățământ primar	84	85	84	94	97
Elevi înscriși în învățământ gimnazial	66	72	76	77	73
Elevi înscriși - total	224	233	235	248	252

Sursa: **TEMPO Online**, Evidențele Școlii Gimnaziale Dorna-Arini, Fișa localității



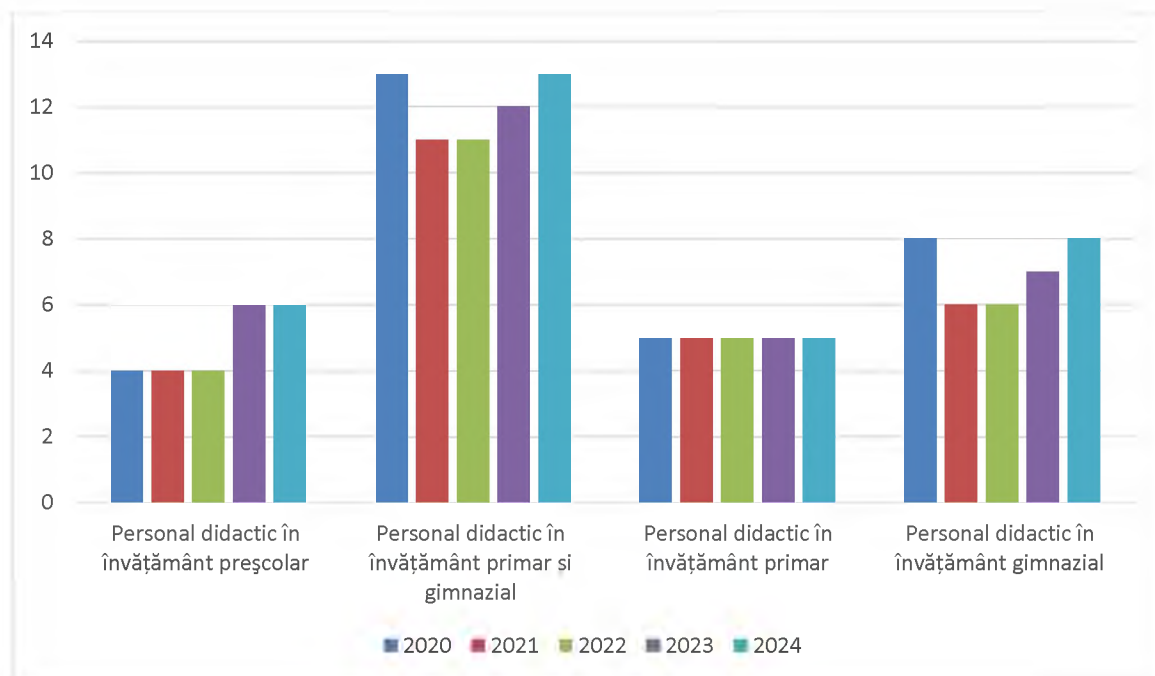
Din diagrama anterioară, reiese că, în intervalul studiat, atât în învățământul preșcolar cât și în învățământul primar și gimnazial, numărul de elevi înscriși sa crescut, astfel:

- în învățământul preșcolar, numărul copiilor înscriși s-a menținut relativ constant în intervalul 2020- 2023, crescând în anul 2024 cu 5 preșcolari;
- numărul total al elevilor înscriși crește constant în intervalul 2020-2024, cu aproximativ 4%;
- numărul elevilor înscriși în ciclul primar se remarcă o creștere constantă, liniară, astfel că la sfârșitul intervalului sunt cu 13 elevi mai mult înscriși în anul școlar 2024, comparativ cu anul 2020;
- pentru învățământul gimnazial, se constată o creștere a numărului de elevi, dar în anul 2024 se constată că numărul elevilor a scăzut cu 4, comparativ cu anul anterior.

În ceea ce privește **mărimea efectivului personalului didactic**, evoluția acestui indicator este prezentată în cele ce urmează. Conform bazelor de date statistice ale Institutului Național de Statistică personalul didactici în intervalul anilor 2020-2024 este următorul:

	2020	2021	2022	2023	2024
Personal didactic total - persoane	17	15	15	18	19
Personal didactic în învățământ preșcolar	4	4	4	6	6
Personal didactic în învățământ primar și gimnazial	13	11	11	12	13
Personal didactic în învățământ primar	5	5	5	5	5
Personal didactic în învățământ gimnazial	8	6	6	7	8

Sursa: **TEMPO Online** , Evidențele Școlii Gimnaziale Dorna-Arini, Fișa localității



Așa cum reiese din diagrama anterioară, pe ansamblu, numărul total al cadrelor didactice care asigură desfășurarea procesului de învățământ în comuna Dorna-Arini se reduce în anul 2021, urmând o creștere a numărului de personal didactic în anii 2023 și 2024.

Pe trepte de învățământ, rezultă următoarele:

- în învățământul preșcolar, numărul personalului didactic s-a menținut constant pe tot intervalul, urmând o creștere în anul 2023, menținându-se și în anul 2024.
- evoluția personalului din învățământul primar este constant, existând în întregul interval menționat anterior un număr de 5 cadre didactice.

- în învățământul gimnazial, în evoluția personalului se constată o scădere a numărului personalului didactic în anul 2021, comparativ cu anul anterior și o creștere de la 15 persoane, în anul 2022, la 18 persoane în anul 2023 și 19 persoane în anul 2024.

În anul școlar 2024-2025 în unitățile de învățământ din comuna Dorna-Arini activează 19 cadre didactice. Se remarcă, în mod negativ, *mobilitatea* mare a *cadrelor didactice*, care perturbă continuitatea în procesul de învățământ.

Raportul nr. *elevi / nr. cadre didactice* (252/19) pentru anul școlar 2024 – 2025 este de 1 cadru didactic la 13,3 elevi. Raportul nr. personal nedidactic / nr. elevi este de 1 cadru personal nedidactic la circa 20 elevi.

Se desfășoară activități cultural - artistice împreună cu ceilalți factori responsabili din comunitatea locală, cum sunt expozițiile de carte, festivaluri folclorice, comemorări, concursuri sportive, excursii și drumeții. Școala acordă asistență părinților prin lectorate și audiențe.

Situația numărului sălilor de clasă, a laboratoarelor și atelierelor școlare este prezentată în tabelul următor:

	2020	2021	2022	2023	2024
Săli de clasă și cabinete școlare - număr	14	15	15	16	16
Laboratoare școlare - număr	2	2	2	2	2

1.4.3.6. Serviciile socio – culturale

În ceea ce privește domeniul socio – cultural, comuna Dorna-Arini dispune de Cămin cultural *Savin Alexievici* în localitatea Cozânești, în stare bună de funcționare, fiind bransat la utilități și renovat în totalitate în anul 2018.

Evoluția numărului de biblioteci precum este prezentată în tabelul și diagramele următoare:

	2020	2021	2022	2023	2024
Biblioteci - total - număr	2	2	2	2	2
Biblioteci publice - număr	1	1	1	1	1

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava , Fișa localității

Se observă că numărul bibliotecilor din comuna Dorna-Arini a rămas constantă.

La nivelul comunei există o singură bibliotecă publică, în satul Cozânești, care avea înregistrat în anul 2024 un număr de 11.186 volume; biblioteca comunală se află în același imobil cu căminul cultural din satul Cozânești, dar este în curs de renovare.

- 1 bibliotecă școlară, care funcționează în Școala Gimnazială din Dorna-Arini.

Referitor la *domeniul cultelor*, pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea:

- Biserica *Adormirea Maicii Domnului*, Dorna-Arini;
- Biserica *Sfântul Vasile cel Mare*, Cozânești;
- Biserica *Înălțarea Domnului*, Gheorghieni;
- Biserica *Intrarea în Biserică a Maicii Domnului*, Ortoaia;
- Biserica *Pogorârea Duhului Sfânt*, Ortoaia;
- Biserica *Sfântul Dumitru*, Sunători-Călinești;
- Mănăstirea *Acoperământul Maicii Domnului*, din satul Gheorghieni.

În satul Rusca nu este lăcaș de cult.

1.4.3.7. Recreere / sport

Spațiile destinate activităților sportive cuprind 2 terenuri de sport și 2 spații de joacă destinate copiilor. Prima zonă de agrement amenajată, cu parcare, zonă pietonală, zonă fitness și spațiu de joacă pentru copii din Comuna Dorna-Arini, județul Suceava în Dorna Arini, se află pe str. Bistriței, cu acces la DN 17 B iar cea de a doua zonă de agrement amenajată dispune de un teren de sport și spațiu de joacă în Sat Rusca, str. Rusca I, Comuna Dorna-Arini, Județul Suceava. Ambele spații de joacă sunt dotate cu balansoar pentru copii, ansamblu de joacă, tobogane, huțe, aparate de fitness, masă de sah, teren sintetic cu fileu, foișor, trambulină.

Comuna Dorna-Arini dispune însă de un imens potențial pentru amenajarea de spații special destinate recreerii și sportului, dat fiind cadrul natural de excepție în care este amplasată, dar și activitățile economice specifice – creșterea animalelor și agroturismul – acestea oferind posibilitatea înființării unor spații destinate recreerii în aer liber (spații pentru camparea cu cortul, spații pentru picnic, trasee pentru drumeții, excursii, locuri pentru pescuit), dar și a unor manejuri pentru călărie, a unor spații de joacă pentru copii, a unor noi pârtii pentru sănii și schi, etc.

1.4.4. Turismul

Din punct de vedere turistic, comuna Dorna-Arini se încadrează în regiunea turistică Bucovina, regiune care cuprinde un teritoriu acoperind astăzi zona adiacentă orașelor Suceava, Câmpulung Moldovenesc, Rădăuți, Siret și Vicovu de Sus.

Comuna Dorna-Arini are avantajul localizării într-o zonă deosebită, de un farmec și un pitoresc deosebit: între piscurile munților Giumalău, Rarău, Pietrosul Bistriței și Munții Bistriței.

Din punct de vedere al accesibilității turistice comuna se desfășoară de-a lungul DN 17B care leagă Vatra Dornei de lacul Izvorul Muntelui, coborând pe valea Bistriței până la intersecția cu DN15, județul Neamț.

Comuna nu beneficiază de acces la transportul feroviar, comuna nefiind străbătută de nici o linie de cale ferată, dar este limitrofă orașului Vatra Dornei unde ajunge calea ferată electrificată Suceava – Gura Humorului – Vatra Dornei;

Artă și tradiție populară

Comuna Dorna-Arini, ca de altfel întreaga regiune a Bucovinei se distinge prin păstrarea valorilor culturale specifice zonei: obiceiurile populare, portul și dansul popular, meșteșugurile tradiționale, arhitectura tradițională.

Mai există încă unele case vechi, construite în stil tradițional românesc, cu acoperișul în formă trapezoidală, în patru „ape” sau „table”, acoperite cu șindrilă, porți înalte din lemn. Se impune tipul de gospodărie din bârne cu ornamentații, expresie a unei dezvoltate civilizații a lemnului, în forme tot mai diversificate și mai stilizate în prezent.

Locuitorii sunt meșteri talentați în prelucrarea lemnului, construcții de locuințe și sculptura în lemn. Deși practicarea meșteșugurilor tradiționale s-a redus, în comuna Dorna-Arini mai există încă meșteri în prelucrarea pieilor și confecționarea diferitelor obiecte din piele. Femeile mai practică țesutul catrințelor, a cergilor, a poclăzilor, cusutul iilor.

Sunt păstrate vechi obiceiuri ca încondeiatul ouălor de Paște, colindatul și uratul la sărbătorile de iarnă.

Sărbatoarea Crăciunului este poate, cea mai bogată în tradiții și obiceiuri, iar manifestările sunt unele care nasc sentimente puternice. Colindele din Tara Dornelor sunt cunoscute printr-o linie melodică aproape tristă care, paradoxal exprimă bucurie, prin tonalități emotionale care nu pot să evoce altceva și nu se potrivesc decât acestui moment.

Din întreg repertoriul calendaristic păstrat în Dorna-Arini, un loc aparte îl ocupă datinile sărbătorilor de iarnă. Ciclul lor trilogic începe cu Crăciunul, parcurge Anul Nou și se sfârșește cu Boboteaza.

Abia Anul Nou a trecut și în sat se pregătesc noi obiceiuri. În ajunul Bobotezei este datina în Dorna-Arini să se umble cu "ciralessa" (Slava Tie Doamne! - în limba greacă), la care iau parte o droaie de copii și adulți.

Cu traistutele pe umeri, pe care le poartă pentru daruri, aceștia pornesc din zori prin sat împreună cu preotul paroh și strigă la poarta gospodărlui "ciralessa Doamne", vestind apropierea slujitorului cu botezul.



Plutaritul pe Valea Bistriței este atestat documentar, conform datelor susținute de istorici, încă din anul 1466. Aceasta zonă era principală sursă de lemn, care putea fi transportată pe apă, iar faptul că numeroși localnici au devenit experimentați în plutarit, era un avantaj pentru proprietarii de fabrici de cherestea care cumparau lemn. Prin această activitate de plutarit, s-a ridicat economia locală la acea vreme. După construirea brajului de la Bicăz (1959) plutaritul a devenit din ce în ce mai rar, iar din anul 1970 a dispărut, transportul lemnului făcându-se cu auto sau cu trenul. Acum plutaritul nu mai este decât un hobby pentru anumite persoane.

Manifestări culturale – artistice repetabile

În fiecare an, în ultima duminică din luna august, în comună are loc manifestarea tradițională Festivalul folcloric *Cântecul Cetinii* care cuprinde un program artistic.

La acest festival participă atât grupurile folclorice locale (Ansamblul Bradulețul-3 generații), cât și ansambluri folclorice din țară, precum și diferiți soliști. De asemenea, la ediția din anul 2006 a participat Ansamblul Folcloric Vitrifolk, Belgia.

În ultima duminică din luna iulie se desfășoară sambra oilor sau măsura oilor.

Infrastructura specific turistică

Comuna Doina Arinii are avantajul localizării într-o zonă deosebită, de un farmec și un pitoresc deosebit: între piscurile munților Giumalău, Rarău, Pietrosul Bistriței și Munții Bistriței.

De timpuriu aici au fost dezvoltate servicii pentru turiști: o cabană la Giumalău (1960) la început sub formă de refugiu iar apoi s-a dezvoltat ca o cabană în toată puterea cuvântului. A urmat construirea unei alte cabane – Cabana Zugreni, în 1966.

Cabana Giumalău

Cabana Giumalău, situată într-un loc rustic și sălbatic, un loc unde poți să simți viața de altădată a oamenilor muntelui. Este la intersecția traseelor turistice de la Vatra Dornei către Rarău, Rusca, Pojorâta,

Câmpulung Moldovenesc. Accesul cel mai rapid este din satul Rusca, pe drum forestier, putându-se ajunge și cu mijloace auto.

Înscrisă de: Ioan Croitor



Cabana Giumalău

În anii 80 s-a încercat construirea unei cabane turistice pe vârful Obcioară. Din păcate lipsa de fonduri a împiedicat acest proiect.

În comuna Dorna-Arini, unitățile de cazare sunt reprezentate de pensiuni turistice.

O alternativă la aceste servicii este agroturismul, și numeroase familii din zonă și-au amenajat locuințele în acest scop.

Standardele de clasificare ale pensiunilor turistice din comuna Dorna-Arini sunt de 2, 3 și 4 stele, 2 și 3 margarete.

Indicatori privind turismul

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Unități de cazare (total) - număr	2	2	2	2	3	3	3
Locuri în unități de cazare (total) - număr	47	107	107	115	143	137	169
Cabane - număr	1	1	1	1	1	1	1
Pensiuni turistice rurale - număr	1	1	1	1	2	2	2
Locuri în cabane - număr	36	96	96	104	112	106	106
Locuri în pensiuni turistice rurale - număr	11	11	11	11	31	31	63
Total - locuri-zile	15827	19821	27571	39521	39077	31119	53509
Cabane - locuri-zile	12024	16860	24216	35536	30672	22864	38796

Pensiuni turistice rurale - locuri-zile	3803	2961	3355	3985	8405	8255	14713
Sosiri - total - număr	1096	824	1176	1634	1552	2152	2634
Sosiri în cabane - număr	929	662	982	1413	1153	1170	1739
Sosiri în pensiuni turistice rurale – număr	167	162	194	221	399	982	895
Înnoptări - total - număr	2126	2749	2839	3079	3420	4400	5546
Înnoptări în cabane - număr	1404	1969	2108	2313	1900	1479	3175
Înnoptări în pensiuni turistice rurale – număr	722	780	731	766	1520	2921	2371

Sursa: DJS Suceava, anul 2010

Pensiunile și cabanele din comuna Dorna-Arini totalizează o capacitate de cazare de aproximativ 338 de locuri. Oferta este foarte diversificată, pensiunile oferind servicii complete de cazare, masă, folosind produse alimentare din gospodăria proprie, organizarea de mese festive, spații pentru grătar și proțap.

Facilitățile de cazare sunt diversificate, variind de la stilul rustic, tradițional bucovinean, la stilul clasic specific hotelurilor. Dotările sunt complete, camerele fiind dotate cu grupuri sanitare proprii sau la 2 camere, saloane cu șeminee, bar, spații de dans, terase în aer liber și foișoare, acces GSM, Internet, cablu TV.



*Pensiunea Le Baron 4**



*Pensiunea cu Ceas 3**

De asemenea, dezvoltarea serviciilor de cazare a dus la necesitatea de amenajare adecvată a teritoriului, prin marcarea corespunzătoare a traseelor turistice către munții înconjurători. În total, munții din apropierea comunei Dorna-Arini sunt accesibili prin **trasee turistice marcate**, din care unele greu accesibile pe timpul iernii.

Pârtiile de sanie și de schi, apele repezi de munte populate cu numeroase specii de pești, abundența de afine, zmeură, fragi și ciuperci de pădure întregesc paleta de atracții ale zonei. Pitorescul zonei este întregit de bisericile și casele din bârne, stânele de oi dar și de ospitalitatea oamenilor.

Baza de Odihnă și tratament recuperator „Precopie și Elisabeta”

Aceasta este construită chiar în curtea Mănăstirii Acoperământul Maicii Domnului din satul Gheorghieni.



În cadrul acesteia se tratează diferite afecțiuni bazate pe ape minerale carbogazoase, hipotone, atermale, bicarbonatate sodice, calcice și feruginoase, nămolul de turbă, caracterizat ca turbă oligotrofă slab mineralizată, bine descompusă, cu conținut mare de coloizi organici și acizi humici, bioclimatul tonic, stimulent cu nuanțe de sedare, cu o concentrație mare de aeroioni negativi constituie materia primă pentru procedurile care se efectuează în această de tratament.

Baza de tratament este inclusă în circuitul național și recomandată în tratamentul unor afecțiuni ale aparatului cardio-vascular, afecțiuni ale aparatului locomotor, boli ale aparatului respirator, boli ginecologice, boli ale sistemului nervos etc.

Accesul se face din Vatra Dornei, prin DJ 76.

Forme de turism practicate în comuna Dorna-Arini:

A)Turismul montan

Practicarea turismului montan în comună este favorizată de potențialul oferit de versantul estic al Carpaților Orientali. Astfel, relieful munților, relieful carstic și rezidual al masivului Giumalău, Vârful Pietrosul, pădurea seculară de la Giumalău, gruparea cea mai întinsă de munți cristalini – Munții Bistriței Aurii și Munții Bistriței Mijlocii, oferă condiții pentru practicarea de drumeții montane, escaladă, alpinism, echitație, vânătoare, peisaj, mountain bike, via –ferrata, river rafting, zbor cu parapanta, sporturi de iarnă.



Foto: Totem luminos Dorna-Arini

SPORTURI CE SE POT PRACTICA LA DORNA-ARINI

1. EXCURSII MONTANE – ture de agrement

- Din Dorna-Arini pleacă 3 trasee principale de creastă pe masivele: Giumalău – Rarău, Suhard, Călimani. La acestea se adaugă încă 15 trasee secundare.
- Lungimea totală a traseelor este de aproximativ 300 km

2. ESCALADĂ ȘI ALPINISM

- Masivul Rarău: trasee de gradul 3-9;
- Stâncă Rusca;
- Cheile Zugrenilor, Pietrosul Bistriței

3. ESCALADĂ PE GHEAȚĂ

Se poate amenaja cascada de gheață de la Cheile Zugrenilor.

4. SCHI TOUR

Toate traseele montane cu plecare din Dorna-Arini și de creastă sunt optime pentru schi tour.

5. RIVER RAFTING

Rafting se practică în condiții optime pe râurile Bistrița și Neagra. Traseele au lungimi cuprinse între 12,5-20 km. La solicitarea tiruștilor, distanțele pot fi variabile.

II. TRASEE MONTANE PARCURSE CU SNOWMOBILELE

TRASEUL MASIVUL GIUMALĂU

Traseu cu grad mediu de dificultate, lungime de 32 km. Punctul de plecare este pâraul Rusca (Dorna-Arini), iar punctul terminus este Cabana Giumalău (1625 m), diferența de nivel fiind de 823 m.

B)Turismul balnear

Fiind acea parte a turismului în care motivația destinației este păstrarea sau redobândirea sănătății, turismul balnear este folosit de o largă categorie de turiști, în mod regulat.

Comuna are pe teritoriul său, Baza de Odihnă și tratament recuperator „Precopie și Elisabeta” din satul Gheorghițeni, în cadrul căreia se tratează diferite afecțiuni bazate pe ape minerale carbogazoase, hipotone, atermale, bicarbonatate sodice, calcice și feruginoase, nămolul de turbă, caracterizat ca turbă oligotrofă slab mineralizată, bine descompusă, cu conținut mare de coloizi organici și acizi humici, bioclimatul tonic, stimulent cu nuanțe de sedare, cu o concentrație mare de aeroioni negativi constituie materia primă pentru procedurile care se efectuează în această de tratament.

Baza de tratament este inclusă în circuitul național și recomandată în tratamentul unor afecțiuni ale aparatului cardio-vascular, afecțiuni ale aparatului locomotor, boli ale aparatului respirator, boli ginecologice, boli ale sistemului nervos etc.

C)Turismul cultural

Zonele rurale sunt păstrătoare ale datinilor, tradițiilor, meșteșugurilor și obiceiurilor străvechi, unde talentul și atracția către frumos se materializează în adevărate opere de artă – ceramică, covoare țesute manual, cojocărit, țesături, instrumente populare, măști etc.



Foto: Ansamblului „Brădulețul”

Există în comună adevărate centre de creație sau ateliere individuale ale meșterilor populari vestiți pentru meșteșugurile lor, țesături, icoane, cojocărie, sculptură în lemn.

Manifestările artistice și sărbătorile populare tradiționale din tot cursul anului aduc în atenția publicului larg spiritul viu, autentic al meleagurilor acestea, prin portul popular, cântece și dansuri, obiceiuri străvechi – spectacole de folclor, de datini și obiceiuri.

Muzeul de artă populară din Dorna Arini. Muzeul surprinde, într-o capsulă atent construită, esența vremurilor de odinioară, aducând la viață amintiri trăite poate doar de străbunii sau bunicii noștri. Acesta găzduiește un valoros tezaur local și pune în lumină pilonii culturii din Țara Dornelor, fiind o arhivă vie a tradițiilor care continuă să definească identitatea comunității noastre.



Foto: Muzeul de artă populară din Dorna Arini



Foto: Muzeul de artă populară din Dorna Arini

D)Turismul religios

Componentă a turismului cultural, turismul religios se cuvine a fi tratat în mod distinct, ca urmare a priorității pe care acesta o ocupă în rândul vizitatorilor zonei. Formă de turism care există de secole și care mai păstrează încă unele trăsături în privința pelerinajului propriu-zis, turismul religios este astăzi un fenomen complex care se află în continuă transformare și diversificare, păstrându-și însă elementul de bază care l-a consacrat: religia.

Turismul religios poate fi o experiență captivantă pentru vizitatori, având în vedere tradițiile religioase puternice și peisajele montane care adăpostesc numeroase lăcașuri de cult vechi și importante din punct de vedere istoric și spiritual. Comuna Dorna Arini, situată în județul Suceava, în zona de munte

a Bucovinei, este o destinație ideală pentru cei care sunt atrași de turismul religios, în special datorită tradițiilor sale ortodoxe și a lăcașurilor de cult cu o mare valoare culturală.

Comuna Dorna Arini, are o tradiție religioasă adânc înrădăcinată. În multe dintre satele din comună, credința ortodoxă joacă un rol important în viața cotidiană, iar vizitatorii pot explora acest aspect al vieții rurale bucovinene.

Mănăstirile și bisericile din regiune sunt locuri unde tradițiile religioase se păstrează cu sfințenie. La Dorna Arini, vizitatorii pot învăța despre viața religioasă din trecut și din prezent, cum sunt organizate sărbătorile sau cum sunt respectate anumite obiceiuri religioase, cum ar fi rugăciunile, slujbele speciale sau adunările la biserică.

Turismul religios în comuna Dorna Arini oferă vizitatorilor o oportunitate rară de a descoperi spiritualitatea adânc înrădăcinată în tradițiile și obiceiurile locului, într-un cadru natural spectaculos. Bisericile, mănăstirile, tradițiile religioase și peisajele montane creează o atmosferă deosebită, care atrage atât pelerinii, cât și turiștii care doresc să experimenteze un colț de lume autentic și plin de liniște.

Meșteșugurile religioase: În apropierea bisericilor sau a mănăstirilor, turiștii pot găsi meșteșuguri tradiționale, cum ar fi olăritul, țesutul sau confecționarea icoanelor pe lemn, care au o semnificație religioasă importantă și care sunt păstrate cu mândrie de localnici.

Existența mănăstirii Acoperământul Maicii Domnului în satul Gheorghiieni, ctitorie a Înalt Prea Sfințitului TEODOSIE, Arhiepiscop al Tomisului fiu al comunei, precum și a celorlalte lăcașe de cult, determină manifestarea turismului religios sub două forme: vizite la lăcașurile sfinte și pelerinaje religioase cu ocazia unor sărbători de cult, a hramurilor mănăstirii și bisericilor.



FOTO: Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” Dorna Arini



FOTO: Biserica ortodoxă din Satul Dorna-Arini

E) Ecoturismul

Ecoturismul este forma de turism în cadrul căreia turistul experimentează natura și cultura locală, urmărind: producerea unui impact negativ minim asupra naturii și culturii locale; conservarea activă a naturii și moștenirii culturale a zonei vizitate; utilizarea serviciilor locale; înțelegerea elementelor naturii și culturii locale; contactul direct, nemijlocit cu localnici și agentul de turism local, facilitat de dimensiunile reduse ale grupurilor de vizitatori;

Un aspect la fel de important este determinarea unor așteptări realiste ale clientului, prin realizarea unui marketing corect. („Ecoturism în România – De ce și pentru cine?”, WWF Programul Dunăre Carpați România, 2007)

Ecoturismul înseamnă o atitudine responsabilă față de valorile naturale și culturale ale unei zone, atât din partea vizitatorilor cât și din partea celor care organizează și desfășoară această activitate economică. Dincolo de atitudine, ecoturismul reprezintă o modalitate efectivă de a conserva natura în general, peisajul și în special acele areale fragile sau cu o valoare deosebită, ce reprezintă de fapt resursa de bază pentru această activitate economică. Protecția și conservarea acestei resurse reprezintă nu doar o necesitate pentru dezvoltarea prezentă și viitoare a zonei ci și o activitate ce necesită resurse financiare și umane, înțelegere și suport public.

Prin ecoturism se dorește ca o parte din beneficiile ce rezultă din turism ca activitate economică să fie direcționate către protecția acestor elemente ce constituie potențialul turistic al zonei și sunt promovate ca atare.

Ecoturismul își dorește să se constituie într-o oportunitate de învățare, de cunoaștere. Astfel, vizitatorii trebuie să beneficieze de acces la informațiile despre zona vizitată, să aibă oportunitatea de a afla noi informații despre valorile naturale ale zonei, istoria sa, tradiții, obiceiuri, etc, atât prin mijloace non-personale cât și în mod direct, de la operatorii de turism cu care intră în contact și de la localnici..

Zonele rurale, în special cele de munte, sunt caracterizate printr- un mediu natural, cultural și economic fragil. Pentru a putea reprezenta o activitate economică profitabilă și sustenabilă, dezvoltarea turismului în astfel de zone trebuie să utilizeze responsabil componentele cu valoare turistică și să conserve pe cele mai fragile și mai deosebite. În acest scop, dezvoltarea unei astfel de zone are nevoie de o viziune unitară și de o foarte bună planificare și organizare pe termen lung. De asemenea, dată fiind extinderea permanentă și dinamica foarte accentuată a pieței turistice, succesul dezvoltării unei zone

turistice stă tot mai mult în modul și măsura în care se reușește identificarea și punerea în valoare a acelor elemente de unicitate și specificitate.

F)Turismul rural și agroturismul

Din ce în ce mai mulți turiști autohtoni și străini vin să se cazeze în casele localnicilor și în pensiunile agroturistice din zonă, atrași de posibilitatea descoperirii mediului, de schimbarea modului de viață, precum și de activitățile sportive din natură.

Oferta de agrement în turismul rural este reprezentată de echitație, drumeții pedestre, cicloturism, pescuit și vânătoare, vizite la stâne, degustarea unor produse specifice bucătăriei țărănești.

Activități și experiențe specifice în turismul rural și agroturismul într-o comună mică:

1. Cazare în pensiuni sau la gospodari

Turiștii pot înnopta în pensiuni tradiționale, case de oaspeți sau chiar la localnici care oferă camere de închiriat. Aceste locații sunt de obicei construite în stiluri tradiționale, iar interiorul este amenajat cu mobilier rustic, care reflectă cultura locală.

Găzduirea la o familie de localnici poate oferi o oportunitate unică de a învăța despre viața de zi cu zi a satului și de a interacționa direct cu oamenii care trăiesc în zonă.

2. Participarea la activități agricole

Turiștii pot învăța și participa la muncile agricole: mulsul vacilor, culesul fructelor, recoltarea legumelor, plantarea semințelor sau chiar prepararea brânzei. Aceste activități oferă o experiență autentică și posibilitatea de a înțelege mai bine cum funcționează viața rurală.

Găsirea produselor locale: Vizitatorii pot învăța despre tehnicile de producere a alimentelor tradiționale (brânzeturi, mezeluri, gemuri, pâine), iar mulți dintre ei au oportunitatea să participe la ateliere de gătit sau să asiste la procesul de producție.

3. Relaxare în natură și activități de agrement

Plimbări în natură: Turismul rural într-o comună mică înseamnă, de obicei, acces direct la natura nealterată. Turiștii pot face drumeții, plimbări cu bicicleta sau pot explora păduri, pășuni sau câmpuri, observând flora și fauna locală.

Lacuri, râuri sau iazuri: În multe comune, turiștii pot pescui, face baie sau pur și simplu se pot relaxa pe malul apei.

Tururi ghidate ale satului: Multe comune mici oferă ghiduri care povestesc istorii locale, legende sau care arată locuri de interes, cum ar fi biserici vechi, monumente istorice sau multe din tradițiile sătești.

4. Experiențe culinare tradiționale

Turiștii pot savura mâncăruri tradiționale, pregătite cu ingrediente din propria grădină sau din gospodăriile din apropiere. De obicei, mesele sunt bazate pe rețete de familie și sunt servite în stil rustic, adesea în cadrul unor mese comune, unde vizitatorii pot socializa cu localnicii.

Ateliere culinare: În unele comune, turiștii pot învăța să gătească preparate tradiționale din zona respectivă, cum ar fi sarmale, tocănițe, mămăligă cu brânză sau diverse dulciuri.

5. Promovarea meșteșugurilor tradiționale

Multe comune sunt locuri în care meșteșugurile tradiționale sunt păstrate și transmise din generație în generație. Turiștii pot învăța olărit, țesut, broderie sau alte meșteșuguri locale, participând la ateliere de meșteșuguri.

La târguri sau festivaluri de produse tradiționale, vizitatorii pot achiziționa obiecte de artizanat sau produse alimentare realizate local.

6. Turism sustenabil și ecologic

Atât turismul rural, cât și agroturismul în zonele mici sunt adesea sustenabile și ecologice. Multe dintre pensiunile care oferă cazare au grijă să folosească resurse locale și naturale, iar activitățile sunt

concepute astfel încât să aibă un impact minim asupra mediului. De exemplu, multe locuri folosesc energie solară, produse ecologice sau practici agricole durabile.

Avantajele turismului rural și agroturismului într-o comună mică:

Experiențe autentice și imersive: Turiștii se pot conecta direct cu tradițiile și cultura locală, trăind o viață simplă, dar autentică.

Stimularea economiei locale: Agroturismul sprijină micile afaceri locale, cum ar fi fermele, pensiunile, restaurantele și meșteșugarii.

Reîntoarcerea la natură: Oferă o oportunitate rară de a scăpa de stresul urban și de a experimenta o viață mai conectată cu natura.

Turism sustenabil: Mulți turiști sunt atrași de ideea de a practica turismul într-un mod care respectă mediul și susține comunitățile locale.

Relaxare și odihnă mentală: Liniștea satului și timpul petrecut în natură contribuie la reducerea stresului și la îmbunătățirea sănătății mentale.

F)Turismul de afaceri și evenimente

Turismul de afaceri începe să fie o sursă de venituri și pentru unitățile de cazare din zonă care sunt dotate cu facilități pentru organizarea de conferințe, simpozioane și training-uri. Pe lângă organizarea congresului sau a conferinței, beneficiarii au parte de un întreg pachet de servicii: cazare, transferuri de la aeroport la hotel, bilete de avion, servicii de secretariat, servicii de traducere simultană, vizite pentru participanți, programe de divertisment și mese festive.

Dacă în anii trecuți turismul de afaceri se baza exclusiv pe industria hotelieră, în ultima vreme și turismul rural a început să ofere soluții pentru turismul de afaceri. În accepțiunea celor implicați, turismul rural este o alternativă mai interesantă, în special pentru programele de teambuilding, pentru grupuri ce nu depășesc 30 de persoane, deoarece oferă o plajă mult mai largă de distracții, cum ar fi focul de tabără, grătarul în aer liber, aroma mâncărilor "ca la mama acasă", practicarea diverselor sporturi, excursii și drumeții.

Următoarele evenimente sunt organizate cu precădere

FEBRUARIE

- Balul Gospodarilor – Căminul Cultural „Savin Alexievici”

AUGUST

- Zilele Comunei – Stadionul Comunal

DECEMBRIE

- Crăciun în Dorna-Arini – Căminul Cultural „Savin Alexievici”



Foto: Crăciun la Dorna-Arini – Căminul Cultural „Savin Alexievici”

G) Turismul de week-end

Se desfășoară atât în sezonul estival cât mai ales în sezonul de iarnă pentru practicarea schiului, ceea ce se evidențiază, parțial, și din circulația turiștilor pe mijloacele de transport pe cablu din stațiunea Vatra Dornei (telescaunul și teleschiul), care sunt foarte solicitate la sfârșitul săptămânii. Această formă de turism este facilitată în special de apropierea de Vatra Dornei (5 km).

Escapadele scurte, de obicei de vineri până duminică, în locații rurale sau mai puțin aglomerate, precum comunele, care oferă o oportunitate de relaxare, recreere și conectare cu natura, tradițiile și cultura locală. Acest tip de turism a devenit din ce în ce mai popular în ultimii ani, pe măsură ce tot mai mulți turiști caută să evite aglomerația din orașe și să petreacă un weekend în locuri mai liniștite și pitorești.

H) Turismul de tranzit

Această formă de turism este în continuă creștere și este facilitată de situarea localității pe DN 17B, principală arteră rutieră care face legătura între Vatra Dornei și Piatra Neamț.

Numărul de turiști care vizitează anual Dorna-Arini este de circa 5.000 .

În ceea ce privește resursele turistice, se mai poate interveni în sensul sporirii potențialului turistic de origine antropică prin accentuarea unor trăsături specific bucovinene, organizarea unui muzeu specific zonei Bucovinei, înscrierea monumentelor locale pe Lista Monumentelor Istorice a județului Suceava, etc.

Propunerile pentru dezvoltarea turismului vor fi prezentate pe larg în capitolul “Dezvoltarea activităților economico – sociale”.

I) Turism cicloturistic. Acesta implică explorarea unui anumit loc sau destinație pe bicicletă, iar traseele sunt de obicei concepute pentru a oferi o experiență plăcută și accesibilă cicliștilor de toate nivelurile. Poate include excursii de o zi sau vacanțe mai lungi, pe trasee ce duc prin zone de interes natural, cultural sau istoric.

Comuna Dorna-Arini fiind o stațiune turistică de interes local și național, execuția acestor piste de bicicliști sunt oportune și necesare. Aceste lucrări fac legătura între obiectivele de agrement și obiectivele de interes turistic.

Organizațiile internaționale pun în evidență necesitatea luării în considerare, cu o mai mare însemnătate a eficienței ecologice și sociale a rețelei de instalații de transport, la proiectarea acestora înaintând ca principii fundamentale de apreciere a eficienței investiției în strazi, următoarele: perfectarea criteriilor tehnice și realizarea lesnicioasă; performanțe ergonomice și siguranță în exploatare; respectul și protecția mediului înconjurător; eficiență economică și rentabilitate; considerații sociale în dezvoltarea regională, în evoluția culturală a diferitelor comunități.

Crearea unui traseu de 2,17 km de piste de biciclete amplasate pe raza satului Dorna-Arini și a satului Ortoaia, din comuna Dorna-Arini, județul Suceava dar și a unui traseu de 3.000 km de trasee cicloturistice la nivel național, din care Comuna Dorna-Arini, vor aduce o mulțime de beneficii pentru sănătate, pentru mediu, pentru comitatea locală, pentru turiști dar și beneficii economice.

Bicicliștii sunt participanți vulnerabili la traficul rutier față de alte categorii de vehicule. De aceea este necesară o protejare specială a acestora contra accidentelor în care sunt implicate autovehicule, fapt realizabil prin mai multe măsuri, printre care enumerăm reducerea vitezei de circulație a autovehiculelor și separarea traficului biciclist de cel auto. Deci evidențierea importanței ciclismului în siguranța rutieră se realizează prin asigurarea circulației în condiții de siguranță a utilizatorilor de bicicletă care poate fi realizată în primul rând prin propagarea și susținerea construirii unor infrastructuri destinate pentru biciclete.

1.5. Populația. Elemente demografice și sociale

Comuna Dorna-Arini este situată în partea de sud vest a județului Suceava, în imediata vecinătate a orașului stațiune turistică Vatra Dornei, Dorna-Arini, Cozânești, Gheorghiteni, Ortoaia, Rusca și Sunatori.

Localitatea Cozânești îndeplinește funcția de reședință de comună.

Evoluția populației a fost legată, în cadrul acestui teritoriu, atât de exploatarea resurselor locale, cât și de relația cu centrele de polarizare a forței de muncă, respectiv orașul cel mai apropiat, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, dar și cu comunele Pojorâta, Crucea și Panaci.

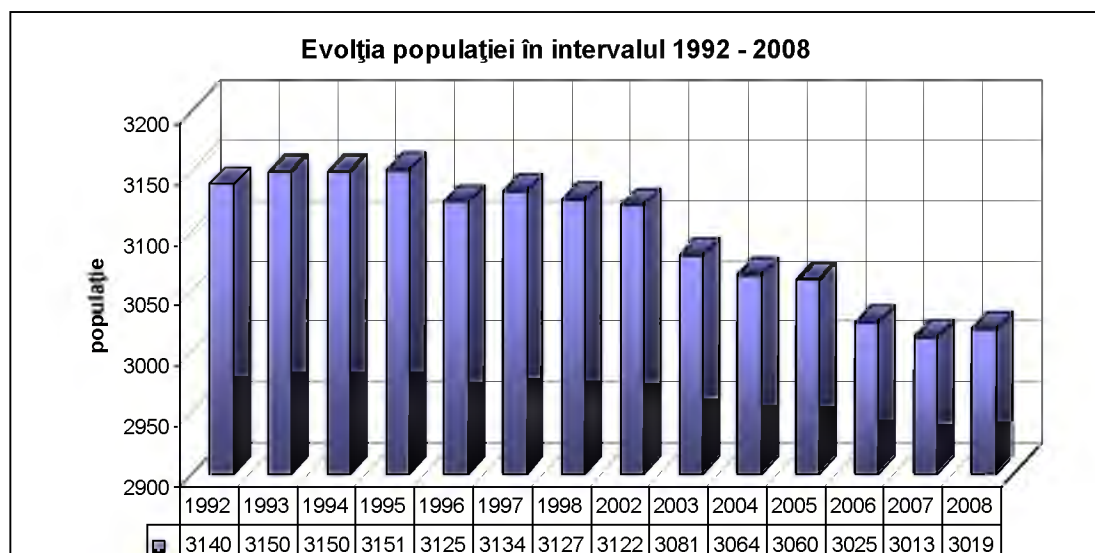
Studiul de față urmărește identificarea particularităților demografice ale comunei Dorna-Arini, precum și evidențierea disfuncționalităților, în vederea stabilirii unei strategii eficiente de dezvoltare socio-economică.

S-au utilizat, la elaborarea studiului, datele statistice furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, precum și informațiile preluate din Planul Urbanistic General al comunei Dorna-Arini.

1.5.1. Evoluția populației

La 1 iulie 2024, totalul populației stabile la nivel de comună era de 2893 locuitori.

Conform datelor Institutului Național de Statistică pentru intervalul 2020–2024, populația comunei Dorna-Arini a scăzut de la 2.933 locuitori în 2020 la 2.893 în 2024, o diminuare netă de 40 de persoane ($\approx 1,36\%$). Evoluția nu a fost însă constantă: s-au înregistrat scăderi în 2021 (–30 persoane) și 2022 (–8), o revigorare în 2023 (+17) și din nou o scădere în 2024 (–19).



Sursa: DJS Suceava, 2010

Densitatea populației

Densitatea populației comunei Dorna-Arini este relativ stabilă, cu ușoare oscilații anuale și o scădere netă modestă ($\approx -1,4\%$ în 4 ani). Oscilațiile mici pot fi cauzate de variații ale migrației nete pe termen scurt, fluctuații ale natalității/letalității sau evenimente locale (plecări/întoarceri).

Schimbări an-la-an (populație)

2020 $\rightarrow$ 2021: -30 loc. ($-1,02\%$)

2021 $\rightarrow$ 2022: -8 loc. ($-0,28\%$)

2022 $\rightarrow$ 2023: $+17$ loc. ($+0,59\%$)

2023 $\rightarrow$ 2024: -19 loc. ($-0,65\%$)

2020 $\rightarrow$ 2024 (total): -40 loc. ($-1,36\%$)

Schimbări an-la-an (densitate)

2020 $\rightarrow$ 2021: $-0,21$ loc/km² ($\approx -1,05\%$)

2021 $\rightarrow$ 2022: $-0,05$ loc/km² ($\approx -0,25\%$)

2022 $\rightarrow$ 2023: $+0,12$ loc/km² ($\approx +0,61\%$)

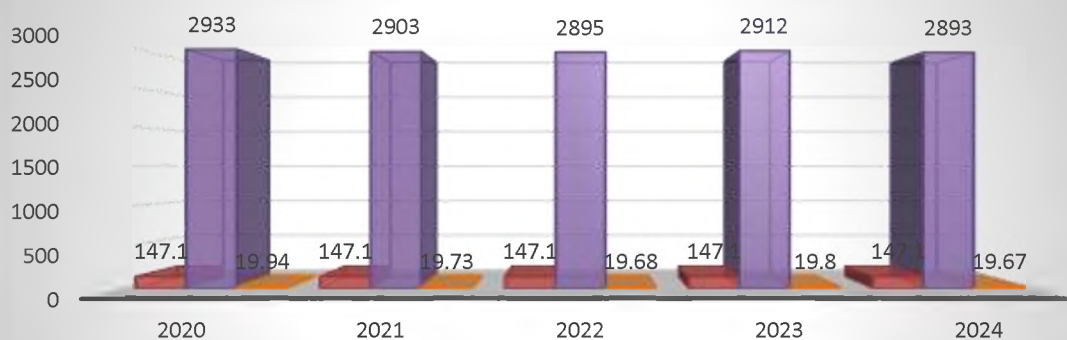
2023 $\rightarrow$ 2024: $-0,13$ loc/km² ($\approx -0,66\%$)

2020 $\rightarrow$ 2024 (total): $-0,27$ loc/km² ($\approx -1,35\%$)

Indicatori rezumați

Densitatea medie (2020–2024): $\approx 19,76$ loc/km²

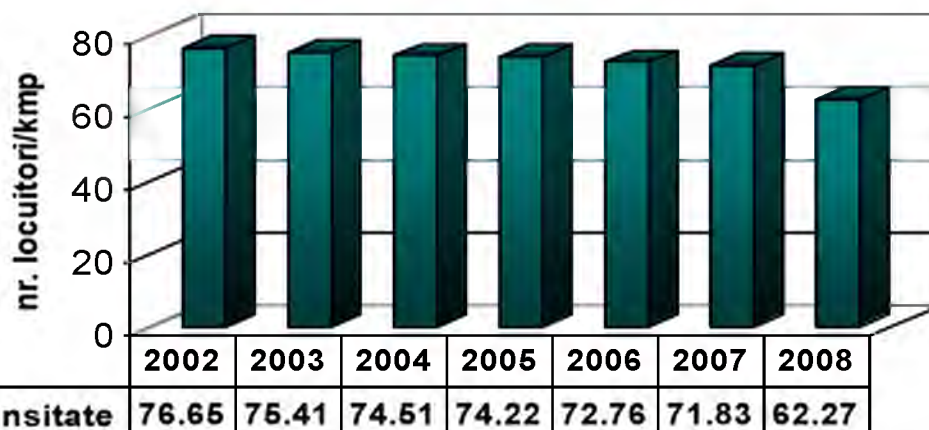
Evoluția densității populației în perioada 2020-2024



	2020	2021	2022	2023	2024
Suprafata totala: kmp	147.1	147.1	147.1	147.1	147.1
Populația stabilă 01.07.	2933	2903	2895	2912	2893
Densitatea (loc./kmp)	19.94	19.73	19.68	19.8	19.67

Suprafata totala: kmp Populația stabilă 01.07. Densitatea (loc./kmp)

Evoluția densității populației în perioada 2002-2008



Sursa: DJS Suceava, 2010

Specificație	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Suprafata totala: kmp	40,727	40,855	41,121	41,225	41,570	41,944	46,252
Populația stabilă la 1.VII	3122	3081	3064	3060	3025	3013	3019
Densitatea (loc./kmp)	76.65	75.41	74.51	74.22	72.76	71.83	62.27

Sursa: DJS Suceava, 2010

1.5.2. Structura populației

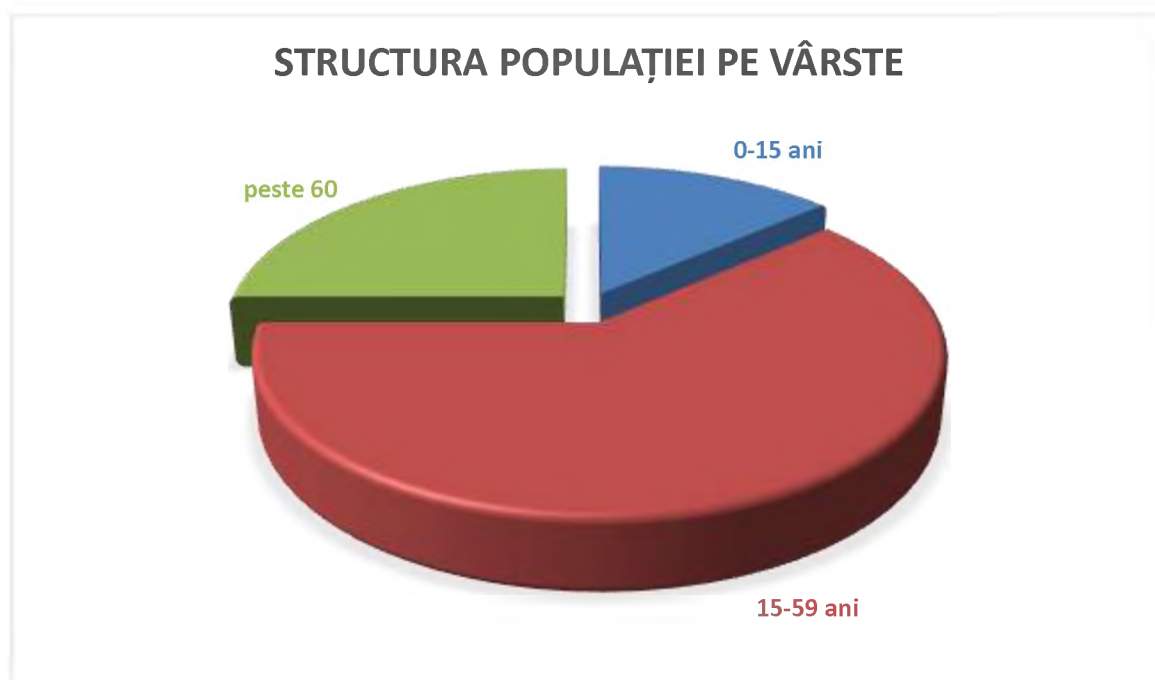
1.5.2.1. Structura pe grupe de vârstă și sexe a populației

Structura pe grupe de vârstă și sexe a populației comunei Dorna-Arini a fost analizată conform datelor înregistrate la 1 iulie 2024, regăsite pe site-ul *TEMPO Online*.

Structura pe grupe mari de vârstă a populației comunei atestă faptul că structurile demografice sunt afectate de procesul de îmbătrânire. Grupa populației tinere, cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani,

reprezintă, la 1 iulie 2024, doar 13,58%, fiind mult sub pragul de 30%, ce marchează începutul degradării structurilor demografice dintr-un teritoriu din cauza procesului de îmbătrânire.

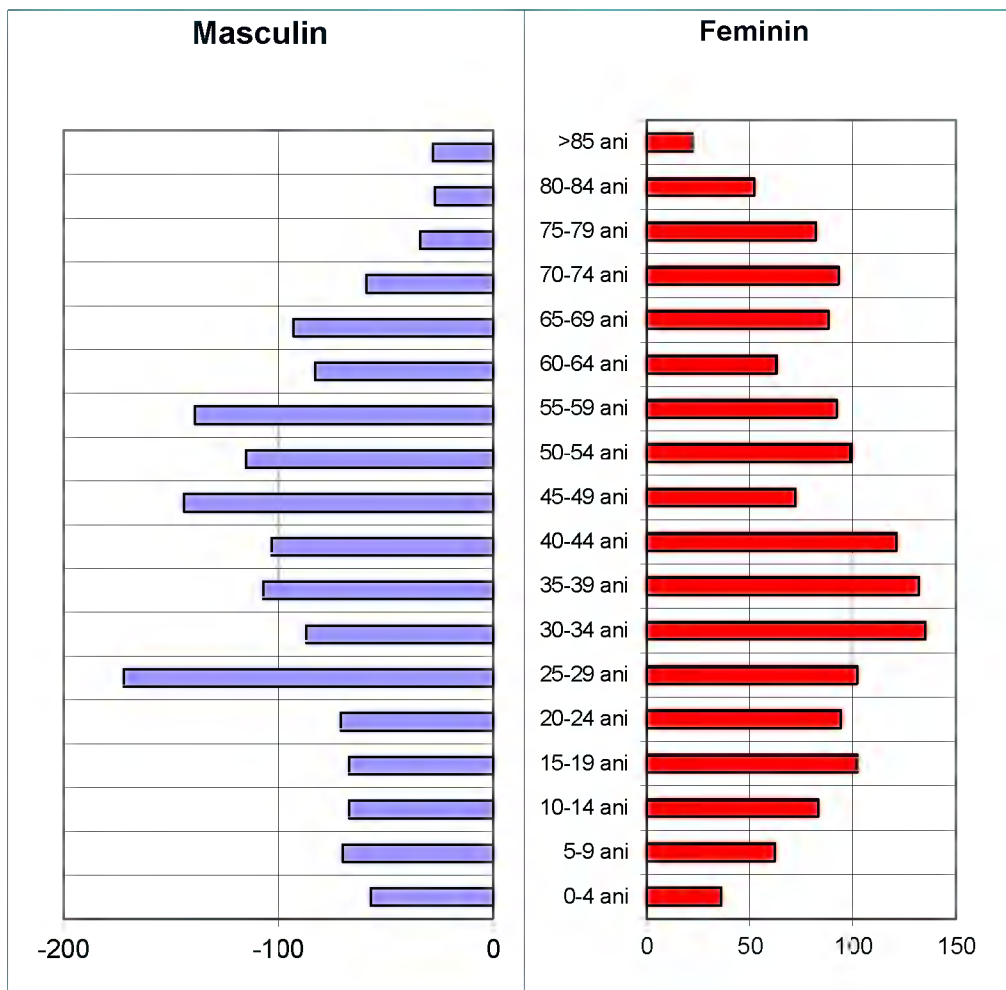
Calculând indicele de îmbătrânire la nivelul comunei, prin raportarea populației vârstnice la cea tânără, remarcăm că în 2024 indicele se situează sub valoarea unitară, ceea ce confirmă faptul că populația comunei Dorna-Arini nu mai este una tânără, ci este afectată de îmbătrânire.



AN	0-15	15-59	PESTE 60
2024	393	1777	723

Sursa: INSS

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe la 1 iulie 2024, reprezentată prin **piramida vârstelor**, ilustrează modificările specifice tranziției demografice prin reducerea segmentelor de la bază, datorită scăderii natalității, și îngroșarea segmentelor ce aparțin populației adulte.



Sursa: INSS, 2024

În cadrul grupei adulte se remarcă sub aspect demografic, cu un rol activ în dinamica numerică a populației, subgrupa fertilă, care cuprinde populația feminină cu vârsta cuprinsă între 15 și 45-49 ani, capabilă de reproducere.

An	Total	0-14 ani	15-19 ani	20-29 ani	30-49 ani	> 50ani
2024	1458	199	46	126	423	664
%	100	13,65	3,16	8,64	29,01	45,54

Sursa: INSS, 2024

În structura populației feminine a comunei, reprezentată în tabelul de mai sus, se poate remarca faptul că populația fertilă reprezintă 40,81% din total, ceea ce poate avea efecte negative pe termen scurt și mediu asupra natalității, mai ales că grupa de fertilitate maximă (20-29 ani) reprezintă doar 8,64 %.

Un aspect legat de structura pe grupe de vârste, cu implicații sociale importante îl constituie raportul de dependență demografică a populației tinere și a celei vârstnice față de populația adultă/aptă de muncă.

Acest indicator oferă o imagine orientativă asupra presiunii pe care o exercită cele două grupe de vârstă în mod obișnuit inactive din punct de vedere economic asupra populației adulte/apte de muncă. În timp ce, pe de o parte, proporția populației tineri reprezintă un avantaj din punct de vedere demografic și al perspectivelor de evoluție a resurselor umane, pe de alta, un raport de dependență demografică ridicat, așa cum se observă după analizarea datelor, denotă o sarcină socială crescută pentru populația activă din punct de vedere economic și potențial aducătoare de venit.

1.5.2.2. Structura etnică și confesională a populației

Structura etnică a populației comunei Dorna-Arini la ultimul recensământ, în 2002, era omogenă, locuitorii de altă etnie decât română (maghiari, romi) fiind doar doi.

	2022
Populatia totala	2895
romani	3093
alte etnii	2

Sursa: DJS Suceava, 2022

Structura confesională înregistrată la aceeași dată (RPL 2022) era puternic concentrată: ponderea cea mai mare din total era deținută de populația de confesiune ortodoxă — 2.841 persoane (98,13%), urmată de cea de confesiune adventistă de ziua a șaptea — 39 persoane (1,35%). Celelalte confesiuni prezente la nivelul comunei nu depășesc 1% din populație (penticostală: 8 persoane — 0,28%; altă religie: 7 persoane — 0,24%).

Confesiune	RPL 2022
ortodoxă	2841
penticostală	8
adventistă de ziua a șaptea	39
altă religie	7

Sursa: DJS Suceava, 2022



Sursa: DJS Suceava, 2022

1.5.3. Dinamica populației

1. 5.3.1. Mișcarea naturală a populației

Mișcarea populației reflectă modificările numerice și structurale ale populației determinate de evenimente demografice — în principal nașteri și decese, dar și căsătorii și divorțuri, care influențează pe termen mediu și lung comportamentul familial și fecunditatea. Termenul „**mișcare naturală**” se referă strict la evoluția generată de nașteri și decese: aceasta arată dacă populația unei zone crește sau scade din cauza proceselor biologice, fără a include migrația.

Indicatori-cheie

Sporul (bilanțul) natural: diferența dintre numărul nașterilor și numărul de decese într-o perioadă (Spor natural = Nașteri – Decese). Valori pozitive indică creștere naturală, valori negative indică descreștere naturală.

Rata natalității (crude birth rate): numărul nașterilor la 1.000 locuitori pe an.

Rata mortalității (crude death rate): numărul de decese la 1.000 locuitori pe an.

Rata sporului natural: diferența dintre rata natalității și rata mortalității (exprimată la 1.000 locuitori).

Indicatori complementari: rata fertilității (TFR), mortalitatea infantilă, speranța de viață, ratele pe vârste — oferă o imagine mai fină asupra dinamicii demografice.

Efecte asupra structurii populației

Structura pe vârste: un spor natural pozitiv, susținut de o natalitate ridicată, conduce la o populație mai tânără; un spor natural negativ sau o mortalitate crescută accelerată de îmbătrânire vor duce la o creștere a ponderii persoanelor vârstnice.

Structura pe sexe: mortalitatea și condițiile socio-economice pot modifica echilibrul între sexe în anumite grupe de vârstă.

Distribuția teritorială: diferențele în sporul natural contribuie la divergențe demografice între localități (ex.: depopulare rurală vs. creștere urbană).

Consecințe și implicații practice

Servicii publice: variațiile naturale ale populației influențează necesarul de școli, servicii medicale, servicii pentru vârstnici și infrastructură.

Piața muncii: o populație îmbătrânită poate determina scăderea forței de muncă active și creșterea presiunii asupra sistemelor de pensii.

Planificare teritorială și politici publice: autoritățile trebuie să integreze evoluția naturală în strategiile de dezvoltare locală (sprijin pentru natalitate, servicii pentru populații vulnerabile, politici de atragere a migranților etc.).

Căsătorii și divorțuri Deși nu fac parte din „mișcarea naturală” (care este definită prin nașteri și decese), căsătoriile și divorțurile sunt evenimente demografice importante care influențează structura gospodăriilor, nivelul de fertilitate și comportamentele reproductive, având astfel efecte indirecte asupra evoluției populației.

Măsurarea și sursele de date provin în general din registrele civile, recensăminte și statistici oficiale (INS, registre locale)

AN	NASCUTI VII	POPULATIE	RATA NATALITATII IN COMUNA DORNA-ARINI ‰
2020	27	2933	9,21 ‰
2021	26	2903	8,96 ‰
2022	22	2895	7,60 ‰
2023	22	2912	7,56 ‰
2024	21	2893	7,26 ‰

Sursa: DJS Suceava

Indicatori suplimentari

Media perioadei 2020–2024: $\approx 8,12 \text{ ‰}$

Schimbare absolută 2020 $\rightarrow$ 2024: $-1,95 \text{ ‰}$ (de la 9,21 la 7,26 ‰)

Schimbare procentuală 2020 $\rightarrow$ 2024: $\approx -21,2\%$

Schimbare număr nașteri 2020 $\rightarrow$ 2024: -6 nașteri ($-22,2\%$)

Interpretare

Tendința generală este descendentă: rata natalității scade constant între 2020 și 2024, cu o reducere importantă între 2021 și 2022 și stabilizare relativă în 2022–2023, urmată de o nouă scădere în 2024.

Scăderea proporțională ($\sim 21\%$ în 4 ani) este semnificativă pentru un interval atât de scurt; pe de altă parte, valorile absolute sunt mici (diferențe de câteva nașteri/an), deci fluctuațiile anuale pot reflecta variabilitate naturală în comună.

Cauze posibile

- reducerea numărului femeilor în vârstă fertilă (migrație tineret), amânarea nașterilor, tendințe socio-economice (locuri de muncă, venituri), efecte post-pandemie asupra deciziilor de a avea copii.

Implicații pe termen mediu și lung:

- potențială scădere a populației tinere și a viitorilor elevi; presiune asupra menținerii claselor/școlilor;
- scădere a forței de muncă locale și presiune asupra sistemului de protecție socială dacă scăderea natalității vine împreună cu îmbătrânirea populației;

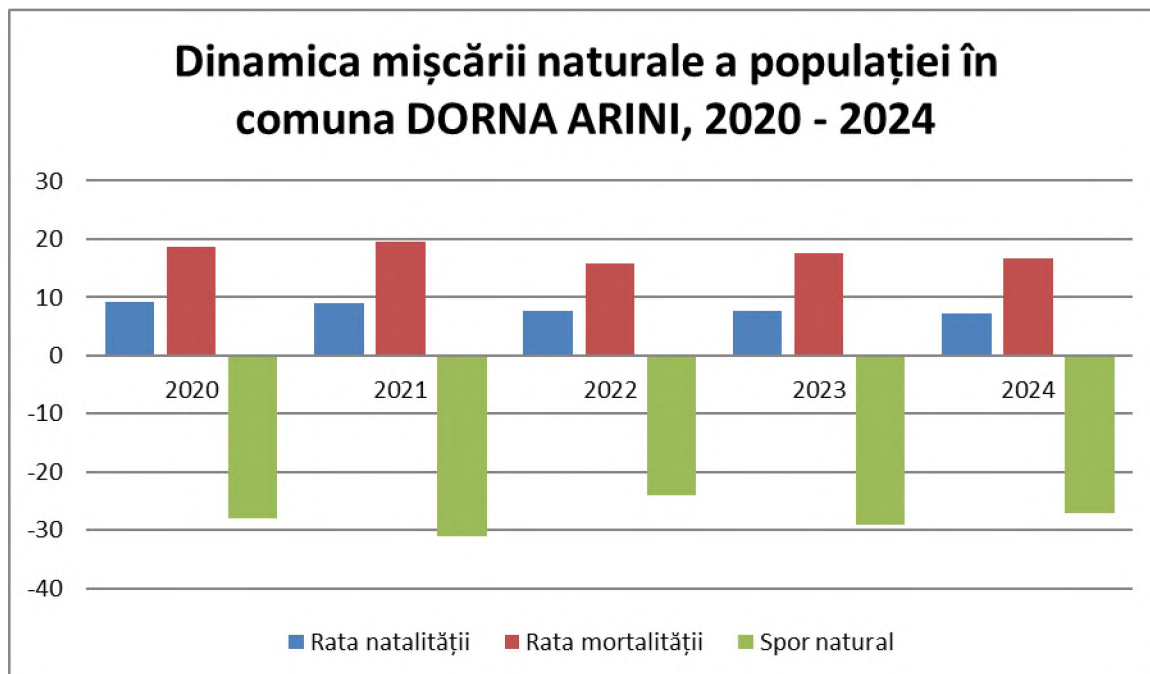
Mortalitatea, cealaltă componentă a bilanțului natural, înregistrează în intervalul 2020–2024 o dinamică oscilantă. Valoarea maximă a ratei mortalității a fost în 2021 — $19,64\text{‰}$, iar minima s-a înregistrat în 2022 — $15,90\text{‰}$, diferența dintre acestea fiind de $3,74\text{‰}$. Această variație relativă semnificativă reflectă ritmul fluctuant al mortalității în perioada analizată și poate indica atât efecte episodice (Variațiile pot reflecta efecte episodice (de ex. impactul pandemiei COVID-19 în 2020–2021), dar și caracteristici structurale (o populație îmbătrânită are, în general, rate ale mortalității mai ridicate).

AN	DECEDAȚI	POPULAȚIE TOTAL	RATA MORTALITĂȚII IN COM. DORNA-ARINI
2020	55	2933	18,76 ‰
2021	57	2903	19,64 ‰
2022	46	2895	15,90 ‰
2023	51	2912	17,52 ‰
2024	48	2893	16,59 ‰

Sursa: DJS Suceava, 2024

Sporul natural a înregistrat valori negative pe toată durata intervalului analizat, contribuind la o evoluție demografică negativă și la degradarea structurilor demografice.

Rata mortalității este semnificativ mai mare decât rata natalității în fiecare an din intervalul 2020–2024, rezultând un spor natural negativ constant (pierdere naturală a populației). Magnitudinea este semnificativă pentru o localitate mică: aproximativ 25–31 persoane pierdere naturală anuală.



Sursa: DJS Suceava, 2024

Această tendință, combinată eventual cu migrația netă negativă sau cu îmbătrânirea populației, poate conduce la scădere demografică vizibilă pe termen mediu.

AN	RATA NATALITATII	RATA MORTALITATII	SPOR NATURAL
2020	9,21 ‰	18,76 ‰	-9,55 ‰ → -28 persoane
2021	8,96 ‰	19,64 ‰	-10,68 ‰ → -31 persoane
2022	7,60 ‰	15,90 ‰	-8,30 ‰ → -24 persoane
2023	7,56 ‰	17,52 ‰	-9,96 ‰ → -29 persoane
2024	7,26 ‰	16,59 ‰	-9,33 ‰ → -27 persoane

Sursa: DJS Suceava, 2024

1.5.3.2. Bilanțul migrator al populației

Migrația populației se definește ca fiind acea mișcare în teritoriu prin care se modifică numărul și structura pe vârste și sexe a populației, ca urmare a intrării sau ieșirii din aria administrativă respectivă a unui număr de persoane din/spre alte arii administrativ teritoriale.

Migrația are două componente, *emigrația* (ieșirile) și *imigrația* (intrările de populație), a căror intensitate se măsoară cu ajutorul a doi indicatori – rata emigrației, respectiv rata imigrației. Prin compunerea acestora se obține *soldul migrator*, care este un indicator al atractivității teritoriului respectiv pentru migranți.

După durata pe care se manifestă, migrația poate fi definitivă, temporară și de tip pendulator (navetismul), toate aceste categorii de mobilitate afectând în timp populația comunei Dorna-Arini.

În intervalul 2020-2024, a fost analizată situația migrației la nivelul comunei Dorna-Arini în funcție de datele furnizate de INSS privind stabilirile și plecările cu reședință, iar pentru calcularea soldului migrator au fost utilizate doar datele privind stabilirea și plecarea cu domiciliul.

Este de remarcat faptul că în decursul acestui interval, soldul migrator nu este negativ. Modificarea trendului are la bază atât scăderea numărului de plecări, cât și creșterea numărului de stabiliri cu domiciliul în comună, datorată atât fenomenului de retur rural, favorizat de proximitatea față de Municipiul Vatra Dornei, cât și căsătoriilor în care unul din soți, ce nu avea domiciliul anterior aici, vine să se stabilească în Dorna-Arini, dar și faptul că unii proprietari veniți din alte localități decid să își stabilească domiciliul pe raza unității administrativ-teritoriale Dorna-Arini.

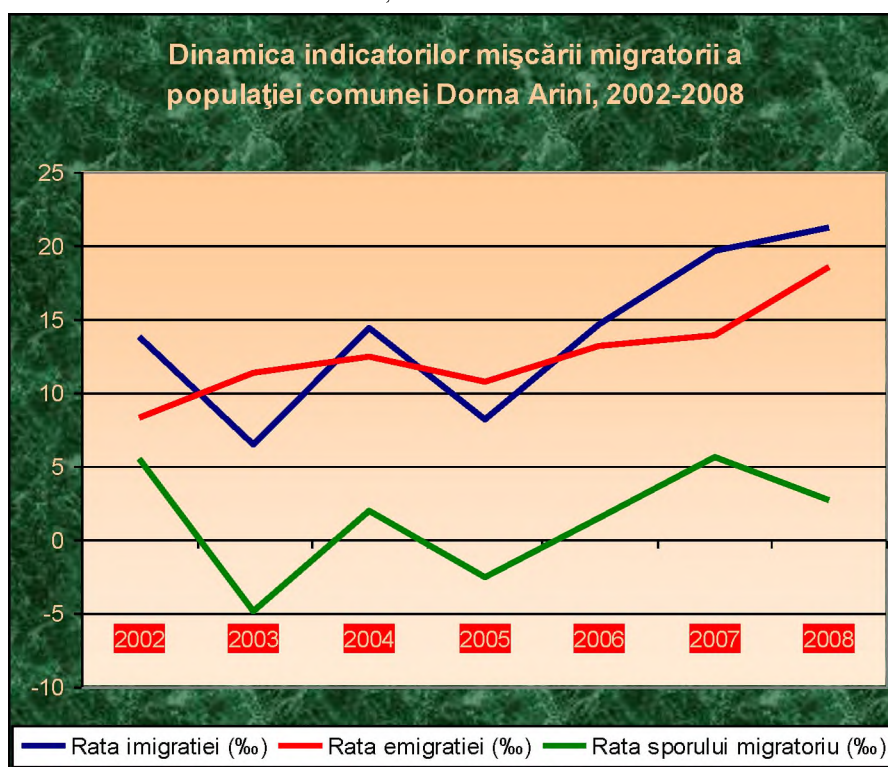
AN	STABILIRI DE REȘEDINȚĂ	PLECĂRI CU REȘEDINȚĂ	STABILIRI CU DOMICILIUL	PLECĂRI CU DOMICILIUL	BILANȚ MIGRATORIU
2020	35	28	49	44	5
2021	21	34	58	51	7
2022	21	58	59	40	19
2023	14	64	76	38	38
2024	18	64	86	46	40

Sursa: INSS, 2024

Cu toate acestea, reabilitarea ratei imigrației atestă faptul că în ultimii ani comuna a devenit mai atractivă pentru locuire.

AN	RATA IMIGRAȚIEI (‰)	RATA EMIGRAȚIEI (‰)
2020	15,00	16,70
2021	17,38	19,97
2022	13,81	20,37
2023	13,04	26,09
2024	15,90	29,72

Sursa: INSS, 2020-2024



Sursa: DJS Suceava, 2010

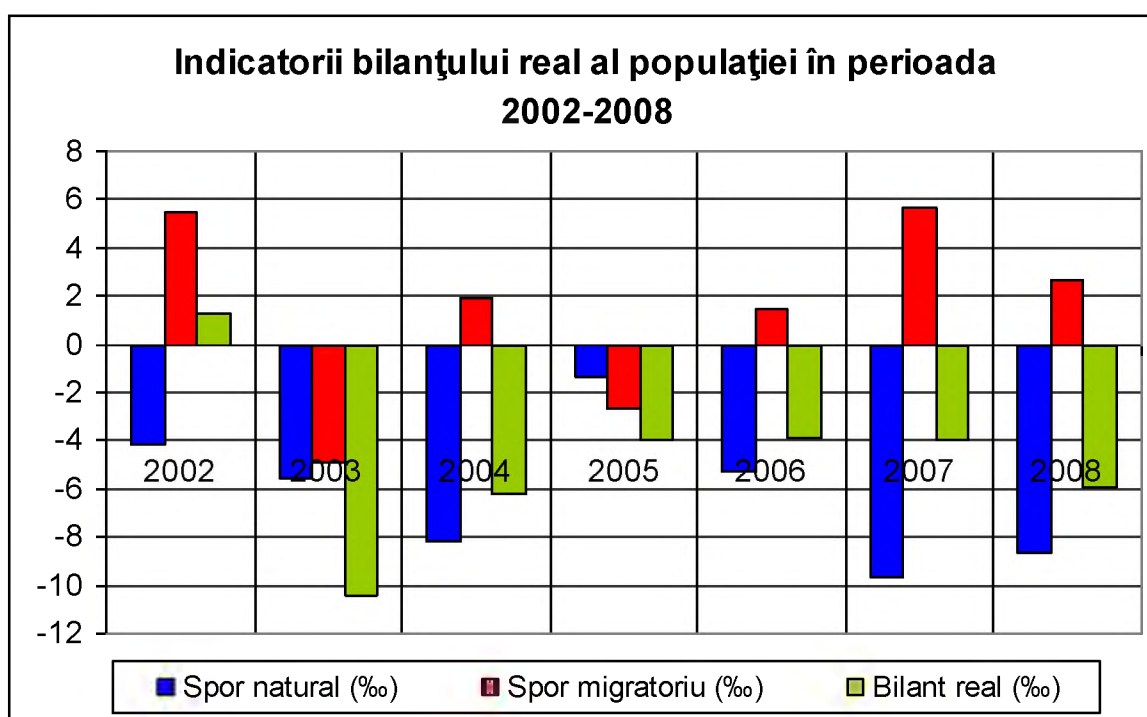
1.5.3.3. Bilanțul real al populației

Bilanțul (soldul) real al populației se obține prin însumarea soldului mișcării naturale cu cel al mișcării mecanice a populației, și determină dinamica globală a populației teritoriului supus studiului.

În comuna Dorna-Arini, bilanțul a fost negativ aproape pe toată durata intervalului analizat spre analiză, confirmând scăderea numerică a populației.

AN	SPOR NATURAL (‰)	SPOR MIGRATORIU (‰)	BILANT REAL (‰)
2002	-4.16	5.45	1.29
2003	-5.52	-4.86	-10.38
2004	-8.17	1.96	-6.21
2005	-1.32	-2.62	-3.94
2006	-5.29	1.42	-3.87
2007	-9.63	5.65	-3.98
2008	-8.61	2.64	-5.97

Sursa: DJS Suceava, 2010



Sursa: DJS Suceava, 2010

1.5.4. Resursele umane

Resursele de muncă disponibile ale populației cuprind persoanele cu vârsta între 15-59 ani, atât în cadrul populației feminine, cât și al celei masculine.

Conform datelor statistice reprezentate tabelar mai jos, în comuna Dorna-Arini ponderea **populației apte de muncă** era, în anul 2024, de **61,42%**, din totalul populației stabile, ceea ce înseamnă că teritoriul dispune de un capital important de forță de muncă.

Comparând populația din cele două subgrupe ale populației în vârstă de muncă - 20-39 ani și 40-59 ani, se remarcă faptul că raportul a fost favorabil pentru vârstele adulte din eșalonul inferior, ceea

ce denotă faptul că teritoriul comunei Dorna-Arini dispune încă de resurse de muncă cu un grad ridicat de vitalitate.

AN	20-39 ANI	40-59 ANI
2024	674	990

Sursa: INSS, 2024

Disponibilul actual și de perspectivă de resurse umane poate fi estimat utilizând și raportul de substituție a populației, calculat prin raportarea populației cu vârsta între 15-24 de ani la segmentul de vârstă 55-64 de ani, la nivel comunal:

AN	15-24 ANI	55-64 ANI	RAPORT DE SUBSTITUȚIE (%)
2024	225	433	51,96

Sursa: INSS, 2024

De remarcat că în anul pentru care s-a calculat acest indicator, valoarea a depășit cu foarte puțin 50%, astfel încât populația cu vârsta de 55-64 de ani care va trece în rândul populației inactive va fi înlocuită de un contingent tânăr inferior numeric.

Profilul ocupațional al populației

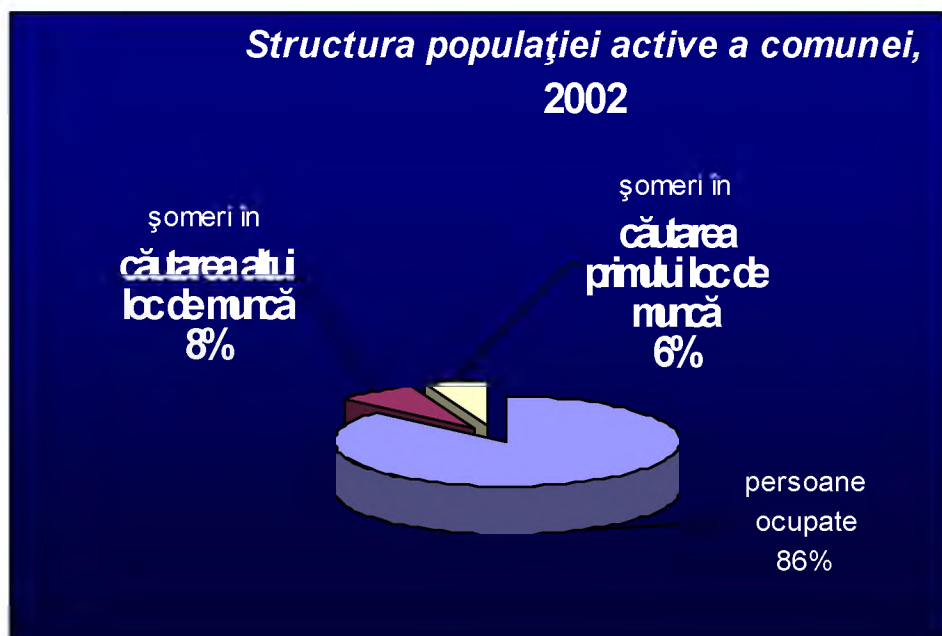
Populația activă comunei Dorna-Arini prezenta, la ultimul recensământ, o pondere de **43,99%**, din populația aptă de muncă, cea mai mare parte fiind persoane ocupate.

RECENSĂMÂNT	POPULAȚIE TOTALĂ	POPULAȚIE APTĂ DE MUNCĂ (NR. PERSOANE)	POPULAȚIE ACTIVĂ	PONDERE A POP. ACTIVE DIN POP. TOTALĂ (%)	PONDERE DIN TOTALUL POP. A POP. APTE DE MUNCĂ (%)
2002	3122	2001	1328	42.53	64.09

Sursa: DJS Suceava, 2010

CATEGORIE	RPL 2002 NR.PERSOANE
Populația activă - total, din care:	1328
- persoane ocupate	1146
- șomeri în căutarea altui loc de muncă	100
- șomeri în căutarea primului loc de muncă	82

Sursa: DJS Suceava, 2010



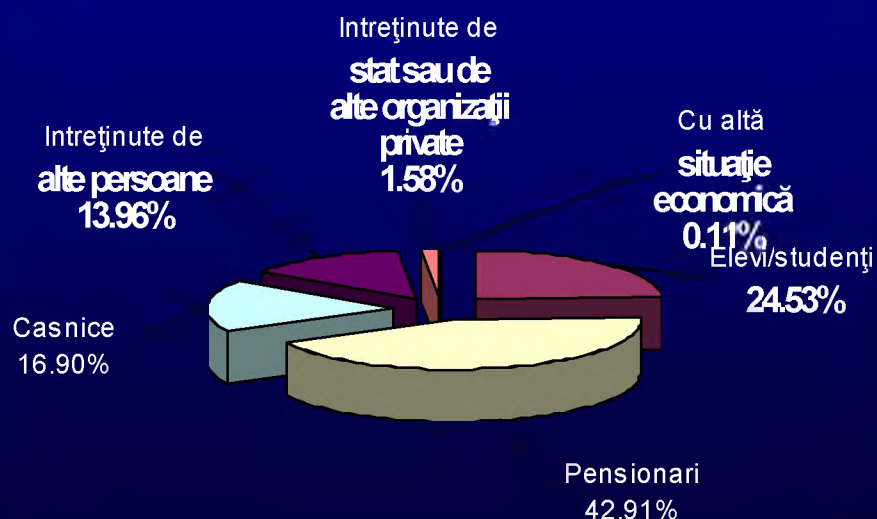
Sursa: DJS Suceava, 2010

Structura populației inactive ilustrează, pe de o parte, particularitățile structurii pe vârste, prin ponderea mare a pensionarilor, cât și pe cele ale situației economice la nivelul comunei, prin numărul mare a persoanelor casnice sau întreținute.

CATEGORIE	RPL 2002 NR.PERSOANE
Populația inactivă, total, din care :	1769
Elevi/studenti	434
Pensionari	759
Casnice	299
Întreținute de alte persoane	247
Întreținute de stat sau de alte organizații private	28
Cu altă situație economică	2

Sursa: DJS Suceava, 2010

Structura populației inactive a comunei, 2002



Sursa: DJS Suceava, 2010

R.P.L. 2012	
Activități ale economiei naționale	număr persoane
Populația ocupată, total, din care :	1146
Agricultură, silvicultură și vânătoare	538
Pescuit și piscicultura	-
Industria extractivă	45
Industria prelucrătoare	252
Energie electrică și termică, gaze și apă	4
Construcții	19
Comert cu ridicata și amănuntul, repararea și întreținerea autoveh. și a bunurilor personale și casnice	82
Hoteluri și restaurante	26
Transporturi, depozitare, comunicații	36
Activități financiare	6
Tranzacții imobiliare, închirieri și servicii prestate întreprinderilor	3
Administrația publică	50
Învățământ	32
Sănătate și asistență socială	19
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	32
Activități ale persoanelor angajate în gospodării personale	2

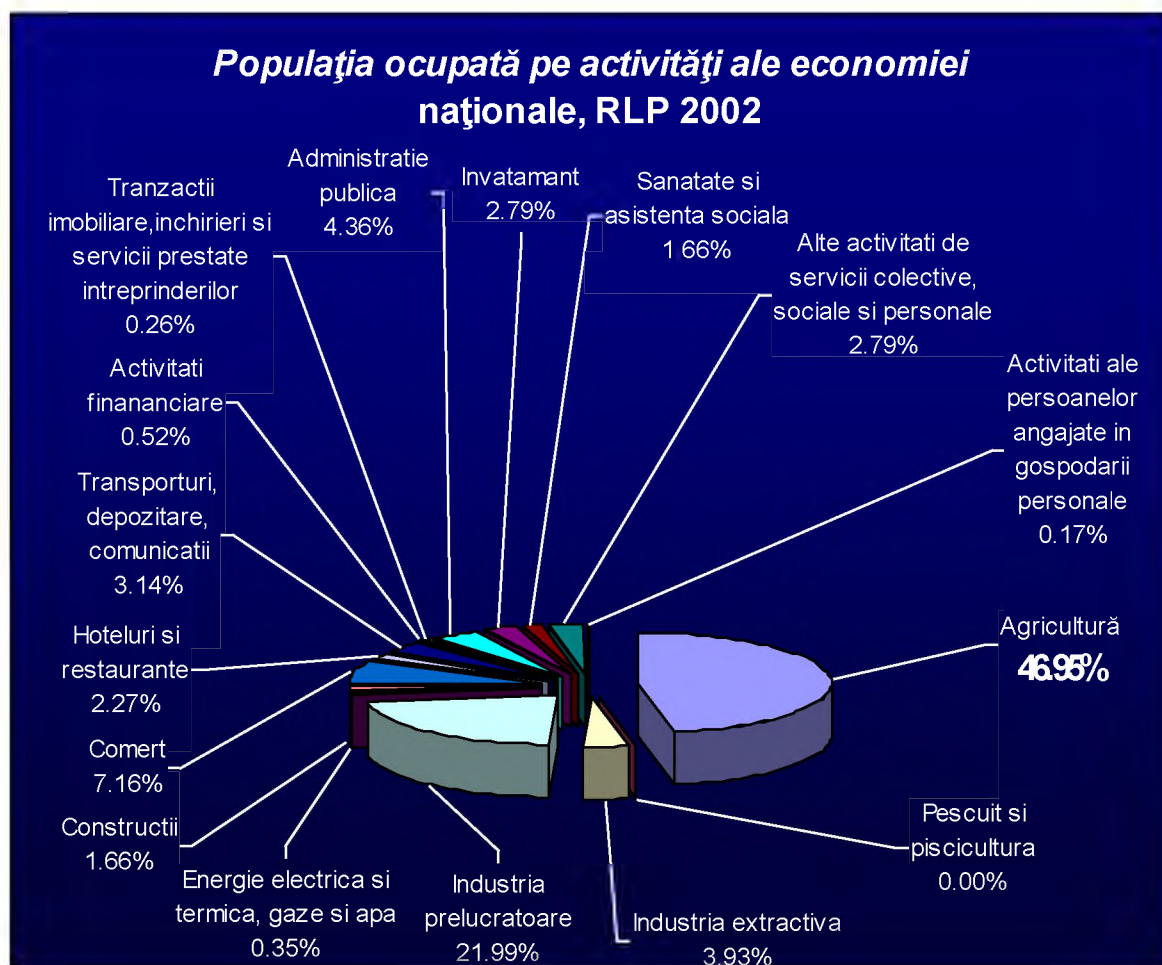
Sursa: DJS Suceava, 2010

Structura populației ocupate pe activități ale economiei naționale la recensământul din 2002 relevă profilul agrar al comunei Dorna-Arini, peste 37,95% din locuitori fiind ocupați în activități din acest domeniu.

Dintre activitățile **sectorului secundar**, la nivel de comună industria prelucrătoare este cea mai bine reprezentată, deținând un procentaj de 21,99% din populația ocupată, urmată de industria extractivă, cu 3,93%.

În ceea ce privește sectorul terțiar, acesta este relativ bine reprezentat datorită numărului de salariați din comerț (7,16%), administrație publică (4,36%), transporturi (3,14%), învățământ (2,79%), activități de servicii colective, sociale și personale (2,79%), hoteluri și restaurante (2,27%), sănătate și asistență socială (1,66%).

Celelalte activități nu reușesc să depășească pragul de 1% populație ocupată din totalul comunei.



Sursa: DJS Suceava, 2010

Numărul mediu de salariați a scăzut cu 38 persoane în perioada 2002-2008, fiind în continuă scădere pe toată durata intervalului.

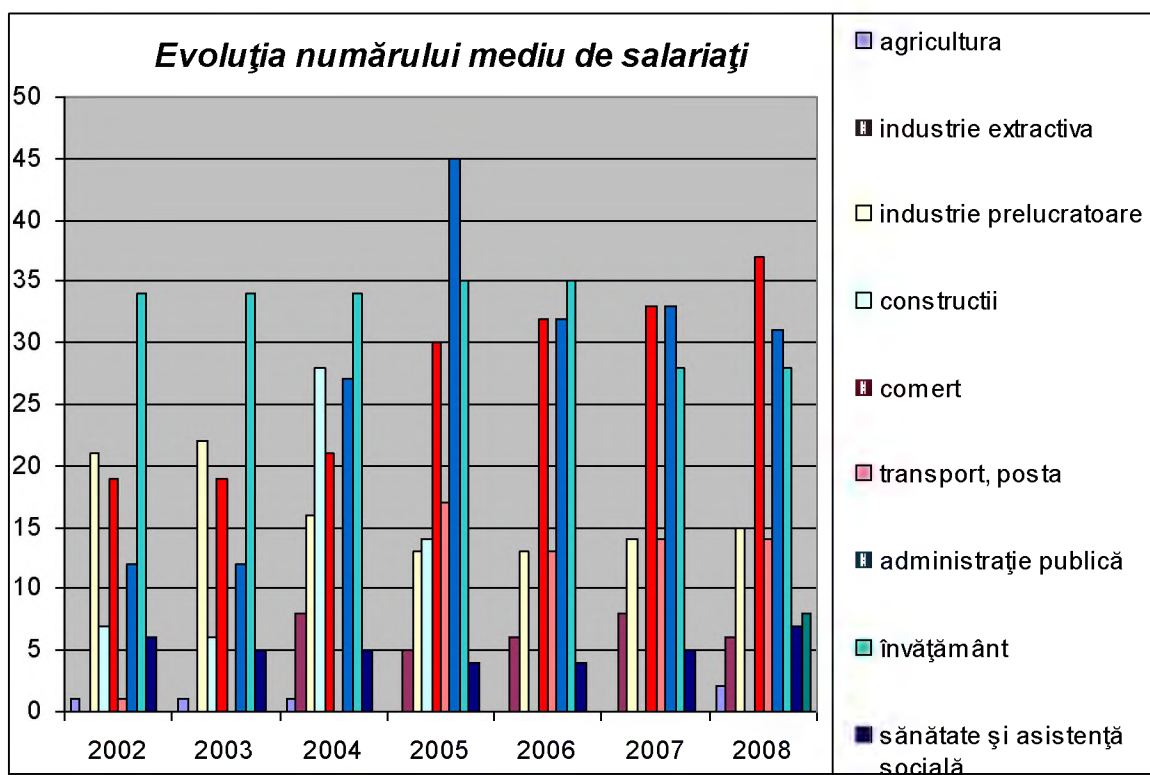
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Număr mediu salariați – total, din care:	173	155	155	152	141	137	135
- agricultură	1	1	1	-	-	-	2
- industrie – total din care :	21	22	24	18	19	22	21
- industrie extractivă	-	-	8	5	6	8	6
- industrie prelucrătoare	21	22	16	13	13	14	15
- construcții	7	6	28	14	-	-	-
- comerț	19	19	21	30	32	33	37
- transport, posta	1	-	-	17	13	14	18
- administrație publică	12	12	12	13	13	14	14
- învățământ	34	34	34	35	35	28	28

- sănătate și asistență socială	6	5	5	4	4	5	7
- alte activități ale economiei naționale	-	-	-	-	-	-	8

Sursa: DJS Suceava, 2010

Se poate remarca o creștere la nivelul numărului de salariați înregistrați în comerț și administrație publică. În celelalte domenii, numărul salariaților a scăzut sau a crescut foarte puțin.

O mențiune importantă este legată de activitatea de construcții, binecunoscută ca fiind un debușeu pentru munca „la negru”, de cele mai multe ori numărul de salariați aflați în evidențe fiind mai mic decât cel real.



Sursa: DJS Suceava, 2010

Navetismul

Conform autorităților locale, persoanele care nu au loc de muncă în comuna Dorna-Arini lucrează în localitățile apropiate, de până la 20 km. Acestea sunt în special cadre didactice, sau angajați ai instituțiilor bugetare (APIA, DADR, Finanțe, Poliție, Primării). De asemenea, industria de prelucrare a lemnului și construcțiile sunt domenii de activitate ce antrenează locuitorii comunei în mișcări de navetism.

Unitățile care funcționează la nivelul comunei au angajați din alte localități (Vatra Dornei.)

Nivelul șomajului

Disponibilul de forță de muncă este calculat de către A.J.O.F.M. ca fiind populația cu vârsta cuprinsă între 18-62 de ani care participă la activități productive retribuite, conform legislației în vigoare.

Din datele înregistrate la recensământul populației din 2002 reiese faptul că rata șomajului în comuna Dorna-Arini era de 13,70% din totalul populației active, situându-se totuși sub media județeană, care în 2002 a fost de 15,9%.

Ponderea șomerilor este explicabilă în cea mai mare parte prin disponibilizările care au avut loc în unitățile economice din centrele urbane aflate în proximitate, unde activau persoane din comună.

Lipsa cererii pentru forța de muncă determină o parte a forței de muncă tinere și adulte fie să migreze spre alte orașe, fie să plece în străinătate temporar (sezonier) pentru muncă în țări ca Italia, Spania, Grecia, Portugalia, Irlanda, Anglia, etc. Autoritățile raportează un număr de circa 380 de persoane plecate temporar la muncă în străinătate.

Este necesar de menționat că datele statistice cuprind doar șomerii înregistrați ca atare la Oficiul Forțelor de Muncă, astfel încât la aceștia se adaugă șomerii neînregistrați, care se ocupă de agricultură pentru a subzista („șomajul ascuns”). Pe de altă parte, o parte din șomerii înregistrați pot lucra fără forme legale, fie în zonă, fie în străinătate, chiar dacă figurează în cadrul populației șomere.

Aprecieri asupra pieței muncii

Piața muncii este definită de cele două componente: oferta de forță de muncă, reprezentată de populația aptă de muncă, respectiv cererea de forță de muncă, sau unitățile economice angajatoare.

Sectoarele de activitate din secundar (industrie și construcții) și terțiar sunt prezente la nivelul comunei Dorna-Arini într-o proporție destul de ridicată pentru mediul rural, însă insuficientă pentru a absorbi forța de muncă existentă și pentru a valorifica optimal potențialul de care dispune acest teritoriu. Industria extractivă, precum și cea de prelucrare a lemnului, constituie domenii în care cererea de forță de muncă este cea mai mare la nivelul comunei.

Este îmbucurător că o parte din populația comunei s-a reorientat spre domeniul serviciilor, în special a celor de agroturism, în urma reculului suferit de activitatea industrială. Este o activitate cu mult potențial în zonă și care poate aduce locuitorilor venituri considerabile. Pentru moment însă, agroturismul nu constituie o activitate care să creeze foarte multe locuri de muncă în comună, de obicei fiind practică de către proprietari și membrii ai familiei, fără a fi angajați cu forme oficiale.

Agricultura este practică în sistem individual, în special creșterea animalelor, activitate la care solurile și modul de exploatare a lor se pretează foarte bine.

Ponderea încă mare a activilor în agricultură maschează, pe de o parte, „șomajul ascuns”, faptul că persoanele care nu au un loc de muncă și nu mai beneficiază de ajutor de șomaj sau altă sursă de venit, prestează activități remunerate în domeniul agricol fără forme legale. Este, de asemenea, un paravan și pentru un alt fenomen, respectiv migrația internațională fără contract de muncă, și deci neînregistrată ca atare.

În concluzie, putem aprecia că resursele umane din comună sunt utilizate insuficient, fapt care determină pe de o parte creșterea presiunii agricole și a ratei de activitate în agricultură, iar pe de altă parte un anumit grad de repulsivitate a comunei generată de lipsa locurilor de muncă, în special pentru populația tânără.

Disfuncționalități

Populația comunei Dorna-Arini este elementul organizator al spațiului studiat, astfel încât starea sa actuală și dinamica trebuie să coordoneze măsurile urbanistice preconizate în cadrul acestui plan.

Analiza relativ detaliată asupra populației relevă o serie de disfuncționalități ale populației sub aspect demografic, social, profesional și economic. Elementele esențiale care se constituie în direcții prioritare de intervenție sunt sintetizate mai jos:

- Rată ridicată a mortalității;
- Sold migratoriu negativ
- Emigrația internațională „ascunsă”, greu de cuantificat datorită lipsei formelor legale de muncă și reședință;
- Manifestarea unui fenomen de îmbătrânire a populației în relație cu emigrarea grupelor de vârstă mai tinere și cu diminuarea natalității;

- Ponderea redusă a salariaților din totalul populației active, care se traduce printr-un nivel scăzut al veniturilor din activități remunerate;
- Rata mare a șomajului
- Proportia încă mare a populației active într-o agricultură de subzistență;
- Dezvoltarea insuficientă a serviciilor și activităților din sectorul terțiar;
- Cererea insuficientă de forță de muncă în comună;
- Accesul redus la facilități de conversie/reconversie profesională.
- Inadvertențe la nivelul înregistrării datelor și a evidenței exacte a populației;
- Accesul insuficient la servicii sanitare.

Concluzii

În concluzie, se poate spune că populația comunei Dorna-Arini, deși afectată de procesul de îmbătrânire și de emigrație, dispune totuși de o serie de atuuri, precum natalitatea și forța de muncă numeroasă și cu vitalitate ridicată, ce trebuie valorificate, în relație cu potențialul natural și economic, în vederea dezvoltării durabile a teritoriului.

1.6. Circulația

Starea tehnică - Viabilitatea și capacitatea portantă a drumurilor

Drumurile naționale constituie rețeaua principală de căi de transport a României, asigurând legătura între principalele localități ale țării. Rețeaua de drumuri județene leagă centrele principale la nivel de județ, având rolul de a colecta și dirija către drumurile naționale traficul rutier local ce se desfășoară pe drumurile comunale.

Rețeaua stradală ce străbate satele componente ale comunei Dorna-Arini este compusă din drumuri județene, comunale și drumuri sătești, distribuită în mod judicios în funcție de normativ, cât și de necesarul de căi comunicație din interiorul satului.

Rețeaua de drumuri clasificate din comuna Dorna-Arini este compusă din următoarele drumuri:

a) Căi rutiere

Transportul se realizează prin următoarele căi rutiere:

- **DN 17B** care leagă Vatra Dornei de lacul Izvorul Muntelui, coborând pe valea Bistriței în județul Neamț, până la intersecția cu DN15 aflată în dreptul localității Roșeni.
 - **DJ 174** realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Dorna-Arini și comunele Șaru Dornei-Panaci-Broșteni unde se intersectează cu DN 17B,
 - **DC 76** pe traseul Vatra Dornei – Gheorghieni - Rusca

Starea drumurilor

Lungimea drumurilor publice, din care:	253,30 Km
- DN: - modernizate	17
- cu îmbrăcăminte ușoară rutieră	17
- DJ: - modernizate	3
- cu îmbrăcăminte ușoară rutieră	3
- pietruite	0
- DC:	
- clasificate:	10,90
- modernizate	10,90
- cu îmbrăcăminte ușoară rutieră	0
- pietruite	8,7

- neclasificate:	222,5
- pietruite	148,34
- de pământ	74,16

Transportul public. Transportul în comun este asigurat de curse regulate de maxi – taxi și autobuze pe traseul Vatra Dornei – Câmpulung Moldovenesc, Câmpulung – Dorna-Arini, care tranzitează comuna Dorna-Arini. Există de asemenea și trasee secundare care fac legătura cu localități din jur: Dorna Căndrenilor, Șaru Dornei, Pojorâta, Crucea, etc.

Prospectul între limite ale parcelelor private este:

- 8 – 24 m la drumurile principale;
- 7 – 9 m la drumurile secundare.

Principalele probleme ridicate de rețeaua rutieră pot fi clasificate în următoarele categorii:

- asigurarea relațiilor între centrul de comună Dorna-Arini și comunele învecinate;
- asigurarea relațiilor în interiorul comunei, între satul Dorna-Arini și localitățile învecinate, dezvoltarea acestora fiind împiedicată și de starea proastă a drumurilor.

b) Căi ferate

Căi ferate. Comuna Dorna-Arini nu este traversată de nici o linie ferată, cea mai apropiată stație de Cale ferată este stația Vatra Dornei, traversată de magistrala CF 502 Suceava - Vama – **Vatra Dornei** - Floreni - Ilva Mică.

Transportul în comun este asigurat de curse regulate de maxi – taxi și autobuze pe traseul Vatra Dornei – Câmpulung Moldovenesc, Câmpulung – Dorna-Arini, care tranzitează comuna Dorna-Arini. Există de asemenea și trasee secundare care fac legătura cu localități din jur: Dorna Căndrenilor, Șaru Dornei, Pojorâta, Crucea, etc.

Situarea comunei Dorna-Arini de-a lungul drumului național DN 17B, cât și prezența stației de cale ferată în imediata apropiere, asigură un grad ridicat de accesibilitate atât la nivel județean cât și la nivel național.

De-a lungul drumurilor comunale nu există rigole pentru preluarea apei rezultate din topirea zăpezilor și din precipitații, astfel că, deși drumurile sunt pietruite, devin cel mai adesea noroioase. De asemenea, de pe foarte multe trasee de drumuri comunale, datorită șiroirii de pe versanți care crează mici torenți, materialul pietros a fost spălat de pe partea carosabilă.

1.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

1.7.1. Bilanțul teritorial al suprafețelor în limita teritoriului administrativ

Intravilanul reprezintă imaginea evoluției unei așezări sub raportul funcționalității. Condițiile, adeseori improprii dezvoltării localității și a unor activități complexe, au influențat negativ construirea spațială a zonelor funcționale.

În general nu se poate vorbi de o zonificare funcțională, întrucât toate localitățile comunei au preponderent funcția de locuit, cazarea forței de muncă, ce se deplasează pentru muncă spre municipiul Vatra Dornei sau în teritoriu pentru anumite activități în sectorul agricol. În zona de locuit sunt și funcțiuni complementare.

Teritoriul cuprins în intravilanul comunei este format din :

- Satul Dorna Arini 871,36 ha
- Satul Cozănești 321,42 ha
- Satul Gheorghițeni 201,07 ha

- Satul Ortoaia 521,22 ha
- Satul Rusca 155,96 ha
- Satul Sunători 211,95 ha

La stabilirea zonelor din intravilanul localităților comunei, s-au avut în vedere situația existentă a intravilanului comunei, solicitările populației de a construi locuințe pe terenuri de construcții care au fost sau vor fi retrocedate în baza legilor fondului funciar, necesitatea realizării unor spații de comerț, prestări servicii sau mică industrie, sau dotarea comunei cu noi instituții publice, spații de recreere și de sport, noi utilități.

Zone funcționale	Total suprafață		d.c. proprietate privată	
	ha	%	ha	%
1. Teren agricol , din care :	3673	25,0	3310	83,8
• Arabil	280	1,9	280	100
• Pășuni	1051	7,1	688	17,4
• Fânețe	2342	15,9	2342	59,3
2. Păduri	10.423	70,9	835	8,5
3. Ape	200	1,4	-	-
4. Căi de comunicații	74	0,5	-	-
5. Zona construcții	62	0,4	60,5	97,5
6. Alte terenuri	274	1,8	-	-
Total Teritoriu Com. Dorna Arini	13515,02	100	4012,5	27,28

1.7.2. Bilanțul suprafețelor din intravilanul existent

Intravilanul reprezintă imaginea evoluției unei așezări sub raportul funcționalității. Condițiile, adeseori improprii dezvoltării localității și a unor activități complexe, au influențat negativ construirea spațială a zonelor funcționale.

În general nu se poate vorbi de o zonificare funcțională, întrucât toate localitățile comunei au preponderent funcția de locuit, cazarea forței de muncă, ce se deplasează pentru muncă spre municipiul Vatra Dornei sau în teritoriu pentru anumite activități în sectorul agricol. În zona de locuit sunt și funcțiuni complementare.

Teritoriul cuprins în intravilanul comunei este format din :

- Satul Dorna Arini 871,36 ha
- Satul Cozănești 321,42 ha
- Satul Gheorghițeni 201,07 ha
- Satul Ortoaia 521,22 ha
- Satul Rusca 155,96 ha
- Satul Sunători 211,95 ha

La stabilirea zonelor din intravilanul localităților comunei, s-au avut în vedere situația existentă a intravilanului comunei, solicitările populației de a construi locuințe pe terenuri de construcții care au fost sau vor fi retrocedate în baza legilor fondului funciar, necesitatea realizării unor spații de comerț, prestări servicii sau mică industrie, sau dotarea comunei cu noi instituții publice, spații de recreere și de sport, noi utilități.

1.7.3. Caracteristici ale principalelor zone funcționale

În componența intravilanului existent întră localitatea de reședință Cozânești, localitățile Dorna-Arini, Ortoaia, Gheorghieni, Rusca, Sunători, și trupurile aparținătoare comunei.

Localitățile componente au în intravilan zone de lotizări cu diferite funcțiuni: locuire, agricolă, unități economice, unități de gospodărie comunală și echipare edilitară, depozitarea deșeurilor, unități turistice și de agrement, unități cu destinație specială.

1.7.3.1. Zona pentru locuințe

Fondul de locuințe este constituit din casele cu regim de înălțime P, P+1E, P+E+M, P+2E+M.

Zona de locuințe se află amplasată în lungul drumurilor principale ce străbat localitățile componente ale comunei, urmând ca în cadrul zonei de locuit să existe unități de deservire curentă (spații comerciale și prestări servicii).

Evidența fondului locativ în comuna Dorna-Arini

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Locuințe	1159	1161	1164	1166	1171	1176	1253
Suprafața locuibilă totală (m ²)	40727	40855	41121	41225	41570	41944	46252
Locuințe în propr. majoritară de stat – număr	7	7	7	7	10	10	10
Suprafața locuibilă – proprietate majoritară de stat - mp	275	275	275	275	429	429	429
Locuințe din fonduri private	1152	1154	1157	1159	1161	1166	1243
Suprafața locuibilă (m ²) propr. privată	40452	40580	40846	40950	41141	41515	45823

Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2010

Indicatori privind investiții si construcții

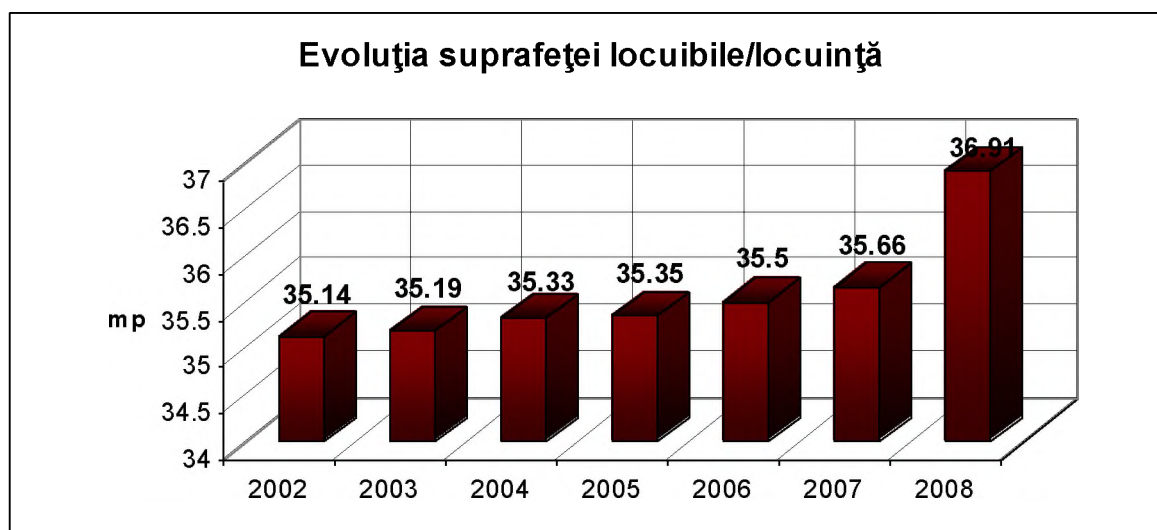
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Locuințe terminate – total (număr)	2	2	3	2	5	5	81
Locuințe terminate din fonduri private (număr)	2	2	3	2	5	5	81
Locuințe terminate din fondurile populației (număr)	2	2	3	2	5	5	81
Autorizații de construire eliberate pt.cladiri rezidențiale (exclusiv pt.colectivități) (număr)	1	2	4	11	21	23	29
Autorizații de construire eliberate pt.alte cladiri (număr)	4	4	3	6	8	11	1
Autorizații de construire eliberate pt.cladiri rezidențiale (exclusiv pt.colectivități) (mp)	285	181	1362	1693	4005	3412	5692
Autorizații de construire eliberate pt.alte cladiri (mp)	96	379	231	320	746	1402	887

Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2010

Fondul de locuințe la 31 decembrie 2008

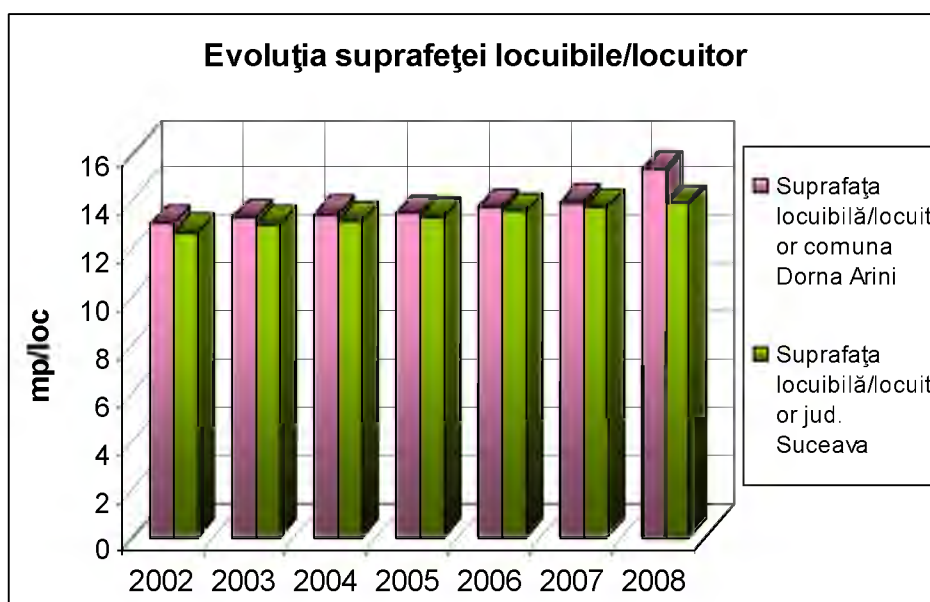
TOTAL, DIN CARE:			PROPRIETATE DE STAT			PROPRIETATE PRIVATĂ ȘI ALTE FORME DE PROPRIETATE		
Număr locuințe	Camere de locuit	Suprafața locuibilă -mp-	Număr locuințe	Camere de locuit	Suprafața locuibilă -mp-	Număr locuințe	Camere de locuit	Suprafața locuibilă -mp-
1253	3055	46252	10	30	429	1243	3025	45823

Chiar dacă construirea de locuințe nu a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă, datorită creșterii nivelului de trai a crescut și suprafața medie care revine unei locuințe, după cum se observă în graficul următor:



Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2010

Dacă se raportează suprafața locuibilă la numărul de locuitori, se observă că valoarea maximă a suprafeței locuibile care revine unei persoane se înregistrează în anul 2008, pe de o parte datorită creșterii suprafeței locuibile a locuințelor, pe de altă parte datorită scăderii continue a populației comunei. Casele noi se construiesc din fonduri proprii ale populației.



Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2010

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Suprafața locuibilă/locuitor comuna Dorna-Arini	13.05	13.26	13.42	13.47	13.74	13.92	15.32
Suprafața locuibilă/locuitor jud. Suceava	12.67	13.01	13.17	13.34	13.53	13.74	13.87

Sursa: După informațiile furnizate de Direcția Județeană de Statistică Suceava, 2010

Dacă se raportează suprafața locuibilă la numărul de locuitori, rezultă o creștere a suprafeței ce revine fiecărui locuitor, de la an la an, mai mare comparativ cu cea pe județ.

Din punct de vedere al **dotărilor edilitare**, apreciem că *gradul de dotare este mediu*, comuna nu beneficiază de alimentare cu apă în schimb, aproximativ 75% dintre locuințe beneficiază de **surse proprii de alimentare cu apă** din fântâni și prin captarea unor izvoare.

Numărul de locuințe la Recensământul Populației și Locuințelor din 18 martie 2002 și dotarea lor :

Total locuințe permanente și sezoniere, din care :	Total gospodării	Alimentare cu apă în locuință	Canalizare din rețea publică sau sistem propriu	Instalație electrică	Baie în locuință	Baie amenajată în afara locuinței	Bucătărie în locuință	Bucătărie în afara locuinței
1157	1105	280	271	1097	185	29	899	144

Alimentarea cu căldură a gospodăriilor și a clădirilor de utilitate publică din comuna Dorna-Arini se face în prezent cu sobe, folosind combustibil solid. În general, gospodăriile au bucătării de vară, care sunt dotate cu plite cu combustibil solid și cu butelii. O parte din gospodării dispun de instalații proprii de furnizare a apei calde (boilere) pentru baie, bucătărie și încălzire a locuinței.

Caracteristici:

- casele noi se construiesc din fonduri proprii ale populației;
- fondul construit este format în cea mai mare parte din case dezvoltate pe parter, P, iar construcțiile din zona centrală și cele mai recente sunt de tip P+1;
- schema funcțională este cea tradițională pentru aceste locuri: un hol cu două până la cinci încăperi, cu bucătăria în interior dar și/sau separat într-o anexă, cu învelitori din tablă;
- materiale de construcție - gama materialelor este reprezentată de materiale de construcție durabile: lemn, cărămidă autohtonă, cărămidă importată, bolțari BCA și materiale moderne pentru izolare (rigips, vată de sticlă, OSB, panouri de polistiren);
- anexele gospodărești sunt construite preponderent din lemn și sunt amplasate în general, lateral față de locuința principală.
- din punct de vedere al dotărilor edilitare al locuințelor din comună, se poate menționa că gradul de dotare este mediu.
- starea locuințelor în general este peste nivelul mediu al județului.

Destinația construcțiilor :

- locuințe **92%**
- social - culturale **5%**
- agrozootehnice și industriale **3%**

Regimul de înălțime : construcții parter, P+1, P+2 **100%**

Materiale de construcție:

- lemn **70%**
- zidărie, beton **30%**

Caracteristici de amplasament: - perioada de colț $T_c=0,70$
 - accelerației terenului pentru proiectare, pentru cutremure având intervalul mediu de recurență $IMR = 100$ ani $a_G = 0,12g$.
 - terenul bun de fundare este situat la cca. $(-0,80)-(-1,20)m$ de la CTN, având caracteristici complexe, fiind în mare parte leossoid, sensibil la umezire;

Vechimea construcțiilor și grupe de încadrare conf. Normativului P-100 / 92:

- realizate până în 1940 - grupa A1 **50%**
- realizate 1941-1963 - grupa A2 **20%**
- realizate 1964-1981 - grupa A3 **20%**
- realizate după 1981 - grupa A4 **10%**

Gradul de asigurare și de risc privind rezistența și stabilitatea actuală a fondului construit. Atât ca urmare a deteriorării elementelor structurale provocate de seisme, cât și datorită vechimii clădirilor, se apreciază că fondul construit prezintă următoarele grade de asigurare și de risc:

- $R=0.50$ **50%**
- $R=0.25 - 0.5$ **30%**
- $R=0.10 - 0.25$ **20%**
- R_{SI} **40%**
- R_{SII} **20%**
- R_{SIII} **20%**
- R_{SIV} **20%**

Durata de funcționalitate în timp a fondului construit se calculează conform Normativului P100 / 92, în funcție de gradul de asigurare R ; având în vedere valorile prezentate, se apreciază că se impun intervenții în timp asupra construcțiilor prin reparații capitale și consolidări, conf. OG nr.20/94, OG 925 / 95 și Legii 82 / 96, după cum urmează:

- $R=0.1$ $T=1$ an **5%** din fondul construit
- $R=0.2$ $T=4$ ani **10%** din fondul construit
- $R=0.3$ $T=9$ ani **20%** din fondul construit
- $R=0.4$ $T=16$ ani **35%** din fondul construit
- $R=0.5$ $T=25$ ani **30%** din fondul construit

Realizarea noilor construcții se va face avându-se în vedere folosirea zidăriei de cărămidă, a betonului și a lemnului la alcătuirea structurilor de rezistență, cu respectarea normelor și normativelor în vigoare privind atât calculul de rezistență și stabilitate, cât și modul de alcătuire a elementelor.

Disfuncționalități:

- Calitatea necorespunzătoare a unor construcții cu structuri de deterioare și statut incert în privința asigurării stabilității și siguranței în exploatare;
- Unele locuințe sunt realizate din materiale nedurabile, neavând la bază un proiect și asistență minimă în realizarea lor;
- Dezvoltarea insuficientă a echipării edilitare:
 - locuitorii se alimentează cu apă din fântâni a căror grad de potabilitate nu este stabilit;
 - lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizare;
 - lipsa sistemului centralizat de alimentare cu gaze naturale;
 - telecomunicațiile și serviciile au o slabă dezvoltare;

1.7.3.2. Zona pentru instituții publice și servicii

Funcțiunile existente în cadrul zonei centrale sunt cele specifice - obiective social-culturale (primărie, poștă, instituții de învățământ, dispensar, poliție, instituții de cultură, instituții de cult) și locuire.

Obiectivele social-culturale amplasate în zona centrală a comunei, respectiv în centrul fiecărei localități sunt următoarele:

- **Primăria**

Funcționează în localitatea Cozănești, reședință de comună, într-o clădire cu P+1, construită din materiale durabile și se află în stare bună de funcționare.

- **Poliție:**

Se află în localitatea Dorna-Arini, funcționează într-o clădire P, aflată în bună stare de funcționare.

- **Sănătate:**

Asistența medicală în comuna Dorna-Arini este asigurată de dispensarul medical situat în localitatea Dorna-Arini și două cabinete medicale. Dispensarul este deservit de un medic de familie generalist. Există și un cabinet stomatologic, în care serviciile medicale sunt asigurate de un medic stomatolog și un cadru sanitar mediu. Dispensarul din localitatea Dorna-Arini beneficiază de apă curentă din surse proprii. Cabinetele medicale sunt bine dotate, serviciile medicale fiind asigurate de cadre medicale bine pregătite profesional.

- **Cultură:**

În comuna Dorna-Arini funcționează în prezent (2025) următoarele unități de învățământ:

Satul Cozănești:

- Învățământul gimnazial: 1 școală cu clasele I – VIII.

Grădinițele de copii se află în același imobil.

Satul Rusca

Învățământul preșcolar : 1 grădiniță de copii

Cămin cultural

Comuna Dorna-Arini dispune de un cămin cultural, în localitatea Cozănești, fiind în stare bună de funcționare, fiind utilizate în special pentru organizarea petrecerilor pentru nunți și locul în care se regăsește Muzeul de artă populară din Dorna Arini.

Muzeul surprinde, într-o capsulă atent construită, esența vremurilor de odinioară, aducând la viață amintiri trăite poate doar de străbunii sau bunicii noștri. Acesta găzduiește un valoros tezaur local și pune în lumină pilonii culturii din Țara Dornelor, fiind o arhivă vie a tradițiilor care continuă să definească identitatea comunității noastre.

Biblioteci

- 1 bibliotecă publică, în satul Dorna-Arini, în același imobil cu căminul cultural din satul Dorna-Arini și este deservită de un bibliotecar;

- 1 bibliotecă școlară, care funcționează în Școala cu clasele V – VIII din Dorna-Arini.

Biserici

- Biserica *Adormirea Maicii Domnului*, Dorna-Arini;
- Biserica *Sfântul Vasile cel Mare*, Cozănești;
- Biserica *Înălțarea Domnului*, Gheorghieni;
- Biserica *Intrarea în Biserică a Maicii Domnului*, Ortoaia;
- Biserica *Pogorârea Duhului Sfânt*, Ortoaia;
- Biserica *Sfântul Dumitru*, Sunători-Călinești;
- Mănăstirea *Acoperământul Maicii Domnului*,

1.7.3.3. Zona turistică

Din punct de vedere turistic, *comuna Dorna-Arini* se încadrează în *regiunea turistică Bucovina*, regiune care cuprinde un teritoriu acoperind astăzi zona adiacentă orașelor Suceava, Câmpulung Moldovenesc, Rădăuți, Siret și Vicovu de Sus.

Infrastructură specific turistică

- Unități de cazare
- Instalații de tratament
- Săli de conferință, centre expoziționale etc.
- Alte instalații de agrement (instalații de agrement nautic, parcuri de distracții, herghelii)

1.7.3.4. Zona construcții tehnico-edilitare

Din această zonă fac parte captările de apă, stațiile de pompare și rezervoarele de înmagazinare apă, platformele de colectare deșeuri.

1.7.3.5. Zona unităților industriale și depozit

Această zonă este formată din:

- industrie de prelucrare a lemnului,
- industrie textilă,
- industrie alimentară.

1.7.3.6. Zona unităților agro-zootehnice

Aceste activități se realizează prin unități care au ca domeniu de activitate creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine) și cultura plantelor (cartofi, legume).

BILANȚ TERITORIAL

Bilanț teritorial localitatea DORNA-ARINI

Nr. crt.	Zone funcționale	DORNA-ARINI	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	96.30	12.00
2	Instituții de interes public	0.90	0.10
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	1.70	0.20
4	Căi de comunicație rutiere	89.50	11.10
4	Gospodărie comunală, cimitire	0.80	0.10
4	Terenuri arabil	682.16	76.50
7	TOTAL teritoriu intravilan existent	871.36	100,00

Bilanț teritorial localitatea RUSCA

Nr. crt.	Zone funcționale	RUSCA	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	26.00	17.20
2	Instituții de interes public	2.20	1.50
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	0.80	0.50
4	Zona spatii verzi, sport si agrement	16.10	10.70
5	Căi de comunicație rutiere	22.30	14.80
6	Gospodărie comunală, cimitire	0.40	0.30
7	Zona de unitati tehnico - edilitare	0.40	0.30
8	Ape	0.80	0.50
9	Terenuri arabil	86.36	51.20
10	TOTAL teritoriu intravilan existent	155.96	100,00

Bilanț teritorial localitatea SUNATORI

Nr. crt.	Zone funcționale	SUNATORI	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	32.00	13.40
2	Instituții de interes public	2.50	1.10
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	0.60	0.30
4	Zona spatii verzi, sport si agrement	31.50	13.20
5	Căi de comunicație rutiere	38.00	15.90
6	Gospodărie comunală, cimitire	0.60	0.30
7	Zona de unitati tehnico - edilitare	0.50	0.20
8	Ape	10.00	4.20
10	Terenuri arabil	93.45	42.40
11	Terenuri neproductive	3.30	1.40
12	TOTAL teritoriu intravilan existent	211.95	100,00

Bilanț teritorial localitatea GHEORGHITENI

Nr. crt.	Zone funcționale	GHEORGHITENI	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	34.00	18.50
2	Instituții de interes public	0.20	0.10
3	Căi de comunicație rutiere	21.00	11.40
4	Gospodărie comunală, cimitire	0.30	0.20
5	Terenuri arabil	145.57	69.80
6	TOTAL teritoriu intravilan existent	201.07	100,00

Bilanț teritorial localitatea ORTOAIA

Nr. crt.	Zone funcționale	ORTOAIA	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	69.50	13.40
2	Instituții de interes public	1.30	0.20
3	Zona de unitati industriale si de depozitare	2.20	0.40
4	Căi de comunicație rutiere	54.30	10.50
5	Gospodărie comunală, cimitire	0.90	0.20
6	Terenuri arabil	393.02	75.30
7	TOTAL teritoriu intravilan existent	521.22	100,00

Bilanț teritorial localitatea COZĂNEȘTI

Nr. crt.	Zone funcționale	COZĂNEȘTI	
		ha	%
1	Locuințe și funcțiuni complementare	33.30	10.60
2	Instituții de interes public	3.40	1.06
3	Căi de comunicație rutiere	39.50	12.29
4	Terenuri arabil	245.22	76.29
5	TOTAL teritoriu intravilan existent	321.42	100,00

1.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

În afara unor procese relativ continue care le deteriorează și le degradează, ecosistemele sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urmări grave asupra lor și importante pagube materiale, iar uneori și cu pierderi de vieți omenești.

Riscul reprezintă nivelul probabil al pierderilor de vieți omenești, al numărului de răniți, al pagubelor aduse proprietăților și activităților economice de către un anumit fenomen natural sau grup de fenomene într-un anumit loc și într-o anumită perioadă.

În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente care schimbă într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență o stare de echilibru existentă.

În literatura de specialitate sunt considerate riscuri naturale următoarele:

- *riscuri climatice*: furtuni, secetă, inundații provocate de rețeaua hidrografică, datorită ploilor, topirii zăpezilor, ruperii sau distrugerii accidentale a unor lucrări hidrotehnice (caracter antropic), blocarea scurgerii apelor datorită ghețurilor și altor materiale de pe versanți, împotmolire;

- *cutremurele* de origine tectonică;

- *riscuri geomorfologice*: alunecări de teren și eroziuni, prăbușiri, căderi de roci.

Pentru teritoriul comunei Dorna-Arini, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate de cele afectate de fenomenele meteorologice periculoase, de zone cu alunecări de teren, zone posibil a fi afectate de incendii de pădure și fenomene distructive de origine geologică.

1.8.1. Fenomene meteorologice periculoase: furtuni, inundații, îngheț

Înghețul în aer și la suprafața solului, ca fenomen meteorologic de risc, prezintă mare importanță din punct de vedere practic, în special pentru agricultură.

Căderile abundente de zăpadă, însoțite de *viscol* sunt și ele fenomene meteorologice care se produc în anotimpul rece, îngreunând sau împiedicând accesul în zonă.

Furtunile sunt fenomene meteorologice generatoare de risc datorită faptului că circulația atmosferică reprezintă un factor dinamic și activ, mai ales pe culmile montane. Vânturile cele mai frecvente sunt cele din vest-nord-vest și sud-est. Acestea, însoțite de precipitații, se pot amplifica fără a înregistra valori alarmante în aria depresionară.

Grindina, fenomen atmosferic de risc, are declanșare rapidă și extindere locală. *Fenomenele orajoase* însoțesc, de regulă, căderile de grindină, dar mai ales furtunile, fiind mult mai frecvente.

Inundațiile reprezintă fenomenul meteorologic periculos și previzibil din momentul în care se anunță ploi de lungă durată sau ploi cu precipitații abundente, ori în anotimpul de primăvară când se topesc zăpezile căzute în cantități mari. De menționat că pagube mai însemnate se produc nu atât datorită cantităților mari de precipitații căzute cât datorită blocării cursurilor de apă, la producerea de ploi foarte abundente, cu bușteni, roci sau alte materiale cărate de torenți de pe versanți.

Ultima inundație, provocată de ieșirea din matcă a râului Bistrița datorită ploilor abundente, a avut loc în luna martie 2008, când treizeci de persoane au fost evacuate, cinci case și 20 de anexe gospodărești au fost inundate, iar drumul național DN 17 B care face legătura între localitățile Vatra Dornei și Broșteni spre Neamț a fost blocat timp de două ore cu sloiuri de gheață de pe râul Bistrița. Situația cea mai gravă a fost în satul Gheorghieni.

Au mai fost afectate circa 30 ha de fânețe și pajiști, o punte pietonală, iar DC Rusca–Vatra Dornei a fost inundat și acoperit cu sloiuri de gheață.

În cazul unor viituri, zonele care ar putea fi afectate sunt de întindere mică și situate de o parte și de alta a Râului Bistrița. Terenurile respective au categoria de folosință fânețe sau pășuni naturale și nu sunt amplasate pe aceste terenuri construcții.

Aceste zone sunt:

- În satul Gheorghieni, pe malul stâng al Râului Bistrița, la km. 3 + 200 și 3 + 900
- În satul Gheorghieni, pe malul stâng al Râului Bistrița la km. 5 + 300

- În satul Rusca, pe malul drept al Râului Bistrița la km. 7 + 500, în amonte de podul Rusca.
- În satul Rusca, pe malul stâng al Râului Bistrița la km. 8 + 300, în aval de podul Rusca.
- În satul Călinești, pe malul drept al Râului Bistrița la km. 13 + 500

1.8.2. Incendii de pădure

Posibilitatea producerii incendiilor de pădure din cauze naturale este relativ mică, rezumându-se la riscul declanșării lor de către fulgere. Există însă un risc general crescut de producere a incendiilor de pădure, dacă ne raportăm la faptul că zona comunei și a Carpaților, în general, constituie importante zone de atracție turistică. Fluxurile de turiști sunt mari, iar posibilitatea producerii de incendii datorate focului deschis lăsat supravegheat este mare. Deși nu există informații despre pagube importante produse de astfel de incendii, se impun totuși măsuri de prevenire a acestora prin informare, atenționare și amplasarea de către autorități de panouri informative, în vederea reducerii la maxim a riscului producerii unor astfel de incidente nefaste pentru natură și om.

1.8.3. Fenomene distructive de origine geologică

Cutremure

Cutremurele de pământ sunt mișcări bruște ale scoarței, care produc unde elastice reflectate în trepidații cu un impact puternic asupra așezărilor umane. Cutremurul de pământ este, așadar, un fenomen care se poate produce la orice oră, independent de voința omului.

De regulă, zona în care este situată comuna Dorna-Arini este supusă undelor provocate de cutremurele din zona seismică Vrancea, care se propagă pe direcția N – NV și se încadrează gradului de seismicitate 6,5 conform STAS 11100/1/78.

Ariile montane din România sunt, însă, de regulă, teritorii stabile din punct de vedere geologic, iar cutremurele de pământ sunt rare și cu impact redus.

Eroziuni, alunecări de teren

Datorită interacțiunii factorilor generatori, precum și a proceselor și fenomenelor deja declanșate, pe aceeași unitate de relief acționează concomitent procese diferite: eroziune de suprafață, eroziune liniară, alunecări, prăbușiri, rostogoliri. În această complexitate, tipul de proces și intensitatea lui sunt variabile, unele procese devin principale, altele secundare, după acțiunea dominantă a unuia sau altuia, spațial putându-se distinge:

- *Suprafețe pe care domină eroziunea areolară (de suprafață)* sunt mai puține în zonă întrucât teritoriul comunei este aproape în întregime acoperit fie de păduri, fie de pajiști și pășuni care au un efect foarte important în frânarea proceselor gravitaționale. Sub pajiști solul este mai bine structurat, iar păienjeniișul rădăcinilor ierboase, la care se adaugă și desigur ierbos de la suprafață formează o pătură care fixează și protejează bine versantul.

Pluvio-denudatia si eroziunea de suprafata ataca in special solurile si depozitele superficiale friabile fara vegetatie.

Procesul nu este insa atat de intens ca in regiunile deluroase, unde domina formatiunile friabile, neconsolidate, deoarece aici litologia este reprezentata de roci metamorfice dure, rezistente la eroziune.

Se estimeaza ca anual sunt erodate 20 t/ha de sol pe terenuri de numai 2° si pana la 50 t/ha de sol pe terenurile de peste 14°.

Situatia se diversifica in functie de faptul daca terenul este arat, pasunat sau cu fanete, sau de durata si gradul de torentialitate a ploii, de roca, exounere, lungimea versantului.

Apare si un sezon critic de eroziune, corespunzator perioadei cu cele mai multe precipitatii si anume 1 mai – 1 septembrie.

Efectele **eroziunii de suprafață** constau în îndepărtarea conținutului de humus sau chiar îndepărtarea totală a orizontului superior, precum și crearea unor forme de relieu specifice.

- Suprafețele pe care domină eroziunea liniară (de adâncime).

Aceste suprafețe sunt situate pe versanții alcătuiți, în stratele superioare, în principal din argile și marne a căror impermeabilitate favorizează o scurgere superficială bogată ce se organizează în șiroiri și torenți, ce produce o eroziune liniară intensă. Cele mai frecvente forme de eroziune liniară din zonă sunt șiroirile și ogașele. Fenomenul este prezent pe versanții văii Bistriței, mai ales pe cel drept, unde, datorită defrișărilor și pășunatului, versantul este supus unor intense procese de eroziune.

Eroziune liniară, proces întâlnit pe versanți situați pe terase favorizate de prezența depozitelor friabile (luturi, pietrisuri), de circulația animalelor, de expoziția vestică, gradul de ocupare a vegetației.

- Suprafețe afectate de prabusiri și rostogoliri

Aceste sunt determinate de panta, gravitație și prezența unor roci dure sau intervenție antropică (construirea de drumuri). Se produc primăvara sub acțiunea îngheț-dezghețului repetat. Asemenea exemple sunt în zona cheilor Zugreni și în satul Sunatori.

Alunecările de teren fac parte din clasa proceselor de deplasare în masă, fiind fenomene geomorfologice care determină cele mai importante pagube prin următoarele caracteristici :

- cantitate impresionantă de material transportat;
- rapiditate cu care se efectuează deplasarea;
- suprafețele de teren scoase din circuitul productiv;
- daune provocate așezărilor umane.

Alunecările de teren reprezintă deplasarea naturală a unei suprafețe de teren aflată în pantă pe o suprafață înclinată argiloasă, de obicei umedă, sub acțiunea gravitației.

Alunecările de teren nu reprezintă un fenomen caracteristic zonei la care ne referim, însă factorul uman, prin acțiunile sale recente, concretizate prin despăduriri necontrolate, activități extractive și practicarea pășunatului intensiv, au dus la activarea în anumite sectoare de versant a unor astfel de fenomene cu efect nefast asupra calității terenurilor și așezărilor umane.

Pe teritoriul comunei, acestea au un potențial redus datorită prezenței rocilor dure. Am identificat însă două alunecări de teren de amploare mică formate pe glacișuri de record între terasa de 10-17 m și cea de 40-50 m în satul Rusca, favorizate de prezența materialului argilos și a substratului dur, cristalin.

De asemenea pe teritoriul satului Gheorghiteni a avut loc o alunecare de teren datorită construirii unui drum forestier la baza versantului.

Cu excepția zonelor menționate mai sus, pe teritoriul comunei Dorna-Arini nu există probleme deosebite în acest sens, însă, în lipsa unor măsuri de conservare și ameliorare a terenurilor și dacă defrișările necontrolate și pășunatul intensiv vor continua, în viitor există riscul declanșării sau reactivării și accentuării lor.

Un rol important în apariția și dezvoltarea proceselor deluviale, în stabilirea caracteristicilor dinamice și morfologice îl are însă umiditatea accentuată. Apa poate proveni atât din precipitații directe cât și din sursele subterane freatice.

Neuniformitatea suprafeței versanților face ca scurgerea superficială să fie micșorată.

Cu rol activ în declanșarea și întreținerea alunecărilor de teren, factorul antropic poate fi incriminat în majoritatea sectoarelor afectate de alunecări, unde influența omului s-a accentuat treptat în decursul timpului datorită exploatărilor forestiere și pășunatului animalelor.

Prabusirile și rostogolirile

Aceste sunt determinate de panta, gravitație și prezența unor roci dure sau intervenție antropică (construirea de drumuri). Se produc primăvara sub acțiunea îngheț-dezghețului repetat. Asemenea exemple sunt în zona cheilor Zugreni și în satul Sunatori.

c) Cutremurele de pământ

Din punct de vedere seismic, teritoriul studiat se află în zona de influență a cutremurelor de tip moldav cu hipocentrul în zona Vrancea, la adâncimi de 90 ÷ 150 km și se încadrează conform Codului de proiectare seismică indicativ **P 100-1/2006** ("Reglementări tehnice, Cod de proiectare seismică -

Partea I - Prevederi de proiectare pentru clădiri”) în zona de hazard seismic (**zona E**) cu o valoare a accelerației orizontale a terenului $a_g = 0,12 g$, și o perioadă de colț $T_C = 0,7 \text{ sec}$.

Seismicitatea zonei de nord a Moldovei se datorează mișcărilor tectonice generate de acumulările de energii potențiale în sistemul de falii existent până la valoarea critică, care depășește rezistența rocilor, moment în care se produce o descărcare bruscă de energie cinetică sau seismică.

În cazul producerii unui seism mai mare de 6 grade pe scara Richter în zona Vrancea, este afectată și zona comunei Breaza, existând pericolul unor avarii la locuințele cu vechime mai mare și construite din chirpici sau alte materiale cu rezistență mai slabă.

1.9. ECHIPAREA EDILITARĂ

1.9.1. Gospodărirea apelor

Surse de apă

Apele de suprafață aparțin întregului bazin hidrografic al râului Bistrița, împreună cu afluenții săi: Neagra, Ortoaia, Rusca, Osoiul, Sunători, Bilcenii, Gheorghitenii, Giumalău, Calinești, Colbul și Arini.

Râul Bistrița are un bazin de recepție cu o suprafață totală de 7042 Km^2 , din care doar 14072 ha aparțin comunei. Lungimea râului se apropie de 30 Km , dar din aceștia numai $16,35 \text{ Km}$ se găsesc în limitele comunei.

Râul își are izvorul pe versantul Nordic al Munților Rodnei, rezultând din unirea a două paraie: Bistricioara și Putreda.

Orientarea geografică a râului Bistrița este pe direcția NV-SE, dar la confluența cu râul Neagra Sarului, Bistrița cotește brusc spre NE, pastrându-și direcția până la confluența cu paraul Colbu, la Zugreni, de unde revine la direcția NV-SE.

În zona comunei Dorna-Arini, râul Bistrița primește o serie de afluenți. Astfel pe partea dreaptă, imediat ce intră pe teritoriul zonei studiate are loc o confluență cu râul Neagra Sarului care izvorăște din Munții Calimani. Acesta are o suprafață a bazinului hidrografic de 311 Km^2 și o lungime de 35 Km , din care doar $3,5 \text{ Km}$ aparțin comunei.

Urmează apoi ca Bistrița să primească apele paraului Arinul cu afluentul sau Arinasul, paraul Ortoaia, paraul Bolatau, paraul Rusca II, paraul Osoi, paraul Sunători și paraul Zugreni.

O contribuție importantă o au și paraiele de pe stânga Bistriței: paraul Buliceni, Gheorghitenii, Rusca I, Calinești, Arseneasa, Colbu, care au debite destul de mari.

În ceea ce privește apele subterane de adâncime, acestea sunt bogate și dau naștere la numeroase și abundente izvoare cu apă cristalină, mai cu seamă la contactul calcarelor și al conglomeratelor cu șisturile cristaline marginase ale flișului cretacic.

Apele subterane sunt cantonate la baza depozitelor permeabile la adâncimi ce variază între $0,35-10,1 \text{ m}$, iar din punct de vedere hidrochimic apele au o mineralizare redusă, încadrându-se în categoria apelor potabile normale (Clasa B, STASS 1342,16).

Stratul acvifer este alimentat atât din precipitațiile pluvio-nivale ce se infiltrează de pe versanți cât și direct din cursurile pâraielor.

Lucrări hidrotehnice

Digurile s-au realizat de-a lungul cursului Bistriței pentru a preveni inundarea suprafețelor de teren și a așezărilor omenești.

Haiturile sunt amenajări hidrotehnice ce au facilitat în trecut plugaritul. Un asemenea baraj s-a construit la Zugreni dar nu mai este funcțional. Construcția se menține încă și constituie un obiectiv turistic important al Cheilor Bistriței.

Disfuncționalități:

Apele pâraielor sunt în mare parte poluate în special de depozitarea pe malurile lor a unor deșeuri de rumeguș de lemn. Se impune luarea unor măsuri corespunzătoare de combatere a acestor surse de poluare.

2.9.2. Alimentarea cu apă

Pe teritoriul comunei Dorna-Arini există 15,145 km de rețea publică de apă ce deservește pentru o parte din satele Dorna-Arini, Cozănești și Ortoaia.

Pe teritoriul comunei Dorna-Arini există mai multe sisteme de alimentare cu apă din surse locale: fie din izvoare de suprafață, fie din surse de adâncime.

Alimentarea cu apă a gospodăriilor se face prin rețele private, realizate de grupuri de gospodării, prin captare de izvoare și aducțiuni. Lungimea rețelilor de apă este de 15,145 km și alimentează un număr de 1024 gospodării.

Aceste surse alimentează un număr redus de gospodării și o serie de obiective de utilitate publică din centrul comunei, majoritatea localnicilor consumând apă din fântâni, a căror grad de potabilitate nu este stabilit.

Disfuncționalități:

- Lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu apă în comună influențează negativ dezvoltarea social-economică a comunei, ce se desfășoară într-un ritm nesatisfăcător și nu este posibilă realizarea unor obiective agro-industriale cu fonduri private sau cu finanțări externe.

- Nerespectarea zonelor de protecție sanitară în jurul surselor de apă potabilă, conform legii apelor nr. 107 cu respectarea distanței de 50 m față de posibilele surse de poluare a apei.

- sursele de apă existente (izvoare și fântâni) își reduc foarte mult debitul în perioadele de secetă, iar în perioadele de iarnă locuitorii sunt nevoiți să aducă apă din zone îndepărtate.

2.9.3. Canalizarea

Pe teritoriul comunei Dorna-Arini există 15,145 km de rețea publică de canalizare ce deservește pentru o parte din satele Dorna-Arini, Cozănești și Ortoaia. Unele gospodării dispun de canalizare proprie cu fosă septică.

Apele pluviale din comună sunt colectate prin intermediul rigolelor și șanțurilor amplasate pe marginea drumurilor, evacuarea apei făcându-se gravitațional la emisarii naturali.

Locuitorii utilizează closete simple uscate, care constituie surse de infecție pentru pânza freatică.

Pentru evacuarea apelor uzate din gospodăriile se propune realizarea unui sistem de canalizare stradală racordat în final la o stație de epurare ce are ca emisar râul Bistrița.

În perioada următoare, se va iniția un proiect cu finanțare externă, pentru realizare infrastructură de apă și canalizare în comună.

1.9.4. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a comunei Dorna-Arini este asigurată din rețeaua de medie tensiune de 20 KV care traversează comuna, racordate la Sistemul Energetic Național.

Estă vorba de rețeaua de 20KV care pleacă de la stația de 110KV care pleacă de la stația de 110KV Câmpulung Moldovenesc spre Vatra Dornei fiind de 40 KV.

Posturile de transformare sunt de tip aerian, au capacitatea de 40-63KVA și se alimentează radial din rețeaua de medie tensiune. Rețeaua de medie tensiune de 20 KV este pozată pe stâlpi de beton tip RENEL.

Rețeaua de joasă tensiune asigură racordarea tuturor beneficiarilor, realizând în același timp și iluminatul public. Această rețea se află în continuă extindere, pentru alimentarea noilor locuințe.

Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică în comuna Dorna-Arini este în general bună.

1.9.5. Rețeaua de telecomunicații, activitatea de poștă

Comuna este deservită de Compania Națională Poșta Română S.A. Direcția Regională de Poștă Suceava, Oficiul Poștal Dorna-Arini, companie care furnizează, prin agenții săi, servicii poștale tradiționale.

Se lucrează pentru extinderea rețelei de telecomunicații prin montare de noi cabluri la care să se racordeze un număr cât mai mare de locuitori care doresc acest lucru.

Instalarea de noi posturi se va face la cererea beneficiarului, soluție stabilită de Romtelecom Suceava prin studiu de racordare.

Pentru rețeaua telefonică de tip aerian sunt utilizați stâlpii de beton de tip RENEL.

În cadrul telefoniei mobile, funcționează la nivelul comunei, sistemele Orange, DIGI, VODAFONE, TELEKOM.

1.9.6. Alimentarea cu gaze naturale și căldură

În comună nu este sistem de alimentare cu gaze naturale, din cauză că, în Bazinul Dornelor nu există o magistrală la care să se racordeze atât locuitorii comunei, cât și agenții economici.

Este în curs de dezvoltare proiectul „Înființare rețea de distribuție gaze naturale în comuna Dorna-Arini, Județul Suceava”, proiect care cuprinde și alimentarea cu gaz metan a comunei Dorna-Arini.

Alimentarea cu căldură a locuințelor se realizează în totalitate cu sobe cu combustibil solid (lemne, deșeuri agricole etc.).

Principala disfuncționalitate o constituie lipsa instalațiilor de încălzire centrală, în special în spațiile socio-culturale, ceea ce înseamnă reducerea substanțială a confortului.

1.10. PROBLEME DE MEDIU

1.10.1. Situația existentă

Cadrul natural

Comuna este situată la marginea de SE a Depresiunii Dornelor, la contactul cu Masivul Giumalau-Rarau și M. Bistriței, mai precis Masivul Barnar (Pietrosu) într-o regiune de munti cristalini vechi, reintineriti în timpul orogenezei alpine.

Caracteristicile de ansamblu ale morfografiei demonstrează evoluția diferențială a reliefului, efect al complexității litostratigrafice și tectonice. S-a detasat astfel o regiune marginală Montana reprezentată de Munții Bistriței, mai exact Masivul Barnar (Masivul Nordic al M. Bistriței, delimitat de r. Bistrița la N și la E, de r. Neagra Sarului la V, de r. Neagra Brostenilor la S), și o regiune internă, joasă, depresionară situate în lungul văii Bistrice.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei Dorna-Arini se încadrează în compartimentul Nordic al unității cristalino-mezozoice.

În alcatuirea acestei unități participă sisturi cristaline, care în structura actuală constituie massive cristaline prealpine.

În ansamblul acestora se disting sisturi cristaline rezultate în urma unor faze de metamorphism care au loc în Proterozoic și sisturi cristaline care au fost generate de o fază a ciclului hercinic.

În ansamblul sisturilor cristaline prehercinice se disting două grupe care diferă între ele în primul rând prin gradul de metamorphism. Se distinge o grupă a sisturilor cristaline mezometamorfice (datând din orogeneza prebaikaliana) și o grupă a sisturilor cristaline epimetamorfice (orogeneza baicaliana).

Principalele resursele ale solului sunt :

- Excavatiile din albiile majore sau minore ale Bistriței exploatează prundisuri necesare amenajării unor drumuri comunale și forestiere sau realizarea unor construcții.
- Comuna prezintă apoi un bogat potențial natural reprezentat prin învelișul vegetal al pădurilor și pajiștilor și bogata rețea geografică.

2.2.1 Monumente ale naturii și istorice

Comuna se desfășoară de la confluența Negrei Șarului cu râul Bistrița până la confluența paraului Colbu cu același râu, în Cheile Zugrenilor. Aflată în vecinătatea orașului Vatra Dornei, comuna Dorna-Arini se bucură de un peisaj de o frumusețe rară, unică în Bazinul Dornelor, la tot pasul infatisându-se privelisti mirifice.

Comuna Dorna-Arini se situează la marginea de S-E a depresiunii Dornelor, în zona de contact dintre Munții Bistriței (Masivul Pietrosul) și Munții Rarău (Masivul Giumalău). Localitatea este traversată de râul Bistrița, care o desparte în două sectoare asimetrice: cel drept (al Masivului Pietrosul) domol, cu terase etajate și muscele prelungi de o înălțime redusă (900 – 1200 m) iar cel stâng (al Masivului Giumalău) abrupt și fără terase. Dacă în partea de SV a comunei energia reliefului este domoală, înaintând spre E-NE, valea se îngustează considerabil, devine abruptă, formând chei (Cheile Zugrenilor).

Râul Bistrița primește afluenți cu debite bogate cum sunt Râul Neagra Șarului, Pârâul Arinului, Râul Ortoaia, Râul Rusca I și Râul Rusca II, Râul Osoi, Râul Sunători, Râul Zugreni, Râul Buliceni, Râul Călinești, Râul Arsăneasca, Râul Bolătău, Râul Georgheeni și Râul Colbu.

S-a detasat astfel o regiune marginală Montană reprezentată de Munții Bistriței, mai exact Masivul Barnar (Masivul Nordic al M. Bistriței, delimitat de r. Bistrița la N și la E, de r. Neagra Șarului la V, de r. Neagra Brostenilor la S), și o regiune internă, joasă, depresionară situată în lungul văii Bistriței.

Relieful constituie fundalul unui bogat înveliș vegetal, reprezentat de păduri întinse, peste 70% fiind constituite din Dorna-Arinite pure de molid, care alternează cu pășuni și fânețe. Vegetația ierboasă din păduri și din pajiștile montane cuprinde specii rare, precum *Hieracium subpojoritense*, *Carex digitata*, varianta *palidda*, *Caridalis capnoides* care crește pe Măgura, *Viola canina* care crește pe Muncel, *Drosera rotundifolia* L., plantă carnivoră care crește pe Măgura și pe versantul sudic al masivelor Adam și Eva.

Fondul cinegetic este valoros, bine reprezentat, și conține exemplare de urs brun (*Ursus arctos*), lup (*Canis lupus*), iepure sălbatic (*Lepus timidus*), căprior (*Capreolus capreolus*), mistreț (*Sus scrofa*), jder de pădure (*Martes martes*). Specia principală din zona montană care prezintă un interes cinegetic major este cerbul carpatin.



Arii protejate

Arii naturale protejate de importanță avifaunistică, declarate prin Hotărârea de Guvern nr. 1284 din 24.10.2007 ca parte integrantă a rețelei ecologice europene NATURA 2000: **ROSPA 0083** (pe teritoriul comunei <1%).

Munții Rarău Giumalău

Situri de importanță comunitară, declarate prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964 din 13.12.2007, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene NATURA 2000, **ROSCI 10212**:

Pietrosul Broștenilor - Cheile Zugrenilor

Rarău – Giumalău

Rezervații naturale protejate din județul Suceava (și siturile Natura 2000 care se suprapun pe acestea):

Cheile Zugrenilor

Tip rezervație: chei / specii de floră de interes comunitar.

Custode: Direcția Silvică Suceava.

Localizare administrativă: Dorna-Arini / Crucea.

Suprafață: 314 hectare.

Sit Natura 2000 care se suprapune peste rezervație: Pietrosul Broștenilor – Cheile Zugrenilor.

1. Rezervația forestieră Codrul secular Giumalău



Pe versantul vestic al Masivului Giumalău, lângă cantonul Poiana Țcani, pe cursul superior al pâraului Putna Mare, se află rezervația forestieră Codrul secular Giumalău. Rezervația se întinde pe o suprafață de 309,5ha și se află în administrarea și paza Ocolului Silvic Pojorâta.

Rezervația a primit acest statut în anul 1941 prin decizia 9942/19 martie 1941 și HCJ Suceava nr. 3 / 14 februarie 1997 privind protecția monumentelor naturii, a rezervațiilor și parcurilor naturale din județul Suceava (nr. 8 – anexa nr. 1).

Pădurea seculară este cuprinsă între 1230m și 1680m altitudine, cu pante variind între 20° - 45°, fiind marcată la limita superioară în golul de munte prin vârfurile Sapele (1427m), Ciungi (1521m), Stegele (1630 m), Alunul (1667m) și Giumalău (1857m), cel mai înalt vârf din Bucovina.

Principalele **tipuri de biocenoze** sunt:

Strat Dorna-Ariniscent: specia predominantă este molidul (*Picea abies*), sporadic apar scorușul (*Sorbus aucuparia*), paltinul de munte (*Acer pseudoplatanus*), plopul tremurător (*Populus tremula*), diferite sălcii (*Salix cinerea*, *Salix pentandra*). Pădurea este dominată de **molid** cu exemplare în vârstă de peste 200 de ani, formând, spre deosebire de Codrul Secular Slătioara, **un Dorna-Arinit pur**, fiind, din acest punct de vedere, una din puținele rezervații din țară. Aici se găsesc și câteva **exemplare de molizi de rezonanță**.

Strat ierbos: Pătura erbacee este reprezentată prin: ferigi (*Athyrium filix femina*, *Dryopteris filix-mas*, *Polypodium vulgare*), clopoței (*Campanula obiectina*), pojarnița (*Hypericum maculatum*), crețișoarele (*Alchemilla vulgaris*), cinci degete (*Potentilla aurea*), *Festucetum secotilis*, *Hieracio*, *Luzula*, etc.

În zona subalpină predomină ienupărul (*Juniperus intermedia*) și jneapănul (*Pinus mugo*), afin (*Vaccinium myrtillus*), merișor (*Vaccinium vitis – idaea*).

Fauna și avifauna sunt specifice zonei montane și remarcăm: râsul (*Lynx lynx*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*) și corbul (*Corvus corax*) – specie protejată.

Rezervația forestieră reprezintă o atracție pentru **turismul ecologic** și **turismul științific**. Ca aspect negativ, remarcăm că și rezervația forestieră a fost afectată în timp de vânturile și furtunile puternice, astfel că, în cuprinsul acesteia se întâlnesc molizi doborâți de vânt, atât dispersați pe întreaga suprafață, cât și doborâturi de vânt în masă pe suprafețe variind între 0,1 – 1ha.

Rezervația forestieră Codrul Secular Giumalău este înscris în categoria **IV IUCN** - Arie de Gestionare a Habitatelor/Speciilor - **arie protejată, gestionată în principal pentru conservare prin intervenții de management.**

2. Rezervația naturală Cheile Zugrenilor



Pietrosul Broștenilor – Cheile Zugrenilor

Cheile Zugreni se găsesc în apropierea localităților Sunatori și Chiril, pe drumul național dintre Piatra Neamț și Vatra Dornei, la 20km în aval de Municipiul Vatra Dornei, .

Rezervația geologică Cheile Zugreni-Pietrosul este cea mai importantă zonă protejată prin lege a părții de nord al Munților Bistriței și reprezintă cel mai impresionant sector al cursului râului Bistrița. Zona este cunoscută și frecventată de turiști datorită cabanei Zugreni, care este amplasată pe o insulă înconjurată de râul Bistrița și care este un loc de unde pornesc mai multe trasee turistice spre Rarau-Giumalău, respectiv Munții Bistrița.

Cheile Zugrenilor sau Cheile Bistriței, reprezintă sectorul cel mai impresionant al cursului râului Bistrița, fiind de asemenea protejate prin lege. Cheile se întind pe o distanță de 4 km, valea având o lățime ce variază între 150 și 200 m, pereții având și ei înălțimi ce variază între 200 și 300 m, întinzându-se pe verticală până la vârful Pietrosu. Accesul dinspre sud se face pe drumul național Piatra Neamț - Bicăz - Vatra Dornei.

Dinspre Transilvania se poate veni pe drumul național ce trece prin Toplita și Borsec cât și prin Cheile Bicazului. Cel mai important spațiu de cazare din Cheile Zugreni este cabana Zugreni, loc de unde pornesc trasee turistice marcate înspre Masivul Rarau și cabanele Rarau și Giumalău.

Pe cuprinsul Cheilor se observă numeroase vartejuri, repezisuri, ochiuri adânci de apă. Impresionante mai sunt de asemenea și stâncile cu forme bizare cum ar fi Coltul Acrii, Piatra lui Osman, Grindul Puscatei, Rapa Scara, Stanca Coifului.

Teritoriul ocrotit are ***o suprafață 159,10 ha.***

Flora rezervației este specifică stâncăriilor, aici găsiți-se ***Floarea de Colt*** (leontopodium alporum) în cea mai joasă stațiune naturală din Moldova.

În acest spațiu se află și ***o plantă unicat mondial denumită Pietrosia levitomentosa***, descoperită în apropierea cabanei Zugreni, pe stâncile inaccesibile din masiv.

Vegetația lemnoasă este reprezentată de molid, paltin de munte, ulm de munte, tei, plop tremurător, scoruș, mesteacăn.

B. Potențialul turistic antropic

B.1. Monumente istorice și cultural etnografice

În comuna Dorna-Arini nu există monumente istorice de interes național sau local, înscrise în *Lista Monumentelor Istorice*. Cu toate acestea, putem menționa câteva obiective distincte, de interes local, care reprezintă embleme ale comunei:

- Mănăstirea *Acoperământul Maicii Domnului*;



Mănăstirea *Acoperământul Maicii Domnului*;

Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din Dorna-Arini este ridicată într-un cadru natural montan și este construită din lemn, cu o arhitectură zveltă și elegantă. Este un așezământ de maici, în care pelerinii pot petrece o noapte în condiții bune de cazare. Turiștii, în schimb, pot sta și mai multe zile la mănăstirea din Dorna-Arini, în regim de pensiune, casa de oapșeți fiind mai mult decât încăpătoare, oferind 40 de camere. Mănăstirea este situată la aproximativ cinci kilometri de stațiunea Vatra Dornei.



La poalele dealului Barnarel, la doar 20 de metri de raul Bistrița, se ridică cea mai impunătoare mănăstire construită în ultimii ani. Mănăstirea se vede de la câțiva kilometri, de pe drumul național.



Monument unic în România, mănăstirea este ridicată în întregime din lemn. Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din Dorna-Arini este străjuită de o clopotniță tot din lemn, cu înălțimea de 60 de metri, acoperișul clopotnitei nu a putut fi montat decât cu elicopterul.



Aleea de la intrarea în mănăstire este pavată cu pietre de râu. Ea duce către o fântână arteziană, în spatele careia este situat arhondaricul, numele bisericesc al casei de oaspeți, și o cabană cu cinci etaje, în care se găsesc chiliile și trapeza.



Scarile si fundatia celor trei cladiri sunt pavate cu marmura, in timp ce tot ce ramane este construit din lemn sculptat de esenta tare.

Clopotnita gazduieste un numar de 24 de coplote, dintre care cel mai mare cantareste 5 tone.

Fabricate in Austria, ele sunt legate intr-un sistem computerizat central, care le face sa cante asemenea unei orchestre armonizate, la ceasurile de rugaciune si de slujba. Glasul acestora se aude pana in orasul Vatra Dornei, situata la cinci kilometri departare.

Spații verzi, sport, agrement

În teritoriile intravilane ale localităților ce fac parte din teritoriul studiat, spațiile mai importante de recreere și agrement sunt modern amenajate și dotate cu echipamente corespunzătoare la standarde europene.

În preajma unităților școlare (școli, grădinițe) există parcuri de joacă și locuri special amenajate. Alte spații verzi sunt concentrate în jurul bisericilor

Dincolo de toate acestea, munții și pădurile înconjurătoare reprezintă principala resursă ecologică, ambientală și peisagistică a comunei. Potențialul turistic și recreativ al zonei este mare și încă insuficient valorificat.

Obiective industriale și zone periculoase

În sectorul secundar al economiei comunei Dorna-Arini domină industria și construcțiile, reprezentând 31% din totalul activităților economice. Între activitățile industriale domină activitatea de prelucrare a lemnului (tăiere, rindeluire, impregnare), la care se adaugă activitățile din industria alimentară, cu subramurile morărit și panificație și industria de fabricare îmbrăcăminte.

Industria lemnului este una dintre cele mai importante ramuri ale economiei comunei Dorna-Arini, fiind susținută de importante resurse forestiere ale zonei, constituindu-se, de altfel, și ca o activitate cu tradiție. Un număr de 38 unități economice au drept obiect de activitate prelucrarea lemnului, mai precis tăierea și rindeluirea lemnului, impregnarea lemnului. Substanțele dăunătoare mediului rezultate din aceste activități sunt rumegușul și resturile de material lemnos depozitate incorect pe malurile apelor, care pot produce degradarea și poluarea lor.

Din industria alimentară pot rezulta deșeuri care, incorect gestionate și depozitate, pot cauza efecte poluante asupra mediului.

Sectorul construcțiilor (5.78% din totalul activităților care se desfășoară în comuna Dorna-Arini), caracterizat printr-un remarcabil dinamism în ultima perioadă, este și acesta un potențial poluator pentru mediu. Din desfundarea străzilor și drumurilor rezultă substanțe gudronate și substanțe cu lianți bituminoși sau hidraulici (ex. asfalt, macadam). Din construcția clădirilor rezultă pietriș, mortar, deșeuri de beton și zidărie, ciment, ipsos, deșeuri minerale care conțin poluanți: zidării îmbibate cu ulei sau tencuială, azbociment.

Emanațiile de gaze și fum de la stația de preparare a mixturilor asfaltice pot produce poluarea atmosferei. Apoi, din activitatea de întreținere și reparare a autovehiculelor rezultă cauciuc, uleiuri uzate, reziduuri de combustibili, pulberi, care deasemenea pot fi potențiali poluatori.

Rețeaua principală de căi de comunicație

Principalele căi rutiere de pe teritoriul comunei sunt:

- **DN 17B** care leagă Vatra Dornei de lacul Izvorul Muntelui, coborând pe valea Bistriței în județul Neamț, până la intersecția cu DN15 aflată în dreptul localității Roșeni.
- **DJ 174** realizează legătura între comuna, respectiv localitatea Dorna-Arini și comunele Șaru Dornei-Panaci-Broșteni unde se intersectează cu DN 17B,
- **DC 76** pe traseul Vatra Dornei – Gheorghieni - Rusca

Depozite de deșeuri menajere și industriale

Pe teritoriul comunei Dorna-Arini nu există un depozit autorizat, corect amenajat, pentru gunoiul menajer.

Colectarea se face totuși, în sistem mixt (neselectiv), în tomberoane amplasate pe întreaga suprafață a intravilanului. Acestea sunt ridicate săptămânal, în urma unui contract încheiat cu o societate de salubritate din Vatra Dornei și depozitate la groapa de gunoi a orașului.

Pe lângă gospodăriile sunt amplasate, însă, depozite de gunoi provenit din activitatea zootehnică, fără a respecta reglementările în domeniu pentru evitarea poluării solului și a apei freatică, în condițiile în care alimentarea cu apă se face exclusiv din izvoare. Deși majoritatea locuințelor sunt alimentate cu apă curentă din surse proprii, în comună nu există însă un sistem centralizat de canalizare a apelor uzate.

Depozitarea necontrolată a deșeurilor provenite din activitățile gospodărești și industriale reprezintă un risc pentru calitatea factorilor de mediu, conducând, datorită fenomenului de infiltrație, la impurificarea locală a apei și solului și scăderea calității terenurilor.

1.11. Disfuncționalități – priorități

Identificarea surselor de poluare

Aerul, apa și solul sunt resursele de mediu cele mai vulnerabile dar și cel mai frecvent supuse agresiunii factorilor poluanți, având consecințe directe și grave nu numai asupra calității mediului înconjurător dar și asupra oamenilor, florei și faunei. Un prim pas în scopul reducerii și eliminării impactului poluării asupra acestor factori constă în identificarea surselor de poluare.

Principalele domenii reprezentând surse de poluare a mediului comunei Dorna-Arini sunt industria, transporturile, agricultura (îndeosebi creșterea animalelor), gospodăria comunală și echiparea edilitară.

Astfel, folosirea fertilizanților chimici, a pesticidelor, precum și a îngrășămintelor organice în agricultură poate determina poluarea solului și a apei dacă nu se respectă concentrația optimă stabilită prin studii agrotehnice realizate periodic. Cum însă suprafețele utilizate pentru cultura plantelor sunt reduse și se rezumă la cultivarea cu precădere a cartofului, impactul acestei activități este redus. Mai importantă este depozitarea inadecvată a deșeurilor provenite din activitatea de creștere a animalelor.

Echiparea edilitară și gospodăria comunală generează probleme pentru mediu prin variate surse. În primul rând trebuie menționate emisiile de gaze (CO, CO₂, NO_x, SO_x), pulberi sedimentabile, fum, funingine, rezultate în urma proceselor de ardere de la încălzirea locuințelor comunei.

Altă sursă de poluare ce ține de echiparea edilitară și gospodăria comunală este generată de ineficiența colectării, transportului și depozitării tuturor deșeurilor menajere ca și de inexistența unor platforme controlate și amenajate corespunzător pentru deșeurile menajere și animale în localitățile comunei Dorna-Arini. Depozitele improvizate de deșeuri reprezintă adevărate surse de poluare a solului, apei și aerului, dar și surse de infecții și factori patogeni pentru populația locală.

Datorită acestor lipsuri în sistemul de echipare edilitară și gospodărie comună, există pericolul infestării surselor locale de apă subterană (fântâni, izvoare) și a apelor de suprafață cu substanțe dăunătoare provenite din cultura plantelor, creșterea animalelor și infiltrațiile de la depozitele improvizate de deșeuri organice și de la grupurile sanitare permeabilizate.

Fumul rezultat din procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor social-economice nu afectează decât în mică măsură mediul, o mai mare problemă constituind-o traficul auto foarte intens, de tranzit sau local, de transport industrial.

Mai importante sunt însă efectele negative asupra mediului produse de activitatea industrială din domeniul prelucrării lemnului, a construcțiilor, prin stația de preparare a mixturilor asfaltice sau tăieri necontrolate, abuzive de arbori.

Calitatea factorilor de mediu

Factorii de mediu aer, apă, sol, vegetație și faună constituie o parte importantă a patrimoniului oricărei comunități umane. În același timp însă, ei reprezintă resursele de mediu cele mai vulnerabile și cel mai frecvent supuse acțiunii factorilor poluanți, având consecințe directe și grave atât asupra calității mediului înconjurător cât și asupra sănătății populației și a celorlalte organisme vii.

Factorii de mediu se află în relație de interdependență unul față de celălalt, astfel încât, orice intervenție antropică asupra unei componente de mediu induce, inevitabil, consecințe și asupra celorlalte.

Diminuarea calității mediului este determinată de două categorii de acțiuni:

- acțiuni fizice naturale (eroziuni, exces de umiditate, unele fenomene climatice și hidrologice etc.), care afectează calitatea solurilor, apelor, aerului, florei și faunei și care pot fi accentuate de activitatea antropică;

- acțiuni antropice generate de dezvoltarea economico - socială a teritoriului, care au un rol hotărâtor în procesul de transformare a mediului natural într-un mediu antropizat, inclusiv prin dinamizarea și accentuarea unor fenomene fizice.

a) Calitatea aerului

Poluarea aerului este rezultatul unor procese naturale și antropice. Pe teritoriul comunei Dorna-Arini nu există o rețea proprie de prelevare a probelor pentru stabilirea calității aerului.

Conform analizei datelor înregistrate de APM Suceava la stația de fond regional EM-3 Poiana Stampei, nu au fost semnalate depășiri ale valorilor limită (VL) pentru nici unul din parametrii monitorizați.

Nu s-au depășit limitele maxime admise conform STAS 12574/1987 pentru probe momentane (medii 30 minute) și probe medii de 24 ore la nici unul din poluanții gazoși monitorizați: NO₂, SO₂, O₃, CO.

Pot fi menționate o serie de surse locale cu caracter temporar, accidental sau continuu, reprezentate prin următoarele activități umane:

- procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor socio - economice, care generează monoxid de carbon (CO), dioxid de carbon (CO₂), oxizi de azot (NO_x), oxizi de sulf (SO_x), hidrocarburi policiclice aromate care se atașează de funingine, pulberi sedimentabile, fum, funingine (mai ales în timpul iernii);

- circulația și transportul rutier generează NO_x, CO₂, CO, hidrocarburi nearse, aerosoli de halogenuri de Pb, suspensii formate din particule de carbon ce absorb o serie din gazele eliminate, fum, substanțe adăugate benzinei sau uleiurilor pentru a le îmbunătăți calitățile (antioxidanți, anticorozivi) și zgomot.

- industria construcțiilor, de prelucrare a lemnului generează suspensii, pulberi rezultate din exploatarea, măcinarea, prelucrarea, transportul, depozitarea materialelor, cu efecte nocive asupra sănătății umane și a vegetației

b) Calitatea apelor

Apele de suprafață

Apa este esențială pentru populație și pentru desfășurarea activităților economice. Prosperitatea și bunăstarea unei comunități sunt direct dependente de furnizarea unei cantități suficiente de apă curată. Fiind o sursă limitată și deosebit de vulnerabilă, apa poate fi oricând deteriorată dacă populația nu intervine cu măsuri concrete de protecție. Dată fiind această degradare continuă, se impune gestionarea calității resursei de apă, astfel încât să se asigure cunoașterea, conservarea, protecția calității și cantității acesteia.

Râul Bistrița se încadrează în categoria I de calitate (conform STAS 4706/1988) la indicatorii CCO-Mn, O₂, reziduu fix, dar prezintă concentrații mărite la unii indicatori metalici: mangan, fier și zinc, datorită exploatărilor miniere din amonte (Tolovanu) precum și compoziției specifice a substratului, încadrându-se în categoria 3 de calitate după acești indicatori.

Dacă ne referim la calitatea apelor de suprafață din pâraiele de pe raza comunei, aceasta se încadrează în categoria I de calitate (conform STAS 4706/1988) la indicatorii CCO-Mn, O₂, reziduu fix.

Potențialii poluanți ai apelor de suprafață de pe raza comunei sunt apele reziduale provenite din gospodăriile populației și agenților economici, coroborate cu lipsa rețelei de canalizare, dejecțiile animaliere depozitate necorespunzător, deșeurile menajere depozitate pe malurile și în albiile cursurilor de apă, substanțele chimice (insecticide, pesticide, ierbicide) folosite în agricultură și ajunse în apele de suprafață prin scurgere superficială sau pătrunse inițial în pânza freatică prin infiltrații.

Apele subterane sunt mai puțin expuse riscului poluării. Calitatea apelor subterane este, de asemenea, foarte bună.

Principalele cauze (surse) care ar putea duce la poluare sunt infiltrațiile de la suprafață de substanțe organice sau chimice provenite din activități umane: depozități necorespunzătoare de deșeuri menajere, dejecții zootehnice, din substanțele fertilizante și de combatere a dăunătorilor utilizate în agricultură, utilizarea frecventă de closete uscate, lipsa rețelei de canalizare, surse de apă (captări, fântâni) fără perimetre de protecție.

c) Calitatea solurilor

Solul, ca rezultat al interacțiunii tuturor elementelor mediului și suport al întregii activități umane, este influențat puternic de acestea, atât prin acțiuni antropice, cât și ca urmare a unor fenomene naturale.

Calitatea solului este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de una sau mai multe restricții. Influențele dăunătoare ale acestora se reflectă în deteriorarea caracteristicilor și funcțiilor solurilor, respectiv în capacitatea lor bioproductivă, dar, ceea ce este și mai grav, în afectarea calității produselor agricole și a securității alimentare, cu urmări serioase asupra calității vieții omului.

Poluarea solurilor

Potențialele surse de poluare a solurilor comunei Dorna-Arini sunt în principal de natură biologică sau pulberi și plumb depus, provenit din gazele de eșapament ale autovehiculelor.

Astfel, principalul factor care poate cauza poluarea solurilor pe teritoriul comunei Dorna-Arini este depunerea și deversarea pe sol a deșeurilor menajere și a reziduurilor și dejecțiilor zootehnice. Dejecțiile zootehnice au un conținut mare de materie organică ușor biodegradabilă și de elemente nutritive (P, K, N, Ca, Mg, microelemente), constituind un îngrășământ organic foarte recomandat ca fertilizant al solurilor. Aceste considerente, alături de mirosul neplăcut resimțit la distanțe mari, impun aplicarea acestora ca îngrășămintă pe terenurile agricole în cantități moderate și numai după ce au fost compostate în condiții controlate. Administrate în cantități prea mari, dejecțiile zootehnice determină apariția riscului poluării solului datorită depășirii capacității de absorbție a solului respectiv.

Depunerile necorespunzătoare de deșeuri provenite din gospodării ocupă irațional și nejustificat terenurile. Depozitarea deșeurilor este necontrolată, deschisă, fără suprafață de nivelare, conducând la poluarea solurilor din zonele respective.

Deșeurile menajere pot fi surse de contaminare a mediului - prin diverși germeni microbieni, gaze rezultate din descompunere, cu miros respingător (amoniac, hidrogen sulfurat și altele) - și a solului, prin infiltrațiile care ar trebui colectate și epurate înainte de a fi evacuate.

d) Calitatea vegetației și faunei

Vegetația naturală a comunei Dorna-Arini, caracteristică silvostepii, ca și biotopurile caracteristice acesteia au fost modificate de-a lungul timpului de diverse activități umane: deșteleniri, defrișări, chimizare, pășunat intensiv, dezvoltare rurală etc.

Astfel, vegetația forestieră s-a diminuat, atât din punct de vedere al cantității cât și al calității. Defrișările repetate au condus la reducerea suprafeței ocupate de păduri a comunei și creșterea celor cu pășuni, în timp ce valorificarea selectivă a speciilor forestiere a determinat exploatarea speciilor valoroase, ducând astfel la scăderea calității fondului forestier prin menținerea speciilor și exemplarelor puțin valoroase.

Referitor la calitatea pajiștilor, acestea au fost mult deteriorate din cauza pășunatului excesiv și pe timp umed. Neîntreținerea și exploatarea irațională au condus pe alocuri la reducerea numărului și vitalității speciilor ierboase și înmulțirea plantelor ruderales (buruieni).

Defrișările și deștelenirile practicate, uneori fără discernământ, în vederea extinderii pășunilor, au diminuat suprafețele ocupate de păduri. Aceste acțiuni au declanșat reacții negative asupra celorlalte componente naturale: reducerea debitelor apelor subterane și de suprafață, creșterea torențialității și a eroziunii etc.

Ca și vegetația, fauna de pe teritoriul comunei a suferit ca urmare a presiunilor exercitate de activitățile antropice care au determinat restrângerea arealelor, modificarea componenței populațiilor și a habitatelor, reducerea numerică a numărului de specii. Datorită rolului important al faunei în alimentația populației și în menținerea echilibrului biologic al biocenozelor și ecosistemelor, rezultă necesitatea protejării și ocrotirii faunei, prin instituirea de protecții speciale pentru speciile vulnerabile sau periclitate.

Conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice constituie o condiție a dezvoltării durabile a societății. Deși în multe locuri nivelul poluării a scăzut și protecția naturii a fost din ce în ce mai mult integrată în planurile de dezvoltare, biodiversitatea rămâne totuși sub amenințarea unui mare număr de factori perturbatori.

e) Calitatea fonică (nivel de zgomot)

Per ansamblu, poluarea fonică se încadrează în limite normale, spre valorile minime admisibile. Sunt înregistrate oarecare creșteri, dar mult sub maximul admisibil, în zona arterelor de circulație și a spațiilor industriale.

Priorități în intervenție

Prioritățile în domeniul mediului se referă, în principal, la acele măsuri necesare pentru rezolvarea disfuncționalităților majore de mediu menționate anterior. În acest sens se impun:

- asigurarea potabilității prin instituirea și delimitarea zonelor de protecție sanitară a captărilor de apă din subteran, respectarea distanțelor sanitare între acestea și eventualele surse de impurificare (closețe, gospodării);
- realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă;
- controlul strict al depozitării deșeurilor menajere și zootehnice, cu respectarea normelor în vigoare;
- recuperarea terenurilor afectate de depuneri de deșeuri menajere și zootehnice;
- recuperarea terenurilor degradate de alunecări și eroziune prin consolidări, plantații și alte lucrări de combatere a degradării solurilor;
- aplicarea de fertilizanți și utilizarea rațională a pajiștilor, prin evitarea suprapășunatului, pășunatul alternativ pe parcele;
- extinderea pădurii prin reîmpăduriri, efectuarea de lucrări silvice pentru întreținerea pădurii (rărituri, curățiri);

DISFUNCȚIONALITĂȚI

Din analizele făcute precum și din cele semnalate de către conducerea comunei, a rezultat un număr de disfuncționalități cu relevanță în contextul socio-economic actual.

Corelând fenomenele de natură economică cu aspectele vieții sociale, se constată existența unei economii bazate pe: creșterea animalelor, exploatarea forestieră, turism, ocupații care angrenează o mare

parte a populației active, în timp ce numărul locurilor de muncă din celelalte sectoare este mic, veniturile locuitorilor sunt reduse, infrastructura deficitară, dotări insuficiente.

Disfuncționalități:

- Zona de locuințe nu s-a dezvoltat coordonat, mergând întotdeauna pe o rețea de străzi existente.
- Fărâmițarea loturilor individuale în suprafețe mici și lipsa formelor de asociere a proprietarilor de pământ duce la imposibilitatea de a exploata terenurile prin metode științifice (aplicabile protejării solurilor, creșterii productivității etc.); din scăderea potențialului agricol la agricultura de subzistență derivă și imposibilitatea dezvoltării unei industrii zootehnice.
- Predominanța sectorului primar și secundar în structura populației active, în defavoarea sectorului terțiar și a întreprinderilor mici și mijlocii.
- Nivelul insuficient al unor dotări social-culturale, precum și starea precară a unor dotări existente afectează buna desfășurare a proceselor specifice.
- Drumurile satești sunt de calitate proastă, accesibilitatea fiind redusă în special pe timp nefavorabil.
- Lipsește alimentarea cu apă, canalizarea și alimentarea cu gaze naturale;
- Lipsa sistemului integrat de management al deșeurilor menajere.
- Rata ridicată a șomajului;
- Lipsa de preocupare a populației pentru recalificare și reconversie profesională.
- Nivelul slab al protecției sociale.

Aceste probleme au drept cauză:

- Lipsa stimulentele financiare, mai ales în sectorul agricol;
- Ritmul lent al reformei din diferite domenii ale vieții sociale și economice ceea ce duce la nerealizarea unor obiective agro-industriale cu fonduri private sau cu finanțări externe;
- Lipsa unui program de dezvoltare regională;
- Lipsa unei strategii pe termen lung pentru dezvoltarea sectorului industrial local și pentru dezvoltarea serviciilor;
- Nivelul redus al salariilor și pensiilor;
- Lipsa investițiilor străine;
- Lipsa resurselor financiare locale.

Obstacolele în rezolvarea acestor probleme sunt:

- Tradiționalismul, spiritul conservator;
- Birocrația;
- Nivelul redus al bugetelor locale;
- Blocajul financiar;
- Echipamentul tehnic insuficient și uzat din agricultură;
- Accesul dificil pe piață (din punct de vedere al distanței, informației și competitivității).

În urma analizei acestor probleme, cauze și obstacole, prezentăm următoarele disfuncționalități pe domenii:

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
AGRICULTURĂ	• Organizarea deficitară, fărâmițarea exagerată a proprietăților agricole; • Dezechilibrarea structurii pe categorii de folosință a terenurilor; • Degradarea punctuală a pășunilor prin ravenare; • Dezechilibrarea structurii pe categorii de culturi; • Suprafața redusă a terenului arabil • Funcționarea necorespunzătoare a sistemului de aprovizionare tehnico – materială a serviciilor pentru agricultură; • Lipsa unităților locale de prelucrare a producției agricole; • Slaba implicare în preluarea producției agricole de la producători; • Lipsa calificării și instruirii agricultorilor

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
INDUSTRIE	• Posibilități reduse de prelucrare a producției agricole; • Volum mic al investițiilor străine și extra comunale în activitățile industriale.
TURISM	• Lipsa unui punct de promovare și informare turistică; • Traseele montane ce pornesc din comuna Dorna-Arini necesită lucrări de Refacere a indicatoarelor, a potecilor; • Lipsa cursurilor de pregătire profesională în domeniul turismului;
SERVICII	• O parte din servicii nu sunt conștientizate ca necesitate și utilitate; • Este necesară o mai mare coordonare între cererea și oferta de servicii prestate; • Existența unor servicii sub standarde; • Preferința antreprenoriatului pentru activitățile de comercializare a bunurilor;
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	• Echipare edilitară redusă; • Fenomen de dezvoltare tentaculară a vetrelor de sat.
POPULAȚIA ȘI RESURSELE DE MUNCĂ	• Degradarea echilibrului demografic, șomaj ridicat, grad de dependență economică mare. • Populația vârstnică, care are o pondere importantă, ridică probleme de investiții pentru ocrotirea sănătății, pentru ocrotirea socială, pentru asigurarea bătrâneții etc. • Lipsa de preocupare a populației pentru recalificare și reconversie profesională;
LOCUIREA	• Fond de locuit construit din materiale nedurabile, calitativ inferior sub aspectul confortului. • Zone cu P.O.T. și C.U.T. foarte mic; • Multe dintre construcțiile noi sunt amplasate necorespunzător, deseori prea aproape de albia apelor – pericol de inundații la viituri; • Unele construcții sunt amplasate la înălțime, cu drumuri de acces și versanți neconsolidați – pericol de alunecări ale versanților; • Lipsa dotărilor de strictă necesitate, sau prezența unora în stare insalubră; • Încălzirea populației se face cu sobe cu combustibili solizi;
DOTĂRI SOCIALE – CULTURALE	• Slaba reprezentare a unor profile importante (dotările și serviciile sanitare) • Insuficienta reprezentare a unor dotări de cultură și recreere; • Deplasarea pe distanțe mari pentru asigurarea unor servicii de natură administrativă.
ECHIPARE TEHNICĂ	
CIRCULAȚIE	• Drumuri cu îmbrăcăminte degradată (starea precară a drumurilor de interes local din comună); • Pe timp nefavorabil, datorită amenajării și echipării necorespunzătoare, pe tronsoanele neasfaltate și nepietruite, drumurile sunt impracticabile • Poduri degradate sau insuficient dimensionate ca gabarit.
GOSPODĂRIREA APELOR	• Efecte distructive înregistrate ca urmare a curgerii apei în regim torențial; • Apele pâraielor sunt în mare parte poluate de depozitarea pe malurile lor a unor deșeurumeguș de lemn.
ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE	• Lipsa unui sistem extins pe toată suprafața comunei de alimentare cu apă în comună; • Lipsa unui sistem extins pe toată suprafața comunei de canalizare în comună;
ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ	• Lipsa rețelei electrice pentru alimentarea noilor locuințe.
ALIMENTARE CU GAZE NATURALE	• Lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale;
TELECOMUNICAȚII	• Acoperire slabă sau inexistentă pentru semnalul mobil • Internet cu viteză scăzută sau instabil • Costuri ridicate pentru instalarea infrastructuri • Securitate și protecția datelor • Lipsa de educație digitală • Probleme de infrastructură și mentenanță • Lipsa unui cadru legislativ adecvat
PROBLEME DE MEDIU	
PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI	• Degradarea unor terenuri prin eroziune, alunecări de teren și exces de umiditate; • Defrișări și despăduriri provocate de doborâturile de vânt; • Tăierea pădurilor aflate în proprietate privată; • Lipsa informațiilor pentru populația comunei Dorna-Arini, cu privire la importanța protecției mediului înconjurător;

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
	Lipsa informațiilor privind sursele de poluări accidentale a factoriilor de mediu: aer , apă, sol.
DEPOZITAREA DEȘEURILOR MENAJERE	- Lipsa de educație și conștientizare a comunității - Motive economice și sociale - Probleme legate de gestionarea deșeurilor periculoase - Abandonarea de către cetățeni a deșeurilor în afara centrului de colectare a deșeurilor prin aport voluntar

Concluzii rezultate din analiza situației actuale realizate la nivelul comunei Dorna-Arini:

Comuna Dorna-Arini se încadrează în categoria comunităților rurale de mărime medie, cu profil zootehnic, cu resurse ambientale turistice mari, cu resurse de forță de muncă limitate.

Resursele naturale ale subsolului sunt modeste, cu toate acestea nu sunt exploatate suficient.

Resursele naturale ce se dezvoltă la nivelul solului (solul fertil, resurse forestiere, luciu de apă) sunt relativ bogate, dar limitate.

Profilul economic actual este cel agricol.

Potențialul uman are o structură care permite desfășurarea în bune condiții a tuturor activităților specifice spațiului rural.

Habitatul și echipările tehnico-ediliare nu au cunoscut până în prezent îmbunătățiri spectaculoase, tendința pentru următorii 10 - 15 ani trebuind să fie de depășire a condițiilor medii prezente la nivel de județ.

Sunt necesare precauții privitoare la posibilitatea producerii unor fenomene ce țin de riscurile naturale, în special alunecări de teren și inundații.

Prioritățile de intervenție

Prioritățile de intervenție avute în vedere la nivelul comunei Dorna-Arini, județul Suceava impun luarea unor măsuri pentru diminuarea surselor de poluare și degradare antropică, cum ar fi :

- Valorificarea în procent sporit a deșeurilor rezultate din activități de pe teritoriul comunei
- Refacerea calității apelor de suprafață prin stoparea deversării de ape uzate neepurate
- Colaborarea dintre autoritățile locale, cetățeni și reprezentanți direcției Silvice Suceava, pentru plantarea versanților defrișați
- Implicarea populației în protejarea mediului și aplicarea unor măsuri severe împotriva celor care nu respectă legislația în domeniu, pe principiul “poluatorul plătește”. Pentru rezolvarea în totalitate a acestei probleme a deșeurilor se urmărește adoptarea unui sistem eficient de gestiune integrată a deșeurilor, prin colectare, asigurare etapizată a condițiilor pentru colectarea selectivă, preluare, recuperare, neutralizare, incinerare și depozitare finală. Înființat, la nivelul comunei, prin hotărâre Consiliului Local Dorna-Arini, a serviciului public de gospodărire comunală, serviciu a cărui funcționare se bazează pe surse de finanțare extrabugetară, datorită precarității bugetului local. În acest context, prioritățile de intervenție ar trebui să vizeze diminuarea surselor de poluare și prevenirea degradării antropice a mediului. Câteva măsuri cheie care ar putea fi implementate:

1. Reducerea poluării aerului și gestionarea emisiilor de gaze
2. Protejarea resurselor de apă și gestionarea apelor uzate
3. Conservarea biodiversității și protecția pădurilor
4. Managementul agriculturii și protecția solului
5. Protejarea și restaurarea patrimoniului natural și cultural
6. Educația ecologică și implicarea comunității
Infrastructură pentru monitorizarea deșeurilor:
Crearea unui sistem de urmărire și monitorizare a gestionării deșeurilor, care să permită intervenții rapide în cazul depozitării ilegale sau al gestionării incorecte a acestora,

o firmă privată interesată. Pentru încurajarea acestor firme, se vor aplica măsuri de scutire sau diminuare a taxelor și impozitelor locale.

În cadrul dezvoltării viitoare a localităților comunei (sunt menținute toate dotările existente), sunt necesare următoarele instituții publice și servicii, în completarea celor existente:

- *Sănătate*- o creșă de copii în Dorna-Arini
- *Alimentație publică,financiar-bancare*- se propune o creștere a fondului construit actual cu 300 mp
- *Cultură*- un cămin cultural și cinematograf în Sunători
- *Spații comerciale*-complex comercial în Dorna-Arini
- *Prestări servicii* – cca.200 mp pentru fiecare localitate în parte
- *Înființare și dotare parcuri* - locuri esențiale pentru activitățile recreative ale comunității, oferind un spațiu verde pentru plimbări, sport, relaxare și socializare
- *Amenajare zonă de promenadă și relaxare* –spațiu modern, accesibil și primitor, destinat petrecerii timpului în aer liber, pentru turiștii și cetățenii comunei
- *Zonă spații verzi,sport, agrement*-amenajarea zonelor existente,îmbogățirea acestora cu dotări adecvate, spații de joacă pentru copii; amenajarea de zone tampon pentru zonele poluante;
- *Suprafața aferentă circulației carosabile*-va suferi modificări calitative în primul rând prin modernizarea străzilor existente și relizarea apoi de noi străzi (drumuri) în localitățile comunei;
- *Reabilitarea de șanțuri și trotuare* – asigurarea spațiilor sigure de deplasare pentru pietoni.
- *Zona de construcții aferente lucrărilor edilitare*- ținând seama de Normele de igienă privind mediul de viață al populației,aprobat prin OMS 981/1994, au fost propuse șase platforme de gunoi pentru depozitarea deșeurilor care nu sunt refoiosibile și care nu pot fi distruse în gospodăriile populației , amplasate conform normelor legale.
- *Alimentarea cu apă și canalizare*-
 - *Gospodărirea apelor*-odată cu sistematizarea localităților, se va regulariza apa pâraielor prin corectarea albiei și amenajarea malurilor
 - *Alimentarea cu apă*- se impune realizarea unui sistem centralizate de alimentare cu apă,
 - *Canalizare* – se impune realizarea unei instalații de preluare a apelor uzate de la gospodăriile racordate la rețeaua de apă și care va dirija aceste ape la stații de epurare, propuse pentru fiecare localitate componentă.
- *Alimentarea cu energie electrică și telecomunicații*-se impune o extindere a rețelei existente și înlocuire de conductori degradați;
- *Telecomunicații*- rezolvarea situației telefonizării comunei
- *Gospodărire comunală-Serviciul public de salubritate*- s-a luat în calcul înființarea unui astfel de serviciu subordonat Consiliului Local,dar și varianta concesiionării acestei activități la o firmă de profil (au fost solicitări în acest sens)
- *Protecția mediului*-mediul natural din comună nu este amenințat de factori majori de poluare a aerului, solului sau apei. Disfuncționalitățile semnalate la capitolul anterior se impun rezolvate prin măsuri administrative fie prin măsuri de organizare urbanistică.

Amenajarea zonelor existente, îmbogățirea acestora cu dotări adecvate, spații de joacă pentru copii ; amenajarea de zone tampon pentru zonele poluante.

1.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

În urma discuțiilor purtate cu autoritățile locale, a consultării populației precum și în urma analizelor efectuate, s-au stabilit ca posibili următorii factori care ar putea contribui la relansarea dezvoltării localităților comunei:

- Îmbunătățirea structurii rurale a localității, cu dezvoltarea unui nucleu urban în centrul de comună;
- Reabilitarea de șanțuri și trotuare – prin amenajarea de trotuare cu scopul de a asigura un spațiu de deplasare pentru locuitorii comunei Dorna-Arini.
- Valorificarea superioară a producției agricole vegetale și animale, precum și a lemnului, prin prelucrarea în unități proprii;
- Creșterea gradului de echipare tehnico-edilitară, în primă etapă realizarea unui sistem

- centralizat de alimentare cu apă ;
- Amenajarea de zone de agrement și sportive;
- Înființarea și dotarea de parcuri pentru a putea realiza activități precum plimbări, recreere, socializare, relaxare, petrecere a timpului liber și divertisment atât pentru adulți cât și pentru copii.
- Amenajare zonă de promenadă și relaxare spațiu deschis, modern și prietenos, care invită la plimbare și socializare atât pentru turiști cât și pentru locuitorii comunei Dorna-Arini.
- Construcții socio-culturale noi;
- Implementarea sistemului de colectare selectivă, preluarea și transportul deșeurilor menajere la depozitul zonal, în cadrul unui sistem integrat de management al deșeurilor;
- Refacerea construcțiilor în care se pot desfășura activități de natură socio-culturală (casă de cultură, grădinițe, școli);
- Transformarea calitativă a rețelelor stradale și îmbunătățirea căilor de circulație;
- Crearea de legături corespunzătoare cu localitățile învecinate.
- Dezvoltarea turismului sustenabil, prin utilizarea resurselor naturale și culturale ale comunei într-un mod sustenabil ar putea aduce multiple beneficii economice și sociale.
- Agricultură sustenabilă și dezvoltarea agroturismului, un sector agricol sustenabil ar putea contribui semnificativ la dezvoltarea locală. Implementarea unor practici agricole ecologice și sprijinirea fermierilor locali ar duce la creșterea producției de alimente de calitate, dar și la conservarea peisajului rural.
- Infrastructura și conectivitatea, prin îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a accesibilității comunei este esențială pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea economică pe termen lung.
- Sprijinirea micilor afaceri și antreprenoriatului prin încurajarea antreprenoriatului local este un factor-cheie pentru dezvoltarea economică a regiunii. Autoritățile locale pot crea un cadru favorabil micilor afaceri și startup-uri.
- Educația și formarea profesională prin îmbunătățirea educației și formarea profesională a tinerilor din comună va ajuta la creșterea nivelului de trai și la dezvoltarea unei economii bazate pe cunoștințe.
- Protecția mediului și dezvoltarea sustenabilă prin promovarea unui model de dezvoltare sustenabilă, în care resursele naturale să fie utilizate responsabil, va asigura o creștere pe termen lung.
- Colaborarea intercomunală și parteneriatele public-privat prin formarea unor parteneriate între autoritățile locale, sectorul privat și organizațiile non-guvernamentale va aduce resurse suplimentare și va sprijini dezvoltarea durabilă.

Opțiuni ale populației

Solicitățile populației constau în:

- Prevederea de amplasamente pe terenuri stabile la alunecări, în interiorul intravilanelor, pentru:
 - funcțiuni de interes public și servicii care lipsesc (CEC, bănci, cabinete notariale, complex comercial);
 - curți și construcții, în limita a 1000 mp/gospodărie, pentru locuințe necesare a fi nou construite, datorită creșterii numărului populației, a creșterii confortului de locuire (realizarea a minim 2,85 persoane/gospodărie și 10,5 mp arie locuibilă/persoană) și de rezerva de teren pentru eventualele strămutări de gospodării situate pe terenuri alunecătoare;
 - eventualele unități industriale, industrie mică și prestări servicii;
 - dotările de gospodărie comunală strict necesare;
- Dezvoltarea unor ramuri economice care să ocupe forța de muncă disponibilă (industrie mică, artizanat și activități meșteșugărești, unități de procesare a laptelui și a cărnii, extragerea pietrei,

etc.).

- Dezvoltarea turismului local, prin valorificarea potențialului existent al cadrului natural.

Deoarece actualele obiective strategice de dezvoltare, mărimea numărului de locuitori și tipul de organizare ca aglomerație rurală sunt premise ferme, comuna va continua să se extindă pe terenurile disponibile din jur încă din prima etapă, ținându-se seama de toate categoriile de bariere existente și de direcțiile prioritare de evoluție.

De aici rezultă necesitatea imperativă de a revizui întreaga strategie de dezvoltare a localităților comunei, și în mod special a centrului de comună - localitatea Dorna-Arini. În afara schimbărilor la nivel instituțional sunt necesare schimbări ale modului și aspectului de viață rurală.

Trecerea la un nivel superior, în primă fază, comportă în primul rând o revizuire a funcționalului zonei centrale: reparații capitale și consolidarea școlilor, a grădinițelor, a căminului cultural, reabilitarea unității medico-sociale; în vederea integrării estetice cu noul centru, completarea cu noi dotări (spații comerciale și de alimentație publică). Este necesar de asemenea ca pe viitor să fie aprobate și construite doar acele locuințe care corespund din punct de vedere calitativ și estetic cu funcțiunile de bază.

2. Administrația publică locală

2.1 Structura administrației publice locale

Aparatul de specialitate al primarului comunei Dorna-Arini funcționează în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019, privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Primarul reprezintă comuna în relațiile cu alte autorități, cu persoanele fizice sau juridice din țară sau străinătate.

Aparatul propriu de specialitate al primarului este organizat în compartimente, în cadrul cărora își desfășoară activitatea un număr de 33 salariați, funcționari publici și personal contractual (inclusiv însoțitori persoane handicap, alte forme de protecție socială).

Consiliul Local are în subordine servicii publice a căror organizare și funcționare a fost aprobată în conformitate cu prevederile legale și a căror Regulamente de Organizare și Funcționare le-a aprobat prin hotărâri distincte.

Prin HCL nr. 56 din 31.10.2019 s-a aprobat privind înființarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Dorna-Arini.

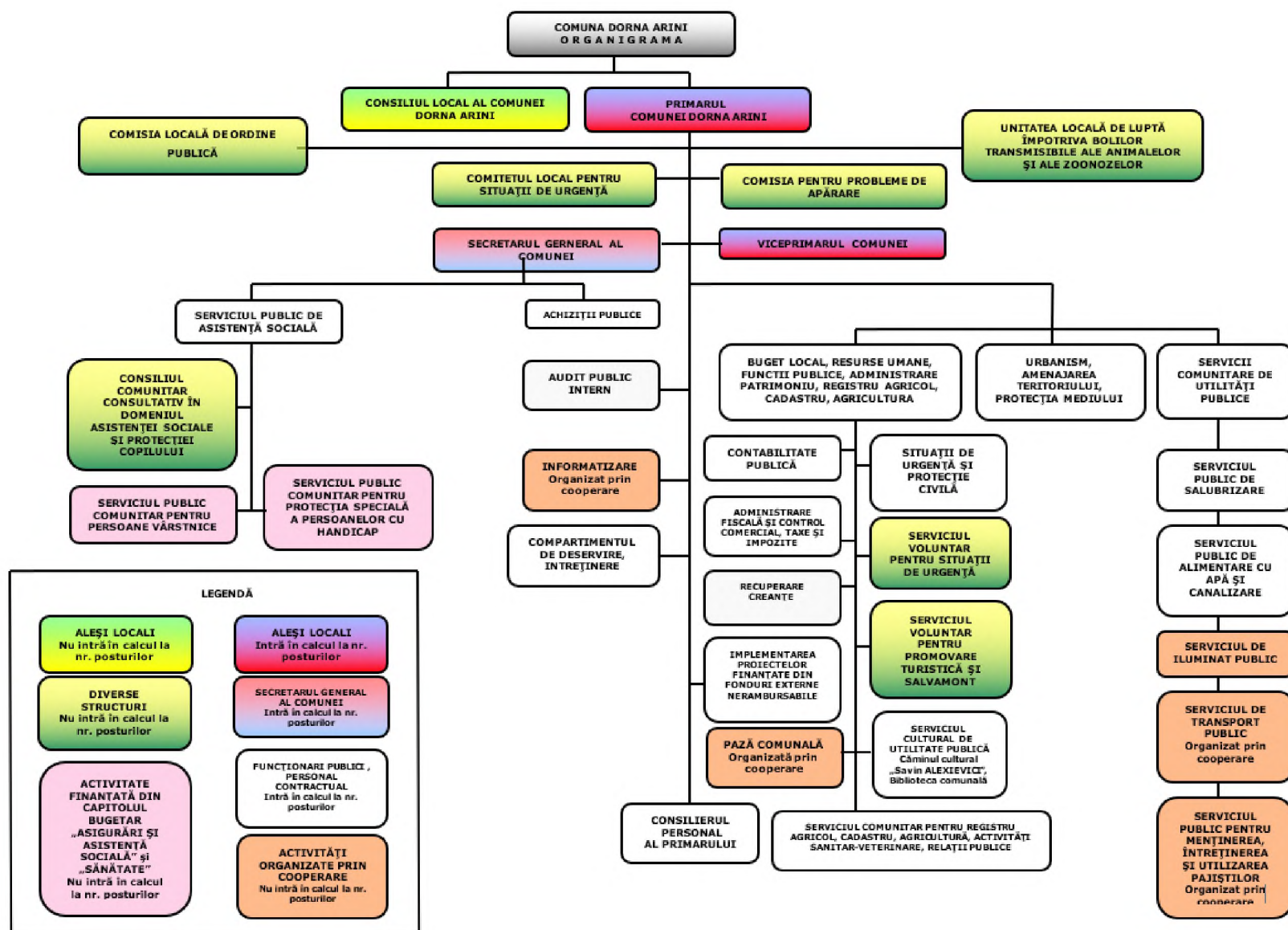
Prin HCL nr. 59 din 14.12.2011 s-a aprobat organizarea și funcționarea Serviciului Public de Asistență Socială Dorna-Arini.

2.1. Structura veniturilor și cheltuielilor

Total venituri - 3,083,837.78 RON

Total cheltuieli - 4,113,365.86 RON

Anexa 1 : Exercițiul bugetar



• Factorii interesați

Analiza Factorilor Interesați

Partea Implicata sau Factorul de Decizie	Care sunt asteptarile acestora ?	Ce putem face pentru a indeplini asteptarile ?	Ce se va intampla daca asteptarile acestuia nu sunt indeplinite ?	In ce mod ne influenteaza partea implicate sau factorul de decizie ?	Care sunt asteptarile noastre fata de partea implicate sau factorul de decizie ?	Importanta pentru succesul nostru 1- Putin 2- Important 3- F Important
Administratia Publica Locala	- realizarea planului de dezvoltare strategică - promovarea imaginii institutiei pe care o reprezinta - dezvoltarea durabila a localității, -identificarea, ierarhizarea si transmiterea nevoilor reale, prezente si viitoare ale cetatenilor pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Socio-Economica si a solutiilor optime de rezolvare a acestora; - o colaborare eficienta ; - o mai buna comunicare - motivarea cetatenilor	- respectarea strategiei elaborate, - informarea periodica privind stadiul actiunii - implicare activa a comunitatii locale - spirit de initiativa, - obiectivitate - asumarea cu responsabilitate a rolului pe care ni l-a încredintat comunitatea si Consiliul Local - facilitarea cresterii spiritului civic in comunitate - gasirea solutiilor la problemele identificate - prezentarea concreta a realizarii obtinute	- nu va participa din punct de vedere financiar - misiunea nu va fi indeplinita - va pune în pericol atragerea de fonduri / sprijin financiar -inseamna ca CDSE nu s-a implicat pe deplin si cu responsabilitate - APL-ul își va pierde încrederea în CDSE	- în mod esential; fara contributia financiara / materiala a acestuia nu se pot îndeplini obiectivele - sprijin financiar pentru proiectele propuse, lobby - informatii, idei, sustinere - oportunitati de finantare - legislatie si specialisti - încurajare pozitiva	-transparenta si onestitate -parteneriat intre CDSE si APL - sustinere materiala / financiara - cooperare - colaborare cu specialisti - mai multe informatii - investitii în infrastructura care sa deschida zona - sprijin în realizarea Planului Strategic de dezvoltare Socio-Economica - promovarea zonei - dezvoltare durabila	3

Agentii Economici	-promovarea imaginii firmei - accesarea de fonduri, finantari, dezvoltare si prosperitate	-informari despre proiecte, programe de finantare -cooperare în realizarea proiectelor - publicitate	-nu va participa din punct de vedere financiar -nu se va implica -va pune în pericol realizarea unuia/ mai multor proiecte -influenta negativa asupra dezvoltarii economice a comunei	-contributia financiara a acestora -influenta asupra activitatii economice	-cooperare -valorificarea resurselor financiare -promovarea, prezentarea oportunitatilor pe piata -sustinerea din partea sectorului privat a strategiei -înfiintarea unor întreprinderi care sa absoarba forta de munca existenta pe piata -dezvoltarea diferitelor ramuri ale industriei	2
Societatea civila (ONG-uri)	-promovarea obiectivelor acestora	-armonizare interese ONG /comunitate	-neimplicare în accesarea unor finantari specifice -riscul nerealizarii impactului dorit asupra unor grupuri tinta specifice	-indirect -implicare în rezolvarea problemelor comunitatii -lobby -informatii, idei, sustinere -oportunitati de finantare	-o buna colaborare	2
Biserica	- o buna convietuire a oamenilor - rezultate pozitive si vizibile	-competenta în activitatile desfasurate -implicare activa	-nu va ajuta în dezvoltarea spiritului civic al cetateanului -vom pierde un factor important	-la nivelul mentalitatii grupului tinta -îmbunatatirea vietii cetatenilor	-o buna implicare în viata comunitatii -dezvoltarea spiritului civic al cetatenilor	3
Institutiile de Invatamant	-sa promoveze si sa educe tinerii în spiritual competitiei si al implicarii în viata societatii civile (comunitatii locale)	-ne facem datoria si ne motivam strategia pe înțelesul lor, putem vorbi de o traducere a	-daca nu reusim sa cooptam de partea noastra acest factor de decizie atunci e	-în mod esential -implicarea activa a acestui factor conduce la reusita	- implicarea activa în dezvoltarea imaginii comunei - implicarea activa în educatia civica a tinerii	2

	-colaborare continua	evenimentelor, dar mai ales a implicatiilor pe care acestea le au asupra vietii tinerilor	foarte greu sa reusim o transformare durabila si definitiva (pozitiva) -nu vom reusi sa acordam o educare de calitate a copiilor nostri		generatii, în formarea cetateanului european -constientizare / implicarea directa a tinerilor, beneficiari directi ai dezvoltarii durabile (socio-economice) -identificarea obiectiva a lipsurilor si nevoilor materiale si logistice din unitatile de învățământ	
Mass-Media	-sa se realizeze o campanie transparenta, ampla si realista, pe termen lung cu rezultate cuantificabile	-ne îndeplinim strategia mediatizând fiecare actiune pe care o desfasuram, facem publice planurile strategice si suntem foarte deschisi la toate întrebările pe care mass media ni le adreseaza (vox populi)	-riscul unei imagini deformatate a procesului de dezvoltare durabila -neimplicare active a grupurilor tinta, datorata lipsei comunicarii	-în mod esential deoarece el este cel care influenteaza în modul cel mai sigur si amplu grupul tinta -colaborare -informatii cu privire la mijloacele de comunicare	-o colaborare fructuoasa -implicare activa în dezvoltarea imaginii comunei -transparenta -furnizare informatii -parteneriat	2
Furnizorii de utilitati	-reducerea costurilor proprii -accesarea finantarilor	-implicare activa -promovarea de proiecte în vederea îmbunatatirii serviciilor	-calitate slaba a serviciilor -colaborare slaba	-interese comune si complementare -colaborare	-punere la dispozitie de informatii specifice -sustenabilitatea proiectelor -sprijin în obtinerea de avize/ acorduri/autorizatii -parteneriat	1
Reprezentatele ministerelor la nivel judetean	-extinderea serviciilor sociale -proiecte care sa	-promovare proiecte de interes social, economic, cultural	-neimplicare/slaba implicare în rezolvarea problemelor socio-economice	-direct -informarea comunitatii asupra	-sprijin / cooperare -transparenta -operativitate si promptitudine -furnizare de informatii	3

	contina activitati de dezvoltare economica, servicii sociale, etc - atitudine proactiva		ale comunitatii	problemelor economico- sociale si a masurilor de rezolvare a lor	-parteneriat	
Consiliul Judetean Suceava	-dezvoltarea durabila a zonei - dezvoltarea socio-economica	-ne implicam, informam si ne consultam cu acest factor de decizie -reducerea costurilor proprii pentru anumite proiecte	-întârzieri în realizarea unor proiecte	-direct -informarea comunitatii asupra posibilitatilor de finantare	-acordare de avize, aprobari -implicare financiara -parteneriate	3
Prefectura Suceava	- aplicarea prevederilor legale pentru desfasurarea activitatilor administrative si economico-sociale	- atitudine proactive si interes pentru aplicarea legii	- intarzieri în realizarea pasilor pentru derularea activitatilor propuse	- sprijin în implementarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economica	- Sprijin pentru realizarea de parteneriate - Sprijin pentru obtinerea unor finantari de la Bugetul de stat - lobby	3
ANDR N-E	-identificarea si elaborarea de proiecte de dezvoltare -sa convingem potentialii investitori ca merita sa faca investitii majore -Dezvoltarea Socio-Economica	-ne implicam, informam si ne consultam cu acest factor de decizie -reducerea costurilor proprii pentru anumite proiecte -seriozitate, responsabilitate, perseverenta si transparenta în ceea ce intreprindem	-întârzieri în realizarea unor proiecte	-sprijin în elaborarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economica si la implementarea proiectelor	-acordare de avize, aprobari -implicare financiara -parteneriate	3

III. Analiza SWOT

1. Generalități

Analiza SWOT reprezintă o metoda de evaluare calitativă, bazată pe analiza mediului intern și extern al organizației, care furnizează informații privind poziția ocupată în raport cu mediul concurențial.

Numele este dat de inițialele cuvintelor din limba engleză ale elementelor care stau la baza ei:

Strengths – Puncte Tari (Calități)

Weaknesses – Puncte Slabe (Defecte)

Opportunities – Oportunități

Threats – Amenințări

Sintetic aceste elemente formează un tabel :

Mediul Intern							
Puncte Tari (Strengths)				Puncte Slabe (Weaknesses)			
Nr Crt	Majore	Neutre	Minore	Nr Crt	Majore	Neutre	Minore
1	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	1	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
2	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	2	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
3	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	3	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
Oportunități (Opportunities)				Amenințări (Threats)			
Nr Crt	Majore	Neutre	Minore	Nr Crt	Majore	Neutre	Minore
1	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	1	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
2	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	2	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
3	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	3	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>	<i>Factori</i>
Mediul Extern							

Punctele Tari – Strengths

Sunt acei factori interni (controlați de organizație) care fac ca o organizație să fie mai competitivă decât celelalte organizații concurente de pe piață . Ele descriu atributele pozitive, tangibile și intangibile ale organizației, resursele sau capacitățile de care dispune organizația .

Ex : Oamenii cu tot ceea ce reprezintă ei : cunoștințe, trecut, educație, referințe, contacte, reputație, capacitate, etc

Capitalul disponibil

Echipamente

Credite

Asezare geografică

Puncte Slabe – Weaknesses

Sunt acei factori interni (controlați de organizație) care reliefează ceea ce nu face bine organizația sau punctele în care organizația are capacități sau resurse inferioare în comparație cu concurența . Acești factori au nevoie de îmbunătățiri pentru a putea atinge obiectivele.

Ex : Lipsa de experienta
Resurse limitate
Oferta de servicii inferioara
Asezarea geografica
Lipsa de acces la tehnologie

Oportunitati - Opportunities

Sunt acei factori externi (necontrolati de organizatie) atractivi pentru organizatie care motiveaza demersul (actiunile) organizatiei. Oportunitatile includ orice situatie curenta sau viitoare favorabila organizatiei de care aceasta poate spera sa beneficieze .

Ex : Schimbari in stilul de viata
Rezolvarea problemelor asociate cu situatii curente
Perceptia pozitiva a organizatiei
Resursele financiare

Amenintari – Threats

Sunt acei factori externi (necontrolati de organizatie) care pot pune organizatia in situatii de risc (primejdie) si care in lipsa unei reactii de contracarare (aparare) din partea organizatiei, va produce efecte negative (daune) .

Ex : Reglementari guvernamentale
Caderi economice
Inflatie
Schimbari in comportamentul membrilor organizatiei

De ce facem o analiza SWOT ?

1. Pentru a afla raspunsul la intrebarea : Unde suntem ?
2. Pentru a realiza o concordanta strategică între resursele si potentialul organizatiei (mediul intern) si mediul extern .
3. Pentru a stabili strategiile alternative de actiune .

Optiuni Strategice

In procesul de evaluare si selectie strategică se au in vedere :

- Gradul in care acestea se bazeaza pe punctele tari ale organizatiei
 - Modul in care ele pot sa asigure depasirea punctelor slabe
 - Utilizarea la maxim a oportunitatilor care pot aparea
 - Minimalizarea amenintarilor care pot pune in pericol gradul de realizare a obiectivelor strategice
1. Strategii de tip **S / O** : sunt strategii ofensive care utilizeaza punctele tari in vederea valorificarii optime a oportunitatilor oferite de mediul extern .
 2. Strategii de tip **W / O** : sunt strategii orientate spre schimbare care exploateaza oportunitatile oferite de mediul extern, concurential, in scopul contracararii punctelor slabe .
 3. Strategii de tip **S / T** : sunt strategii diversificate care utilizeaza punctele tari in vederea reducerii amenintarilor venite din partea mediului extern .
 4. Strategii de tip **W / T** : sunt strategii defensive care vizeaza reducerea punctelor slabe si evitarea amenintarilor mediului extern .

Mesajul transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente:

- **construiește** pe Punctele Tari,
- **elimină** Punctele Slabe,
- **exploatează** Oportunitățile,
- **îndepărtează** Amenințările.

În cazul de față analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării strategice în cadrul administrațiilor publice.

Înainte de a începe o analiză SWOT este absolut necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general al situației existente pentru ca în cadrul discuțiilor toți participanții să aibă o “ bază comună ” (vezi Cap II) .

Această etapă preliminară reprezintă un element fundamental din moment ce, de cele mai multe ori, persoanele active de la nivel comunității dispun de o informare asimetrică și au viziuni diferite asupra temelor de dezvoltare.

2. Domenii de interes

2.1 Administrare Domeniu Public si Privat

Domeniu : Administrare Domeniu Public si Privat	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Existenta PUG reactualizat - Existenta Regulamentului de Urbanism General aferent PUG-ului - Vecinătatea cu mun. Vatra Dornei – stațiune turistică de interes național - Existenta rețelelor private de transport apă potabilă în satele Dorna-Arini, Cozănești, Ortoaia, Gheorghieni, Rusca, Călinești - Existenta liniei electrice aeriene (L.E.A.) de medie tensiune de 20 KV. - Existenta rețelei de joasă tensiune - Realizarea lucrarilor de cadastru si carte funciara - Profilul agro-zootehnic al comunei predominant ecologic - Existenta unei strategii de amenajare a teritoriului - Existența DN 17B și DJ 174 ce tranzitează comuna, facilitand legăturile organice de intercondiționare cu celelalte localități ale județului, în special cu mun. Vatra Dornei - Realizarea și infiintare infrastructurii de apă și apă uzată în Comuna Dorna Arini, judetul Suceava - Existența unor clădiri publice revotate - Existența uor spații de joacă pentru copii dar și pentru sport	- Existenta unor zone cu riscuri naturale - In subunitatile teritorial-administrative ale comunei, populația se alimentează în marea majoritate, cu apa din rețelele private de aducțiune și din fântâni, apă care nu în toate cazurile îndeplinesc condiții de calitate dorite . - Încălzirea locuințelor în comuna se realizeaza în prezent cu sobe si centrale pe combustibil solid (lemne) - Dezvoltarea diferentiata a subunitatilor teritorial administrative - Arie mare de întindere a zonelor de locuințe - Prezența în intravilan a terenurilor slab construite - Existenta intersecțiilor conflictuale in rețeaua de cai de acces - Poduri si podete deteriorate - Inexistenta rețelei de gaze naturale - Dezvoltarea tentaculara a localității
Oportunitati	Amenintari
- Stabilirea relațiilor reciproce de muncă, aprovizionare și servicii între comuna Dorna-Arini și zona învecinată - Existenta in intravilan a unei bogate zone verzi - Existenta potențialului turistic - Posibilitatea de asociere cu localitatile riverane - Disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților - Autoritati locale proactive - Posibilitati de accesare a fondurilor externe si interne (FEADR, europene, norvegiene, elvețiene, PNRR)	- Lipsa fondurilor de rulaj, pentru derularea proiectelor din fondurile structurale; - Resurse financiare insuficiente; - Migrația masivă a tineretului catre zonele urbane sau chiar în afara tarii datorită lipsei locurilor de muncă

2.2 Protectia Mediului

Domeniu : Protectia Mediului	
Puncte Tari	Puncte slabe
- In comuna nu exista probleme majore de poluare a apei si aerului - Pe teritoriul comunei nu sunt amplasate unități economice poluante. - Cadru natural deosebit de atractiv și reconfortant. - Înființarea unui centru de colectare a deșeurilor prin aport voluntar	- Existenta zonelor cu risc natural (alunecari de teren, inundatii ocazionale, fenomenul de mlastinire) - Lipsa sistem centralizat de evacuare si tratare a apelor menajere - Lipsa unui sistem de management pentru gestionarea colectarii deseurilor menajere (platforme de colectare, sistem de transport, etc.) - Neamenajarea văilor pâraielor ce trec prin localitate - Inexistența unor zone verzi amenajate pentru agrement
Oportunitati	Amenintari
- Posibilitatea asocierii cu localitatile riverane in vederea creerii unui sistem de management al deseurilor adecvat necesitatilor localității - Autoritati locale proactive - Posibilitati de accesare a fondurilor externe si interne (FEADR, Mediu, PNRR , euripene etc.)	- Lipsa fondurilor de rulaj, pentru derularea proiectelor din fondurile structurale; - Resurse financiare insuficiente.

2.3 Administratie Publica

Domeniu : Administratie Publica	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Personal pregatit - Atitudine proactiva a personalului - Sediul Primăriei renovat - Interiorul cu dotări funcționale și modern - Exisența resurselor informatice suficiente	- Personal insuficient - Lipsa fondurilor pentru desfasurarea activitatii in conditii moderne
Oportunitati	Amenintari
- Posibilitatea de accesare a fondurilor externe si interne pentru derularea de proiecte	- Dificultăți în cofinanțarea proiectelor

2.4 Relatia cu Societatea Civila

Domeniu : Relatia cu Societatea Civila	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Autoritati locale proactive	- Dezinteresul membrilor comunitatii - Lipsa unei strategii de informare a reprezentantilor societatii civile din afara comunitatii - Neimplicarea tinerilor in identificarea si solutionarea problemelor comunitatii

Oportunitati	Amenintari
- Existenta programelor de finantare care sprijina dezvoltarea societatii civile (LEADER, etc) - Conditionarea accesarii surselor de finantare de organizarea societatii civile (crearea de ONG-uri specifice)	- Lipsa de informare a comunitatii cu privire la oportunitatile existente - Plecarea agentilor economici

2.5 Dezvoltare Economico-Sociala

Domeniu : Dezvoltarea Economico-Sociala	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Prezenta masiva a proprietatilor private pe teritoriul localității - Potentialul agro-zootehnic al localității - Existenta unui dezvoltat spirit al proprietatii in comunitate - Traditia locuitorilor zonei - Localitatea nu a fost cooperativizata inainte de revolutie - Existenta unui real potential turistic - Existenta resursei umane in localitate	- Lipsa infrastructurii economice puternic dezvoltată - Agenți economici orientați spre anumite domenii de activitate
Oportunitati	Amenintari
- Existenta programelor de finantare pentru intreprinzatorii de toate categoriile	- Ne implementarea unei strategii de promovare a oportunitatilor zonei

2.6 Buget-Finante

Domeniu : Buget-Fiante	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Lipsa agentilor economici cu diverse domenii de activitate in localitate - Resursele locale	- Lipsa resurselor locale in special economica - Spirit antreprenorial scazut
Oportunitati	Amenintari
- Existenta fondurilor pentru sprijinirea dezvoltarii economice	- Lipsa terenurilor pentru investitii in domeniul public

2.7 Gospodarire Comunală

Domeniu : Gospodarire Comunală	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Existenta celor doua servicii publice in subordinea Consiliului Local - Existenta beneficiarilor acestor servicii	- Lipsa de interes pentru solutionarea problemelor legate de infiintarea sau externalizarea acestor servicii - Lipsa resurselor pentru infiintare
Oportunitati	Amenintari
- Legislatia in domeniul asocierii - Legislatia in domeniul serviciilor de gospodarire comunală - Existenta fondurilor de finantare	- Reticenta autoritatilor locale din unitatile teritorial ad-tive riverane

2.8 Invatamant

Domeniu : Invatamant	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Cadre didactice active cu experienta in domeniul implementarii proiectelor de finantare - Școli modernizate la standarde europene - Existența resurselor informatice și inteligente în școli - Existența unor dotări inteligente în școli	- Lipsa motivației copiilor pentru învățământ în toate ciclurile universitare
Oportunitati	Amenintari
- Existenta fondurilor interne si externe pentru dezvoltarea resurselor umane - Existenta ONG-urilor de profil	- Lipsa resurselor financiare - Interers scazut al ISJ

2.9 Cultura

Domeniu : Cultura	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Formații artistice active si interesate in rezolvarea problemelor - Existenta unor lacase de cult susceptibile de a fi incluse in lista obiectivelor de patrimoniu - Existenta unei palete variate de obiceiuri si datini pastrate in comunitate - Interesul manifestat de locuitorii localității pentru manifestarile culturale - Existența unor ansambluri de tradiție	- Lipsa unui cămin cultural modern - Renovarea unor lăcașe de cult - Finalizarea lucrarilor la lacasele de cult - Lipsa abilitatilor necesare pentru organizarea manifestarilor culturale - Neimplicare mai mare a tinerilor in activitati culturale
Oportunitati	Amenintari
- Existenta fondurilor de finantare - Potentialul tinerilor - Experienta cadrelor didactice in derularea proiectelor	- Lipsa resurselor locale - Lipsa unui ONG care sa activeze in acest domeniu

2.10 Sport si agrement

Domeniu : Sport si Agrement	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Existenta unor terenuri de sport pe langa unitatile scolare cât și cel comunal, care pot fi amenajate si introduse in circuit - Existenta terenurilor aflate in proprietate privata sunt amenajate ca locatii de agrement - Sprijinul autoritatilor locale pentru amenajări și dotări de spații de petrecere a timpului liber, de recreere și sport	- Lipsa locuri de recreere si agrement - Lipsa terenurilor de sport amenajate - Nevalorificarea corespunzatoare a potentialului zonei
Oportunitati	Amenintari
- Existenta surselor de finantare - Existenta potentialului asociativ - Dorinta de implicare a autoritatilor	- Lipsa resurselor financiare - Lipsa ONG-urilor in domeniu

	- Lipsa terenurilor din domeniu public pentru amenajare
--	---

2.11 Sanatate

Domeniu : Sanatate	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Existenta cadrelor medicale (medici de familie) - Dorinta cadrelor medicale de a oferi servicii de asistenta de calitate - Sprijinul autoritatilor locale	- Lipsa unui parteneriat cu cadrele medicale - Lipsa unei Farmacii umane
Oportunitati	Amenintari
- Existenta fondurilor de finantare - Posibilitatea de infiintare a unor structuri asociative de profil - Posibilitatea de atragere a unei societati comerciale de profil, pentru infiintarea unor puncte de lucru	- Legislatia in domeniu - Distanta foarte mari pana la locatiile unde populatia poate beneficia de servicii de asistenta medicala de specialitate - Lipsa cadrelor medii

2.12 Protectie Sociala

Domeniu : Protectie Sociala	
Puncte Tari	Puncte slabe
- Existenta nevoii de asistenta sociala - Existenta unui numar semnificativ de asistenti personali - Interesul CL pentru dezvoltarea acestor tipuri de servicii (datorita ponderii semnificative a potentialilor beneficiar de servicii)	- Lipsa serviciilor alternative de asistenta sociala - Lipsa resurselor financiare - Lipsa prezentei ONG-urilor de profil in localitate - Lipsa de informare a cetatenilor vizavi de posibilele oportunitati
Oportunitati	Amenintari
- Existenta surselor de finantare - Existenta ONG-urilor de profil	- Lipsa de promovare pentru atragerea de ONG-uri in zona - Imposibilitatea de asigurare a spatiilor adecvate pentru desfasurarea activitatilor ONG-urilor

2.14. Concluzii

Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economica a Localității va include actiunile necesare pentru realizarea obiectivelor corespunzatoare directiilor strategice aferente domeniilor analizate, bazandu-se pe punctele tari identificate, valorificand oportunitatile existente, urmarind eliminarea punctelor slabe si anihiland influenta negativa a posibilelor amenintari .

Implementarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economica va conduce la atingerea graduala a obiectivelor ce reies din necesitatea eliminarii punctelor slabe identificate, fiecare obiectiv atins constituindu-se intr-un suport necesar (devenind un punct tare) pentru alte activitati colaterale sau pentru atingerea altor obiective.

Conditia necesara pentru atingerea obiectivului central, Dezvoltarea Durabila a localității, o constituie abordarea integrata, ierarhizata (prioritizata) a intregului Plan de Actiune aferent Strategiei de Dezvoltare Socio-Economica a localității.

IV. Strategia de dezvoltare socio-economica

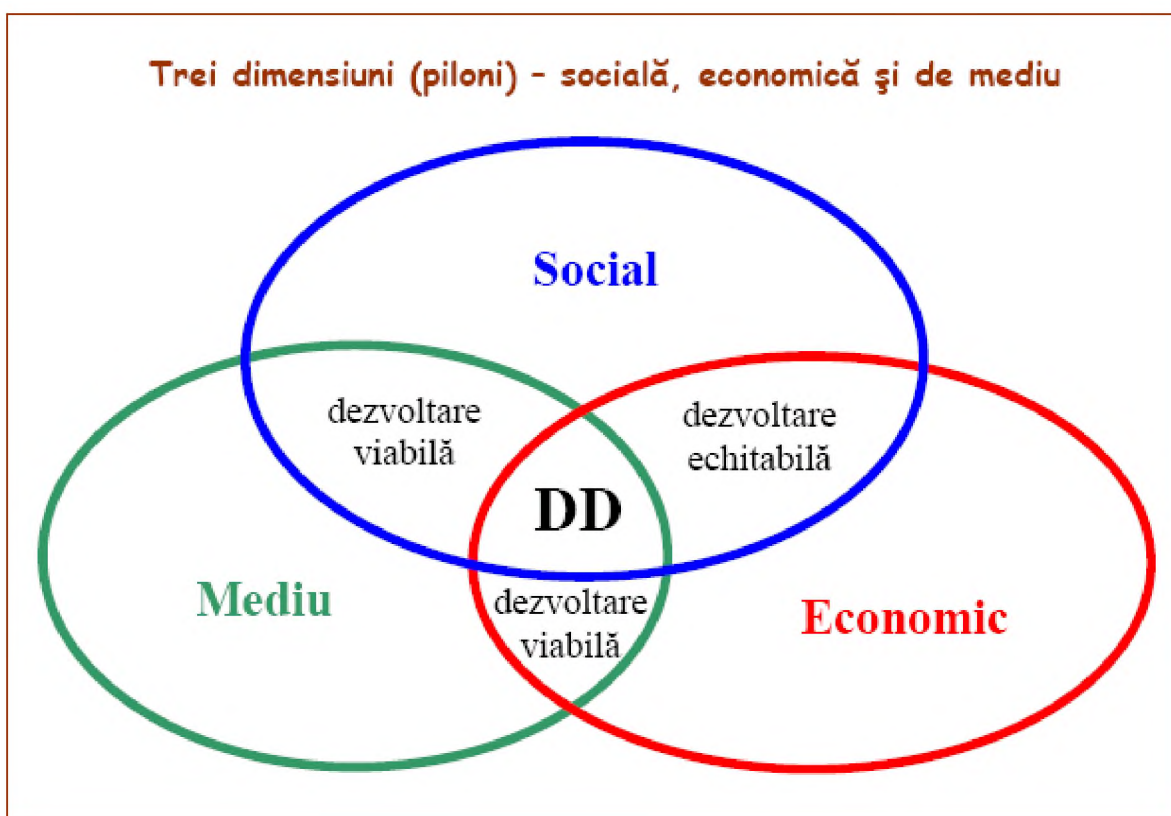
1. Generalitati

1.1 Dezvoltarea durabila

Dezvoltarea durabilă = „acea dezvoltare ce răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde nevoilor lor”

Mult timp mediul a fost tratat ca un sector aparte, izolat, iar sărăcia ca o problemă socială, în loc să fie ambele considerate ca preocupări transversale, interdependente cu celelalte domenii ale dezvoltării.

În cadrul conceptului de dezvoltare durabilă, mediul este abordat din perspectiva a trei aspecte: resursele naturale, poluarea și „catastrofele lente” care par neglijabile pe termen scurt dar care pot fi dramatice pe termen lung.



1.2 Dezvoltarea Locala

Dezvoltarea locală = dezvoltarea comunitară + planificarea dezvoltării

Dezvoltare comunitară = participare activă și integrarea comunității în procesele de dezvoltare locală în vederea atingerii bunăstării pentru toți membrii ei .

Planificarea dezvoltării = ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se

stabilește o strategie cu obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge.

Planificarea poate fi de **tip expert** (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice a dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior), **consultativ** (implicând un grup restrâns de stakeholderi) sau **participativ** (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziune cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

1.3 Metode și caracteristici comune de planificare strategică

Metodele de planificare strategică variază în funcție de condițiile și prioritățile fiecărei zone. Totuși, există o serie de caracteristici comune identificate din exemplele de bune practici. Toate aceste caracteristici sunt egale ca importanță și nu trebuie prioritizate :

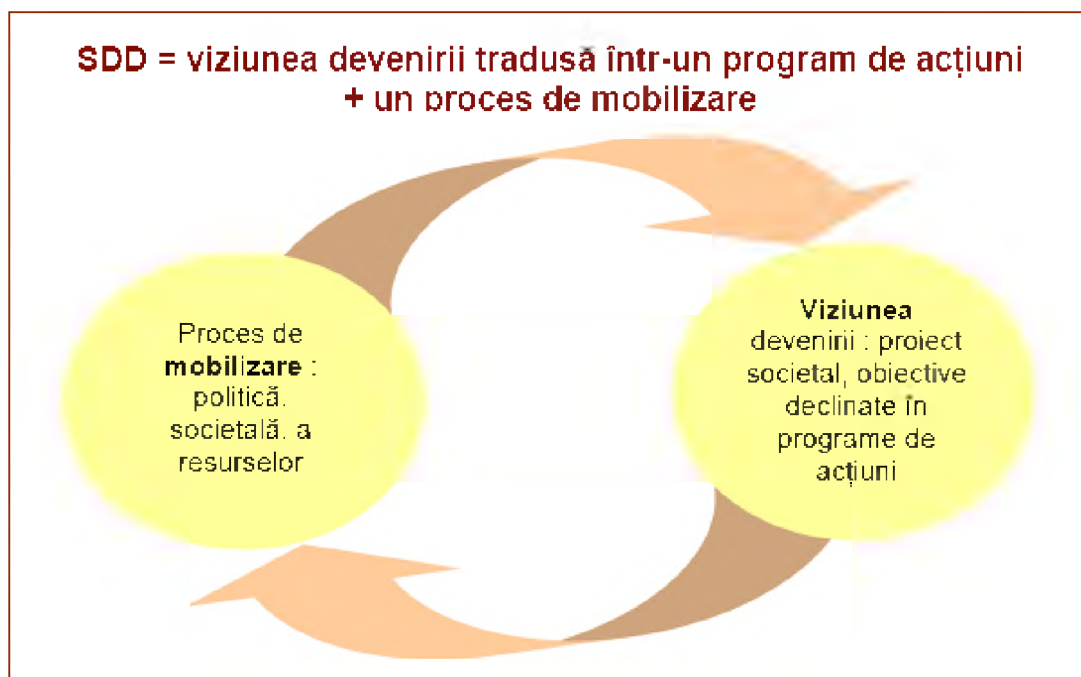
- demers ce **pornește de la nevoile umane**, încercând să identifice acele efecte benefice pe termen lung asupra grupurilor dezavantajate și marginalizate
- demers pe **termen lung** cu un **calendar precis**
- adeziunea tuturor părților implicate, **angajament politic** puternic și **voința de a construi** - proces global și integrat, ghidat de o analiză completă și fiabilă, participativ, ce conciliază obiective economice, sociale și de mediu- proces însoțit de **priorități bugetare precise**
 - fiecare program de acțiune trebuie dotat cu resursele necesare pentru atingerea obiectivelor iar stabilirea bugetelor trebuie făcută în funcție de prioritățile clar definite
- dispozitive de monitorizare, evaluare și valorificare a experienței (**returul din experiență**)

1.4 Strategiile locale de dezvoltare durabilă (SDD)

Reprezintă instrumente participative având drept obiectiv asigurarea progresului economic, echitabil pe plan social, protejând, în același timp, resursele și mediul pentru generațiile viitoare.

Caracteristici :

- Reprezintă un ansamblu de **procese participative** care, prin analiză, dezbateri, consolidarea capacităților, planificare și mobilizarea resurselor, permit comunității să progreseze.
- Trebuie să concentreze efortul strategic asupra unui număr restrâns de **obiective prioritare**:
- clare și realiste,
- economice, sociale și de mediu,
- complementare și interdependente,
- pe care încearcă să le concilieze într-o viziune integrată.
- Este un demers pe termen lung, un **proiect de viitor**. Este viziunea viitorului comunității, viziune împărtășită la nivel local și transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.
- Punerea sa în practică necesită timp și se realizează – într-o manieră realistă – **progresiv**.
- Reprezintă un **cadru de referință** menit să faciliteze luarea deciziilor.
- Nu reprezintă doar un plan de acțiuni și nici un plan gravat în piatră, ci integrează **sisteme flexibile de ameliorare continuă** (exemplu : evaluările continue și cea de demi-parcurs care permit determinarea piedicilor și a greșelilor, precum și îmbunătățiri sau schimbări de direcție).
- Este necesară o **coerență** între strategiile diferitelor niveluri (național, regional, local).
- Necesită un **angajament politic** puternic.



1.5 Definirea obiectivelor

Definirea obiectivelor trebuie realizată prin metoda participativă sau consultarea tuturor partenerilor și a grupurilor interesate sau influențate. Sunt utile în această fază grupurile de lucru pe diferite tematici : social, economic, mediu, infrastructură, turism, agricultură etc.

Caracteristicile generale ale obiectivelor (**SMART**) :

- specifice (S = specific)
- măsurabile (M = mesurable)
- pot fi atinse (A = attainable)
- relevante (R = relevant)
- înscrise în timp (T = temporal)

Obiectivul general oferă direcția și ținta finală spre care trebuie direcționate eforturile și resursele. Trebuie :

- să asigure relația între percepția prezentului și nevoia prognozată,
- să fie realist, să asigure posibilitatea de a fi efectiv atins.

Obiectivele specifice reprezintă operaționalizarea obiectivului general în prioritățile de dezvoltare stabilite în funcție de profilul comunitar (suma SWOT).

Obiectivele operaționale sunt desfășurarea temporară a unui set de activități menite să ducă la livrarea unui serviciu sau produs unic, cu obiective, mijloace și resurse predefinite (rezultate concrete).

Planul de acțiuni

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe **termen scurt și mediu**, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țăintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține :

- responsabilitatea asumării sarcinilor,
- calendarul desfășurării acțiunilor,
- resursele alocate,
- metodele de monitorizare și evaluare.

Monitorizarea punerii în aplicare a strategiilor de dezvoltare nu este un proces distinct ce are loc în aval, indicatorii de rezultat trebuind supravegheați continuu.

Această monitorizare se referă la :

- procesul de elaborare propriu-zisă a strategiei, pentru a urmări calitatea sistemelor de participare și informare,
- rezultatele obținute,
- situația de referință ce evoluează continuu.

Rezultatele sunt produsele directe ale procesului de dezvoltare. Rezultatele pot fi cuantificate, măsurate calitativ și se află sub controlul individului.

1.6 Metodologie propusă

PLANIFICAREA DEZVOLTARII PRIN METODA FUNDAMENTALA DE SEMINAR

Procesul presupune parcurgerea a patru seminarii dupa cum urmeaza:

- **Seminarul viziunilor** – etapa la care au fost identificate realizările realiste pe care le percepe comunitatea la un moment dat si anume la finalul perioadei pentru care s-a elaborat planul
- **Seminarul contradicțiilor** – etapa la care au fost identificate obstacolele care stau în calea realizării viziunilor
- **Seminarul direcțiilor strategice** – etapa la care au fost identificate soluțiile pentru depășirea obstacolelor enunțate la seminarul anterior, vor fi identificate activitățile care vor fi întreprinse
- **Seminarul implementării (planul de acțiune)** – concretizează pașii care se vor întreprinde pentru realizarea fiecărei activități. Tot aici sunt stabilite termene de implementare si responsabilitati. Se elaboreaza planul de actiuni pe termen lung 2024 – 20130, din care apoi se extrage planul de actiuni pe anul 2024.

Rezultatele fiecarui seminar sunt diseminate în comunitati de catre reprezentantii cetatenilor în Comitetul de Dezvoltare Socio-Economica a comunei Dorna-Arini.

Faza finala a documentului rezultat, sub forma de proiect, este supusa consultarii publice a cetatenilor comunei Dorna-Arini si aprobarii Consiliului Local.

2. Seminarul Viziunilor

Intrebarea seminarului : Ce vedem realizat în comuna Dorna-Arini în anul 2030?
Obiectivul seminarului : Identificarea realizărilor comunității comuna Dorna-Arini peste 7 ani

Infrastructura reabilitata	Constructii publice de interes local	Localitate ecologizata	Imaginea localității	Alternative Economice	Societatea civila	Administratie publica moderna
DN 17B DJ 174 Drumuri comunale	Primarie reabilitata Dispensar uman reabilitat Școli renovate cu dotări de infrastructură inteligentă	Sistem integrat de management pentru gestionarea deșeurilor menajere, crearea de centru de colectare a deșeurilor prin aport voluntar	Obiective publice reabilitate Existența unui muzeu etnografic Existența unor spații și locuri amenajate pentru petrecerea timpului liber	Asociații ale producătorilor agricoli active Existența unor noi domenii de activitate	ONG-uri active	Funcționari publici pregătiți Digitalizarea serviciilor publice Existența infrastructurii inteligente
Retea gaz metan in stare de functiune	Post de Politie reabilitat	Zone de agrement si petrecere a timpului liber	Muzeu al localității functional	Mica industrie dezvoltata	Cetateni informati	Metode moderne de lucru cu cetatenii
Retea de apa si canalizare extinsă și pe alte transoane	Unitati scolare reabilitate si modernizate	Albiile paraielor ecologizate	Realizari ale comunitatii promovate in mass-media	Piata de produse agricole		Activitatea Administratiei publice cunoscuta
Poduri si podete reabilitate	Camin Cultural modernizat	Camere mortuare amenajate		Pensiuni turistice și agroturistice		Parteneriate pentru sustinerea dezvoltarii create
Albiile paraielor regularizate	Lacase de cult renovate	Paraie cu albi regularizate		Noi zone de agrement amenajate		
Cai de acces colaterale amenajate	Dispensar comunal modernizat			Moderizarea centrului comunei		
Rigole de canalizarea amenajate	Farmacii umane					
Proprietati delimitate	Farmacii veterinare					
Imprejmuiri amenajate	Centru pentru ingrijirea batranilor					

Granituierea finalizata						
-------------------------	--	--	--	--	--	--

3. Seminarul Contradictiilor

Întrebare seminarului : care sunt obstacolele care pot împiedica realizarea viziunilor comunitatii pâna în anul 2030 ?

Obiectiv seminarului : identificarea obstacolelor care pot împiedica realizarea viziunilor comunitatii pâna în anul 2030 .

Spirit civic scazut	ONG-uri nedezvoltate	Parteneriate comunitare nedezvoltate	Surse financiare insuficiente la nivel local	Probleme sociale deosebite
Dezinteresul cetatenilor fata de problemele comunitatii	Lipsa structurilor asociative	Parteneri interesati in implicarea derularii proiectelor neidentificati	Surse de venit limitate	Numarul mare de persoane care necesita ingrijire de specialitate
Dezinteresul comunitatii fata de aspectul comunitatii		Colaborarea insuficienta intre factorii de decizie pentru dezvoltarea comunitatii	Populatia saraca si fără resurse financiare stabile	
Identificarea neparticipativa a prioritatilor		Lipsa colaborarii cu ONG-urile	Lipsa agentilor economici pe raza localității	
		Strategie de dezvoltare durabila inexistentă	Somajul și lipsa locurilor de muncă	
		Capacitate limitata de atragere a investitorilor	Suprafata mica domeniului public	
		Reticenta la schimbare	Spirit antreprenorial scazut	

4. Seminarul Directiilor Strategice

Întrebarea seminarului : „Ce trebuie sa întreprindem pentru a depasi obstacolele ce împiedica realizarea viziunilor?”

Obiectivul seminarului : Identificarea directiilor strategice

4.1 Directie Strategică : Dezvoltarea si Modernizarea Infrastructurii

Obiective	Activitati
1. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de transport	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
2. Introducerea retelei de gaz metan	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
3. Extinderea si modernizarea retelei de alimentare cu apa si canalizare	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
4. Reabilitarea si modernizarea podurilor si podetelor	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
5. Regularizarea albiilor paraielor	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
6. Amenajarea cailor de acces colaterale	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
7. Amenajarea rigolelor de canalizare	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
8. Delimitarea terenurilor din domeniul public/privat	-HCL si masuratori cadastrale
9. Amenajarea imprejmuirilor	-Realizare lucrari conform legislatiei in vigoare
10. Finalizarea diferendelor privind granitirea cu unitatile teritorial administrative riverane	Indeplinirea formalitatilor administrative si juridice necesare pentru finalizarea procesului de granitire
11.Amenajarea de şaţuri şi rigole	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
12. Crearea unor blocuri de locuinţe sociale	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
13. Crearea unei creşe pentru copii	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
14. Crearea de locuinţe pentru tineri	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
15. Creara de parteneriate cu alte unităţi administrativ teritoriale având ca scop modernizarea şi reabilitarea localităţii	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare

4.2 Directia strategică : Protectia si Imbunatatirea calitatii Mediului

Obiective	Activitati
1. Realizarea sistemului integrat de management pentru gestionarea deseurilor menajere	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
2. Suplimentarea zonelor de agrement si petrecere a timpului liber	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
3. Ecologizarea albiilor paraielor	- Program complex de activitati stabilit impreuna cu agentia de protectia Mediului

4. Amenajarea camerelor mortuare	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
5. Activități colective în protejarea mediului înconjurător	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
6. Plantarea de copaci, arbuști, amenajarea de spații verzi	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare

4.3 Directia strategică : Modernizarea Serviciilor Publice

Obiective	Activitati
1. Digitalizarea continuă a activității administrației publice locale	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
2. Reabilitarea si modernizarea Postului de politie	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
3. Digitalizarea continuă și inteligentă a unităților școlare	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
4. Modernizarea dispensarului unman caminelor culturale	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
5. Renovarea lacaselor de cult	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
6. Constructia unui imobil multifunctional pentru Dispensar, Farmacie Umana, Farmacie Veterinara	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
7. Constructia unui Centru pentru ingrijirea batranilor si a persoanelor cu handicap	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare
8. Constructia unui centru pentru ingrijirea copiilor bolnavi	- Realizare lucrari investitie conform legislatiei in vigoare

4.4 Directia strategică : Crearea si promovarea imaginii Localității

Obiective	Activitati
1. Reabilitarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu	- Declararea obiectelor de patrimoniu - Realizare lucrari conform legislatiei
2. Amenajarea unui nou muzeu al localității	- Conservarea unor elemente legate de trecutul si traditia zonei
3. Promovarea imaginii localității	- Elaborarea unei strategii de promovarea a imaginii localității - Implementarea strategiei de promovarea - Promovarea planului strategic a localității

4.5 Directia strategică : Întărirea si dezvoltarea Administratiei Publice Locale

Obiective	Activitati
1. Cooperarea cu autoritatile publice locale	- Realizarea de parteneriate strategice - Realizarea de schimburi de experienta
2. Cresterea transparentei in activitatea A.P.L.	- Elaborarea unui strategii de informare a cetatenilor din localitate - Implementarea Strategiei de Informare a Cetatenilor - Dezvoltarea activitatii Punctului de Informare publica
3. Perfectionarea si instruirea permanenta a	- Realizarea unui program de instruire

personalului din aparatul de specialitate al primarului	- Testarea periodica a personalului - Organizarea de schimburi de experienta cu autoritati publice din tara si strainatate
4. Imbunatatirea colaborarii interne si institutionale	- Adoptarea unui circuit al documentelor
5. Modernizarea activitatii compartimentelor din cadrul Primariei	- Dotarea compartimentelor din primarie cu sisteme digitale și dotări inteligente
6. Crearea de solutii alternative pentru serviciile publice deficitare	- Externalizarea catre societatea civila si agentii economici a unor serviciilor publice - Infiintarea unei societati comerciale de prestari servicii catre populatie in subordinea Consiliului Local

4.6 Directia strategică : Întărirea spiritului civic si implicarea cetatenilor in viata comunitatii

Obiective	Activitati
1. Informare si comunicare permanenta cu cetatenii	- Realizare calendar cu intalniri cetatenesti periodice - Organizare de adunari pentru informarea cetatenilor - Mediatizare exemple de buna practica din alte comunitati - Realizare si amplasare de panouri publicitare si informative - Informare cu scopul cresterii spiritului asociativ - Identificarea potentialului pentru voluntariat
2. Constientizarea cetatenilor in gospodarirea si intretinerea localității	- Campanii de informare in domeniu - Organizarea periodica a consultarii populatiei
3. Dezvoltarea societatii civile	- Sprijinirea membrilor comunitatii in realizarea de ONG-uri

4.7 Directia Strategică : Dezvoltarea mediului economic

Obiective	Activitati
1. Incurajarea sistemului asociativ in domeniul agrozootehnic	- Crearea si sustinerea asociatiilor de producatori agricoli - Atragerea proprietarilor de terenuri in programe de dezvoltare sectoriala si sustinerea creerii de microferme
2. Atragerea investitorilor pentru dezvoltarea micii industrii la nivel local	- Campanii de informare in domeniu - Organizarea de intalniri pentru promovarea potentialului local cu oameni de afaceri
3. Crearea serviciilor suport pentru oamenii de afaceri si producatorii locali	- Crearea si sustinerea unui system digital care sa ofere servicii support (informare, consultanta, formare profesionala, etc)
4. Organizarea de manifestari specifice periodice pentru producatorii locali	- Cooperarea cu autoritatile locale din zonele consumatoare de produse specifice localității - Organizarea de targuri pentru producatori - Promovarea manifestarilor organizate

5. Elaborarea unui studiu de marketing pentru produsele specifice localității	- Sprijinirea asociației de producători agricoli pentru realizarea studiului de marketing
6. Amenajarea unui spațiu destinat valorificării produselor locale	- Realizare lucrări de investiție conform legislației
7. Sprijinirea inițiativelor pentru dezvoltarea agroturismului	- Consultanță în întocmirea documentației necesare, - Indrumarea spre instituțiile competente

V. Planul strategic de dezvoltare socio-economică

1. Planul strategic pentru 2024 –2030

Nr Crt	Obiectiv general	Obiectiv Specific	Denumire Activitate (Obiectiv Operational)	Pasi de intreprins pentru realizarea activitatii (Subactivitati)	Termene de Implementare	Cost (mii lei)	Responsabil
1	Dezvoltarea si Modernizarea Infrastructurii	Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de transport	Evaluarea starii infrastructurii	Constituirea Comisiei de Evaluare a infrastructurii	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar

				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Introducerea rețelei de gaz metan	Evaluarea de teren	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de alimentare cu gaz metan	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar

				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar

		Extinderea si modernizarea retelei de alimentare cu apa si canalizare		Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
			Evaluarea starii infrastructurii de alimentare cu apa si canalizare	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de alimentare cu apa	2024-2030		Consiliul local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului			Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar

				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. financiar contabil
		Reabilitarea si modernizarea podurilor si podetelor	Evaluarea starii podurilor si podetelor	Constituirea Comisiei de Evaluare a starii podurilor si podetelor	2024-2030		Consiliul local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		
				Realizarea Studiului	2024-2030		
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local

			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar

				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localitatii	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Regularizarea albiilor paraielelor	Evaluarea starii albiilor si paraielelor	Constituirea Comisiei de Evaluare a starii albiilor paraielelor	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
		Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
		Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
		Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local

			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrarea plusvalorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Amenajarea cailor de acces colaterale	Evaluarea starii cailor colaterale de acces	Constituirea Comisiei de Evaluare a starii cailor de acces colaterale	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		
				Realizarea Studiului	2024-2030		
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar

				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar

				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Amenajarea, reabilitarea șanțurilor, tortuarelor și rigolelor	Evaluarea starii rigolelor de canalizare	Constituirea Comisiei de Evaluare a starii rigolelor de canalizare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.

		executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
			Incheierea contractului	2024-2030		Primar
			Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
			Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
			Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
	Introducerea solutiilor de energie alternative	Evaluarea starii infrastructurii	Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
			Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul local Primar
		Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Incheierea contractului	2024-2030		Primar
			Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
			Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
		Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
			Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar

			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Amenajarea imprejmuirilor	HCL	HCL	2024-2030		Consiliul Local Primar

		Extindere retea energie electrica	Evaluarea starii infrastructurii	Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.

			executia acestuia	Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Extindere retea electrica	Evaluarea necesarului de posturi telefonice	Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice

				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
2	Protectia si Imbunatatirea calitatii Mediului	Sustenabilitatea sistemului integrat de management pentru gestionarea deseurilor menajere	Evaluarea necesitatilor localității privind amenajarile pentru	Constituirea Comisiei de evaluare	2023-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2023-2030		Consiliul Local Primar

			colectarea selective si depozitarea deseurilor menajere				
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2023-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2023-2030		
				Realizarea Studiului	2023-2030		
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2023-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2023-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2023-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2023-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2023-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2023-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2023-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2023-2030		Primar
				Incheierea contractului	2023-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2023-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2023-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2023-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2023-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.

			executia acestuia	Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2025-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2025-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Amenajare zone de agrement si petrecere a timpului liber	Evaluarea posibilitatilor de amenajare si stabilirea locatiilor	Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice

			Realizarea proiectului tehnic	Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Ecologizarea albiilor paraielor	Evaluarea situației de fapt impreuna cu specialistii de la	Adresa catre APM pentru realizarea unei Comisii mixte (APL + CL) de evaluare	2024-2030		Primar

			Agentia de protectia mediului	Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
				Realizarea raportului privind situatia din teren	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Stabilirea programului de actiune pentru ecologizarea albiilor	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea ecologizarii	Implementarea proiectului	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Asigurarea durabilitatii dupa terminarea proiectului	Implementarea masurilor si actiunilor stabilite pentru asigurarea durabilitatii	Permanent		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Monitorizarea periodica	Permanent		Comp. urbanism si amenaj.terit.
		Ecologizarea raului Bistrita	Evaluarea situatiei de fapt impreuna cu specialistii de la Agentia de protectia mediului	Adresa catre APM pentru realizarea unei Comisii mixte (APL + CL) de evaluare	2024-2030		Primar
				Constituirea Comisiei de evaluare	2024-2030		Consiliul Local
				Realizarea raportului privind situatia din teren	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Stabilirea programului de actiune pentru ecologizarea albiilor	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar

				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea ecologizarii	Implementarea proiectului	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Asigurarea durabilitatii dupa terminarea proiectului	Implementarea masurilor si actiunilor stabilite pentru asigurarea durabilitatii	Permanent		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Monitorizarea periodica	Permanent		Comp. urbanism si amenaj.terit.
3	Modernizarea Serviciilor Publice	Extinderea si modernizarea imobilului – sediul Consiliului Local si Primariei	Evaluarea necesarului de spatiu pentru serviciile publice din cadrul Primariei	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de spatiu pentru serviciile publice din cadrul Primariei	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice

			Realizarea proiectului tehnic	Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Reabilitarea si modernizarea Postului de politie	Evaluarea necesitatilor pentru buna functionare a	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL + IPJ) a necesitatilor pentru buna functionare a postului de politie	2024-2030		Consiliul Local

			postului de politie	Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice

				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Reabilitarea si modernizarea unitatilor scolare	Evaluarea necesitatilor pentru buna functionare a unitatilor scolare	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL + ISJ)a starii unitatilor scolare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar

				Incheierea contractului	2024-2030		Primar		
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar		
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local		
		Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia		Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.		
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.		
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.		
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice		
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice		
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice		
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar		
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar		
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar		
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar		
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar		
				Constructia di modernizarea caminelor culturale	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL+ CJ) a necesarului din localitate	2024-2030		Consiliul Local
						Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
					Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
		Incheierea contractului	2024-2030				Primar		
		Realizarea Studiului	2024-2030				Primar		

				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar

				Realizarea propriu – zisa a lucrării	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrării si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Sala de sport	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL+ CJ) a necesarului din localitate	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar

		Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia		Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
				Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Constructia unei bloc de locuințe sociale, locuințe pentru tineri,	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de spatiu	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		
				Realizarea Studiului	2024-2030		
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local

			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar

		Constructia unui Centru pentru ingrijirea batranilor si a persoanelor cu handicap și a copiilor bolnavi		Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
			Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL + CJ) a necesarului din localitate	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local

		Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
			Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
			Incheierea contractului	2024-2030		Primar
			Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
			Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
			Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Reabilitarea taberei scolare Rusca	Evaluarea necesitatilor pentru reabilitare	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL + ISJ) a necesarului din localitate	2024-2030	Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030	Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030	Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030	Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030	Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030	Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030	Primar

				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar

				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Constructie cresa copii	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare (CL + CJ) a necesarului din localitate	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.

			executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
4	Crearea si promovarea imaginii Localității	Reabilitarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu, construirea de noi muzee, dezvoltarea de noi obiective turistice, crearea unei rute pentru piste de biciclete	Declararea obiectelor de patrimoniu	Stabilirea Comisiei de identificare si inventarire a obiectivelor	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea memoriului de fundamentare	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Indeplinirea formalitatilor administrative pentru declararea obiectelor identificate, ca obiective de patrimoniu	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
			Evaluarea starii obiectivelor de patrimoniu	Constituirea Comisiei de Evaluare a starii obiectivelor de patrimoniu	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice

			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice

				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Amenajarea unui nou muzeu al localității	Identificarea obiectelor de inventar cu care va fi populat muzeul localității	Stabilirea unui grup de lucru format din voluntari si reprezentanti ai APL	2024-2030		Consiliul Local
				Inventarierea obiectelor susceptibile a intra in patrimonial muzeal	2024-2030		Consiliul Local
				Stabilirea regimului juridic al acestor obiecte	2024-2030		Consiliul Local
			Evaluarea necesarului de spatiu si propunerea solutiei de realizare	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de spatiu si propunerea solutiei de realizare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar

				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar

		Promovarea imaginii localității prin parteneriate cu Asociației “Organizația de Management al Destinației “Țara Dornelor”, dar și cu alte tipuri de organizații pentru promovarea turistică a zonei	Elaborarea unei strategii de promovare a imaginii localității (pliante, broșuri, catalog, pagina web, mass-media)	Selectarea unei agent comercial de profil	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Implementarea strategiei de promovare	Intocmirea strategiei si a planului de actiune	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Realizarea materialelor publicitare, a paginii web si a manualului de identitate vizuala	2024-2030		Primar
				Realizarea actiunilor de imagine conform planului strategic de actiune	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Promovarea planului strategic de dezvoltare socio-economica a localității	2024-2030		Primar
5	Întărirea si dezvoltarea Administratiei Publice Locale	Cooperarea cu autoritatile publice locale	Realizarea de parteneriate strategice	Stabilirea scopului parteneriatelor	2024-2030		Consiliul Local
				Identificarea partenerilor strategici	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Incheierea parteneriatelor	2024-2030		Primar
			Realizarea de schimburi de experienta	Identificarea domeniilor de interes in care vor fi efectuate schimburile de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Identificarea autoritatilor publice cu care vor fi efectuate schimburile de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Incheierea acordurilor de colaborare si realizare a schimburilor de experienta	2024-2030		Primar

				Realizarea efectiva a actiunilor de schimb de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
		Cresterea transparentei in activitatea A.P.L.	Elaborarea unui strategii de informare a cetatenilor din localitate	Stabilirea unui grup de lucru (Functionari publici + CL)	2024-2030		Consiliul Local
				Elaborarea strategiei de informare a cetatenilor cu privire la activitatea Autoritatii Locale	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Adoptarea strategiei de informare a cetatenilor in CL	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Implementarea Strategiei de Informare a cetatenilor	Realizarea planului de actiuni privind strategia de informare a cetatenilor	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Dezvoltarea activitatii Punctului de Informare Publica	Includerea PIP in Strategia de informare a cetatenilor	2024-2030		Primar
				Coordonarea implementarii strategiei de catre PIP	2024-2030		Primar
		Perfectionarea si instruirea permanenta a personalului din aparatul de specialitate al primarului	Realizarea unui program de instruire si formare a personalului autoritatii locale	Identificarea nevoilor de instruire a personalului	2024-2030		Primar
				Intocmirea planului de instruire	2024-2030		Primar
				Accesarea surselor de finantare pentru implementarea programului de instruire	2024-2030		Primar
				Implementarea programului de instruire	2024-2030		Primar
				Stabilirea programului de evaluare a personalului	2024-2030		Consiliul Local Primar

			Testarea periodica a personalului	Testarea personalului	2024-2030		
			Organizarea de schimburi de experienta cu autoritati publice din tara si strainatate	Identificarea domeniilor care necesita schimb de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Identificarea autoritatilor publice cu care urmeaza a fi facut schimbul de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Încheierea unor acorduri privind realizarea schimburilor de experienta dintre cele doua autoritati publice	2024-2030		Consiliul Local
				Realizarea propriu-zisa a schimburilor de experienta	2024-2030		Consiliul Local Primar
		Imbunatatirea colaborarii interne si institutionale	Crearea unui Telecentru care sa deserveasca localitatea	Realizarea unui telecentru prin accesarea unui program de finantare specific	2024-2030		Primar
			Adoptarea unui circuit al documentelor	Proiectarea, adoptarea si implementarea circuitului documentelor din APL	2024-2030		Primar
		Modernizarea activitatii compartimentelor din cadrul Primariei	Evaluarea necesarului de dotare pentru activitatea APL	Constituirea Comisiei de Evaluare a necesarului de dotare	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Încheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar

				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic (Daca este cazul)	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia (Daca este cazul)	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar

				Realizarea propriu – zisa a lucrării	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrării si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii în inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
			Realizarea dotarilor	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt în SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Întocmire DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Încheiere contract	2024-2030		Primar
				Furnizarea si punerea în functiune a obiectelor de inventar si a mijloacelor fixe necesare dotarilor ce vor fi realizate	2024-2030		Primar
				Receptia mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar	2024-2030		Primar
				Inregistrarea plus valorii în inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Crearea de solutii alternative pentru serviciile publice deficitare	Evaluarea necesarului de servicii publice din localitate	Stabilirea Comisiei de evaluare a necesarului de servicii publice din localitate	2024-2030		Consiliul Local
				Stabilirea solutiilor optime pentru furnizarea acestor servicii	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Adoptarea solutiilor in sedinta CL	2024-2030		Consiliul Local
			Externalizarea catre societatea civila si agentii economici a unor	Organizarea procedurilor administrative specifice	2024-2030		Consiliul Local Primar

			serviciilor publice	pentru externalizarea unui serviciu public			
			Infiintarea unei societati comerciale de prestari servicii catre populatie in subordinea Consiliului Local	Stabilirea unei Comisii de lucru pentru fundamentarea necesitatii infiintarii unei asemenea societati	2024-2030		Consiliul Local
				Indeplinirea formalitatilor juridice de infiintare a societatii comerciale de interes local in subordinea CL	2024-2030		Primar
				Operationalizarea activitatii societatii comerciale	2024-2030		Primar
6	Întărirea spiritului civic si implicarea cetatenilor in viata comunitatii	Informare si comunicare permanenta cu cetatenii	Realizare calendar cu intalniri cetatenesti periodice	Consultarea cetatenilor pentru realizarea unui calendar comun de lucru (tematica intalnirilor, locul, data, ora)	2024-2030		Consiliul Local
			Organizarea de adunari pentru informarea cetatenilor	Mediatizarea calendarului cu intalnirile cu cetateni	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Realizarea intalnirilor	Permanent		Consiliul Local Primar
				Sinteza problemelor puse in discutie.	Permanent		Primar
			Mediatizare exemple de buna practica din alte comunitati	Exemplificare verbala despre realizarile altor comunitati in care au fost implicati cetatenii	Permanent		Primar
				Pliante , extrase din publicatii despre	Permanent		Primar

				realizarile altor comunitati in care au fost implicatii cetatenii			
			Realizarea si amplasarea de panouri publicitare si informative	Indentificarea locurilor de amplasare a panourilor publicitare si informative in puncte cheie din localitate	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Executarea panourilor cat mai sugestive pentru cetateni	2024-2030		Primar
				Informare privind finantarile din fonduri externe, viabile ptr. comunitatea in care locuiesc	Permanent		Primar
		Constientizarea cetatenilor in gospodarirea si intretinerea localității	Campanii de informare in domeniu	Informarea periodica a cetatenilor	2024-2030		Consiliul Local
			Organizarea periodica a consultarii populatiei	Intalniri periodice cu cetatenii	Permanent		Consiliul Local
		Dezvoltarea societatii civile	Sprijinirea membrilor comunitatii in realizarea de ONG-uri	Organizarea de intalniri cetatenesti	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Prezentarea exemplelor de buna practica si a avantajelor asocierii in ONG-uri	2024-2030		Primar
				Invitarea unor reprezentanti ai ONG-urilor	2024-2030		Primar
				Sprijin in intocmirea actelor de infiintare	2024-2030		Primar

7	Dezvoltarea mediului economic	Incurajarea sistemului asociativ în domeniul agrozootehnic		Alocarea de sedii	2024-2030		Consiliul Local Primar
				Sprijin în operationalizarea activitatii ONG-urilor	2024-2030		
			Crearea și susținerea asociațiilor de producători agricoli	Inițierea procesului de înființare a asociației de producători agricoli în localitate (CL membru fondator alături de alți producători agricoli)	2024-2030		Consiliul Local
				Operationalizarea activitatii Asociației	2024-2030		Primar
			Atragerea proprietarilor de terenuri în programe de dezvoltare sectorială și susținerea creerii de microferme	Organizarea de întâlniri pentru informarea proprietarilor de terenuri privind sursele de finanțare specifice	2024-2030		Consiliul Local
		Atragerea investitorilor pentru dezvoltarea micii industrii la nivel local	Campanii de informare în domeniu	Organizarea și derularea periodică a campaniilor de informare a oamenilor de afaceri privind realizările și planurile autorităților locale, sprijinul acordat, etc	2024-2030		Consiliul Local
			Organizarea de întâlniri pentru promovarea potențialului local cu oameni de afaceri	Întâlniri cu oameni de afaceri, asociații de profil agricoli pentru promovarea potențialului localității	Permanent		Consiliul Local Primar

		Crearea serviciilor suport pentru oamenii de afaceri si producatorii locali	Crearea si sustinerea unui Telecentru care sa ofere servicii suport (informare, consultanta, formare profesionala, etc)	Accesarea unui program sectorial pentru finantarea infiintarii unui Telecentru	2024-2030		Primar
		Organizarea de manifestari specifice periodice pentru producatorii locali	Cooperarea cu autoritatile locale din zonele consumatoare de produse specifice localității	Semnarea de parteneriate de colaborare si sprijin reciproc cu autoritatile locale din zonele unde se comercializeaza produsele agricole locale	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Organizarea de targuri pentru producatori	Organizarea de targuri si manifestatii de profil pentru producatorii agricoli din localitate, pentru promovarea produselor locale	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Promovarea manifestarilor organizate	Mediatizarea actiunilor organizate	Permanent		Primar
		Elaborarea unui studiu de marketing pentru produsele specifice localității	Sprijinirea asociatiei de producatori agricoli pentru realizarea studiului de marketing	Parteneriat pentru accesarea unui program de finantare	2024-2030		Consiliul Local
		Amenajarea unui spatiu destinat	Evaluarea de teren pentru	Constituirea Comisiei de Evaluare pentru identificarea locatiei	2024-2030		Consiliul Local

		valorificarii produselor locale	identificarea locatiei	Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studio de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice

				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar
		Sprijinirea initiativelor pentru dezvoltarea agroturismului	Consultanta in intocmirea documentatiei necesare,	Consultanta prin Personalul Telecentrului	2024-2030		Primar
			Indrumarea spre institutiile competente	Prin Personalul care deservește PIP-ul	2024-2030		Primar
		Amenajare traseu rafting	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare pentru identificarea locatiei	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obtinerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar

				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si executia acestuia	Obtinerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obtinerea Autorizatiei de Constructie	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea propriu – zisa a lucrarii	2024-2030		Primar
				Receptia la terminarea lucrarii si receptia finala	2024-2030		Primar
				Inregistrare plus valorii in inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar

		Valorificarea produselor tradiționale și cu specific local	Evaluarea necesitatilor	Constituirea Comisiei de Evaluare pentru identificarea locatiei	2024-2030		Consiliul Local
				Intocmirea temei de proiectare faza SF	2024-2030		Consiliul Local Primar
			Realizarea unui studiu de fezabilitate (SF)	Selectarea proiectantului	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Realizarea Studiului	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Obținerea finantarii	Identificarea sursei de finantare	2024-2030		Primar
				Completarea cererii de finantare	2024-2030		Primar
				Depunerea cererii de finantare	2024-2030		Primar
			Realizarea proiectului tehnic	Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Publicare anunt in SEAP	2024-2030		Comp. achizitii publice
				Primirea si evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
				Incheierea contractului	2024-2030		Primar
				Intocmirea proiectului tehnic	2024-2030		Primar
				Aprobarea indicatorilor tehnico-economici in Consiliul Local	2024-2030		Consiliul Local
			Atribuirea contractului de executie a lucrarii si	Obținerea Certificatului de Urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.
				Obținerea avizelor solicitate prin certificatul de urbanism	2024-2030		Comp. urbanism si amenaj.terit.

			executia acestui
--	--	--	---------------------

Obținerea Autorizației de Construcție	2024-2030		Comp. urbanism și amenaj.terit.
Identificarea procedurii	2024-2030		Comp. achiziții publice
Realizare DEPO	2024-2030		Comp. achiziții publice
Publicare anunț în SEAP	2024-2030		Comp. achiziții publice
Primirea și evaluarea ofertelor	2024-2030		Primar
Încheierea contractului	2024-2030		Primar
Realizarea propriu – zisă a lucrării	2024-2030		Primar
Recepția la terminarea lucrării și recepția finală	2024-2030		Primar
Înregistrare plus valorii în inventarul localității	2024-2030		Comp. contabilitate, financiar